

2007

**ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย จังหวัดเชียงราย**

นางสาวอารีพรรณ อะทะวงษา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2553

**The Effects of Using a Guidance Activities Package to Develop Honest Behaviors
of Mathayom Suksa II Students of Chiang Rai Municipality 6 School
in Chiang Rai Province**

Miss Areepran Atawongsa

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Guidance
School of Educational Studies
Sukhothai Thammathirat Open University**

2010

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย จังหวัดเชียงราย

ชื่อและนามสกุล นางสาวอารีพรรณ อะทะวงษา

แขนงวิชา การแนะแนว

สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์ ดร. เจียรนัย ทรงชัยกุล
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วัลภา สบายยิ่ง

วิทยานิพนธ์นี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน 2553

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. รัญจวน คำวชิรพิทักษ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. เจียรนัย ทรงชัยกุล)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วัลภา สบายยิ่ง)

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุจินต์ วิศวรธีรานนท์)

ชื่อวิทยานิพนธ์ ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมข้อสัจธรรมของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย จังหวัดเชียงราย

ผู้วิจัย นางสาวอารีพรรณ อะทะวงษา รหัสนักศึกษา 2512400082 **ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
(การแนะแนว) **อาจารย์ที่ปรึกษา** (1) รองศาสตราจารย์ ดร.เจียรนัย ทรงชัยกุล (2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร. วัดภา สบายยิ่ง **ปีการศึกษา** 2553

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบพฤติกรรมข้อสัจธรรม ระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมข้อสัจธรรม และนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้ใช้กิจกรรมแนะแนวอื่น ๆ (2) เปรียบเทียบพฤติกรรมข้อสัจธรรมของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองต่างกัน และ (3) เปรียบเทียบพฤติกรรมข้อสัจธรรมของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีภูมิหลังทางชีวสังคมต่างกัน

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ของโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย จำนวน 60 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม 2 ห้องเรียน จากนั้นสุ่มเข้ากลุ่ม 2 กลุ่ม ได้กลุ่มละ 30 คน และสุ่มเพื่อกำหนดกลุ่ม เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามภูมิหลังทางชีวสังคม แบบวัดพฤติกรรมข้อสัจธรรม มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .84 และแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเอง มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .86 ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมข้อสัจธรรม จำนวน 11 กิจกรรม และกิจกรรมแนะแนวอื่น ๆ จำนวน 11 กิจกรรม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวน 2 ทาง

ผลการวิจัยพบว่า (1) นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมข้อสัจธรรม มีพฤติกรรมข้อสัจธรรมสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้ใช้กิจกรรมแนะแนวอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (2) นักเรียนกลุ่มทดลองที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองต่างกัน เมื่อได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมข้อสัจธรรม มีพฤติกรรมข้อสัจธรรมไม่แตกต่างกัน และ (3) นักเรียนกลุ่มทดลองที่มีเพศ ผลการเรียนเฉลี่ย และรายได้ของครอบครัวต่างกัน เมื่อได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมข้อสัจธรรม มีพฤติกรรมข้อสัจธรรมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ ชุดกิจกรรมแนะแนว พฤติกรรมข้อสัจธรรม นักเรียนมัธยมศึกษา

Thesis title: The Effects of Using a Guidance Activities Package to Develop Honest Behaviors of Mathayom Suksa II Students of Chiang Rai Municipality 6 School in Chiang Rai Province

Researcher: Miss Areepran Atawongsa; **ID:** 2512400082; **Degree:** Master of Education (Guidance); **Thesis advisors:** (1) Dr. Chiaranai Songchaikul, Associate Professor; (2) Dr. Wunlapa Sabaiying, Assistant Professor ; **Academic year:** 2010

Abstract

The purposes of this research were to (1) compare honest behaviors of the experimental group students who used a guidance activities package to develop honest behaviors with counterpart behaviors of control group students who used other guidance activities ;(2) compare honest behaviors of the experimental group students with different levels of future-oriented and self-control characteristics; and (3) compare honest behaviors of the experimental group students with different bio-social backgrounds.

The research sample consisted of 60 Mathayom Suksa II students in two intact classrooms of Chiang Rai Municipality 6 School, Maung, Chiang Rai Province in the 2010 academic year, obtained by cluster sampling. Then they were randomly assigned into two groups each of which consisted of 30 students. After that, one group was randomly assigned as the experimental group; the other, the control group. The employed research instruments comprised a questionnaire on bio-social background; a scale to assess honest behaviors with reliability coefficient of .84; a scale to assess the future-oriented and self-control characteristics with reliability coefficient of .86; a guidance activities package to develop honest behaviors comprising 11 activities; and 11 other guidance activities. Statistics employed for data analysis were the percentage, mean, standard deviation, t-test, and two-way analysis of variance.

Research findings revealed that (1) the experimental group students using the guidance activities package to develop honest behaviors exhibited honest behaviors at the significantly higher level than the counterpart behaviors of the control group students using other guidance activities at the .01 level; (2) the experimental group students with different levels of future-orientation and self-control characteristics, after using the guidance activities package to develop honest behaviors, did not significantly differ in their exhibited honest behaviors; and (3) the experimental group students with different genders, grade point averages, and monthly incomes of their family, after using the guidance activities package to develop honest behaviors, did not differ significantly in their exhibited honest behaviors.

Keywords: Guidance activities package, Honest behaviors , Secondary school student

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วย ความกรุณาเป็นอย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.เจียรนัย ทรงชัยกุล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลภา สบายยิ่ง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ให้ความช่วยเหลือและให้คำแนะนำในการปรับปรุงข้อบกพร่อง ต่างๆ เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี รวมทั้งอาจารย์รัฐดิรัตน์ พิพัฒนาศักดิ์ ดร.ประภาส ณ พิบูล และอาจารย์ดวงจันทร์ สมณะ ที่กรุณาสละเวลาในการตรวจสอบเครื่องมือ วิจัย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ คณะครู โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย ที่อำนวยความสะดวกในการวิจัย ขอบคุณคุณครูดวงสมร ภาระ ที่กรุณาเป็นผู้ช่วยในการดำเนินการ ทดลอง และขอขอบใจนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมด้วยดีครบทุกกิจกรรม

สุดท้ายขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ คุณอา พี่สาว และญาติ ๆ ทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจมาโดยตลอด รวมทั้งขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาปริญญาโท รุ่นที่ 6 ทุกคนของแขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ให้ความช่วยเหลือกันด้วยดีมาโดยตลอด

อารีพรรณ อะทะวงษา

พฤศจิกายน 2553

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	4
สมมติฐานการวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	8
พฤติกรรมซื้อสัตย์สุจริต.....	9
ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมซื้อสัตย์สุจริตของวัยรุ่นตอนต้น.....	13
การพัฒนาพฤติกรรมซื้อสัตย์สุจริตด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว.....	22
ปัจจัยเชิงเหตุสมทบกับการพัฒนาพฤติกรรมซื้อสัตย์สุจริต.....	28
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	34
ประเภทและแบบการวิจัย.....	34
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	35
ตัวแปรและนิยามปฏิบัติการของตัวแปร.....	37
เครื่องมือวิจัยและวิธีการสร้าง.....	39
การรวบรวมข้อมูล.....	55
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....	57

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ลักษณะพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง.....	58
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐาน.....	60
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	68
สรุปการวิจัย.....	68
อภิปรายผล.....	70
ข้อเสนอแนะ.....	73
บรรณานุกรม.....	75
ภาคผนวก.....	83
ก ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	84
ข แบบสอบถามการแสดงออกตามความเป็นจริง.....	90
ค ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมชีวิตผู้สำเร็จ.....	109
ประวัติผู้วิจัย.....	165

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 แสดงรูปแบบการวิจัย.....	34
ตารางที่ 3.2 โครงสร้างของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต.....	44
ตารางที่ 3.3 แสดงตารางการทดลอง.....	56
ตารางที่ 4.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจำแนกตามเพศ.....	59
ตารางที่ 4.2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจำแนกตามผลการเรียนเฉลี่ย.....	59
ตารางที่ 4.3 จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจำแนกตาม รายได้ของครอบครัว.....	60
ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตก่อนการทดลอง ระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	61
ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตก่อน และหลัง การทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง.....	61
ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต ระหว่างนักเรียน กลุ่มทดลองที่ได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต และนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้ใช้กิจกรรมแนะแนวอื่นๆ.....	62
ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียน กลุ่มทดลอง เมื่อพิจารณาตามตัวแปรการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนา พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตกับลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน.....	64
ตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียน กลุ่มทดลอง เมื่อพิจารณาตามตัวแปรการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนา พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตกับเพศ.....	65
ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียน กลุ่มทดลอง เมื่อพิจารณาตามตัวแปรการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนา พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตกับผลการเรียนเฉลี่ย.....	66
ตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียน กลุ่มทดลอง เมื่อพิจารณาตามตัวแปรการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนา พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตกับรายได้ของครอบครัว.....	67

ญ

สารบัญญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย แสดงความเชื่อมโยงระหว่างตัวแปร.....	4
ภาพที่ 2.1 ต้นไม้จริยธรรมตามทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม ของดวงเดือน พันธุมนาวิน.....	29
ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการกำหนดกลุ่มวิจัย.....	36
ภาพที่ 3.2 ขั้นตอนวิธีการสร้างเครื่องมือวิจัย.....	40

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจะพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า ประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพนั้น นอกจากการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีแล้ว ยังต้องพัฒนาคน ให้มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ เพราะคนเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้ เจริญรุดหน้าไปได้ ดังแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (2549: 47) ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพของคน “เนื่องจากคนเป็นทั้งเป้าหมายสุดท้ายที่จะได้รับ ผลประโยชน์และผลกระทบจากการพัฒนา ขณะเดียวกันเป็นผู้ขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อ ไปสู่ เป้าประสงค์ที่ต้องการ” ซึ่งสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (2542 : 5) และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (2551: 3-5) ที่กำหนด วิสัยทัศน์ จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคนให้เป็นผู้มีความสมบูรณ์พร้อมทั้งทางด้าน ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรม และมีวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต มีการ ประพฤติปฏิบัติตน เป็นพลเมืองที่ดี มีพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต สามารถปรับตัวให้ก้าวทันการ เปลี่ยนแปลงที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะนักเรียนวัยรุ่นซึ่งมีบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบต่อ สังคม และจะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป

จากสภาพสังคมไทยที่เปลี่ยนแปลงในหลายด้านและอย่างรวดเร็ว มีผลให้นักเรียน วัยรุ่น ซึ่งจะเติบโตไปเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศตกอยู่ในภาวะที่สับสน มีความขัดแย้ง ในค่านิยม และมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ประกอบกับนักเรียนวัยรุ่นตอนต้นเองมีการเปลี่ยนแปลง ไปตามพัฒนาการของมนุษย์ในแต่ละช่วงวัย วัยรุ่น โดยทั่วไปจึงมักมีความสับสน ต้องการแสวงหา หรือสร้างเอกลักษณ์ ตลอดจนค่านิยมของตนเอง ต้องการเป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อน มีการเลียนแบบพฤติกรรมจากเพื่อน และบุคคลที่มีชื่อเสียง เพื่อให้ตนเองเป็นที่ยอมรับของกลุ่ม โดยขาดการคิดไตร่ตรอง และการอยู่ในสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ช่วยให้อัศจรรย์ยิ่งส่งเสริม ให้นักเรียนวัยรุ่นตอนต้นแสดงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ยิ่งขึ้น สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดเชียงราย (<http://www.spchiangrai.com/statistic>) ได้รายงานสถิติเด็กและเยาวชนกระทำความ ผิดในความดูแลของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดเชียงราย มกราคม –

ธันวาคม 2550 มีจำนวนทั้งสิ้น 593 คน ในจำนวนนี้เป็นนักเรียน/นักศึกษา จำนวน 223 คน ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และเป็นคดีเกี่ยวกับทรัพย์สิน 157 คน ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552: 29) ได้รายงานข้อมูลตัวเลขของเด็กที่ต้องคดีต่าง ๆ ต้องเข้าสถานพินิจมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 ถึงปัจจุบัน โดยตัวเลข ประมาณการในปี 2551 มีเด็กที่ถูกส่งเข้าสถานพินิจ จำนวน 42,102 คน เพิ่มจากปี 2550 ที่มีจำนวน 40,653 คน ซึ่งคดีอันดับต้น ๆ คือ คดีลักทรัพย์ที่แสดงถึงพฤติกรรมไม่ซื่อสัตย์สุจริต

นางลักษณ์ วิรัชชัย และคณะ (2551: 9) ได้ศึกษาเรื่อง การสำรวจและสังเคราะห์ตัวบ่งชี้ คุณธรรมจริยธรรม ได้จัดลำดับความสำคัญของตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทยที่มีความจำเป็น และเร่งด่วน ตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมที่สำคัญอันดับหนึ่ง คือ พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต จากผลการศึกษาพบว่าพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตเป็นพฤติกรรมที่เกิดความเสื่อมถอยเป็นอย่างยิ่ง ในสังคมไทย ก่อให้เกิดปัญหา สร้างความเดือดร้อนให้ผู้อื่น เป็นภาระของสังคมในการกำกับควบคุม ดูแลผู้ที่ขาดพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

สภาพปัญหาความเสื่อมถอยด้านพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตในสังคมไทยได้แพร่ระบาดมาถึงพฤติกรรมของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้นด้วย เช่น นักเรียนมีพฤติกรรมหนีเรียน มั่วสุมในแหล่งอบายมุข ลักขโมยสิ่งของผู้อื่น ขาดระเบียบวินัย และหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ขอบังคับ ทำให้ปัญหาพฤติกรรมไม่ซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้นรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ ส่งผลเสียเป็นวงกว้างต่อสังคม ทำให้ประเทศไทยมีปัญหาสืบเนื่องเพิ่มมากขึ้น

การส่งเสริม พัฒนาพฤติกรรมของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น ให้เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตสามารถทำได้หลากหลายวิธี เช่น การจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ตามธรรมชาติของนักเรียนวัยรุ่น การประพฤติตนเป็นตัวอย่างที่ดีให้เห็นและทำตาม การฝึกฝนอบรม และการจัดกิจกรรมแนะแนว

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 24) ได้กล่าวถึง การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาจิตและ/หรือพฤติกรรมของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น สรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมแนะแนว ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมแนะแนวหลายกิจกรรม ใช้เทคนิค/วิธีการที่หลากหลาย แต่มีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาจิตหรือพฤติกรรมที่เฉพาะเจาะจง มีการนำแนวคิด หลักการ ทฤษฎีทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องมาใช้สร้างกิจกรรม โดยใช้กระบวนการกลุ่มซึ่งยึดผู้รับบริการเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้รับบริการเกิดการเรียนรู้จากการค้นพบด้วยตนเอง และเรียนรู้จากกลุ่ม รวมทั้งสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการร่วมกิจกรรมไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ได้ เพื่อให้เป็นคนที่มีความคุณภาพของสังคมไทย

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรม
ซื่อสัตย์สุจริต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย จังหวัดเชียงราย
โดยมุ่งหวังว่าจะนำผลที่ได้จากการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต
ของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น ให้เติบโตเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพและมีคุณค่าของประเทศต่อไป

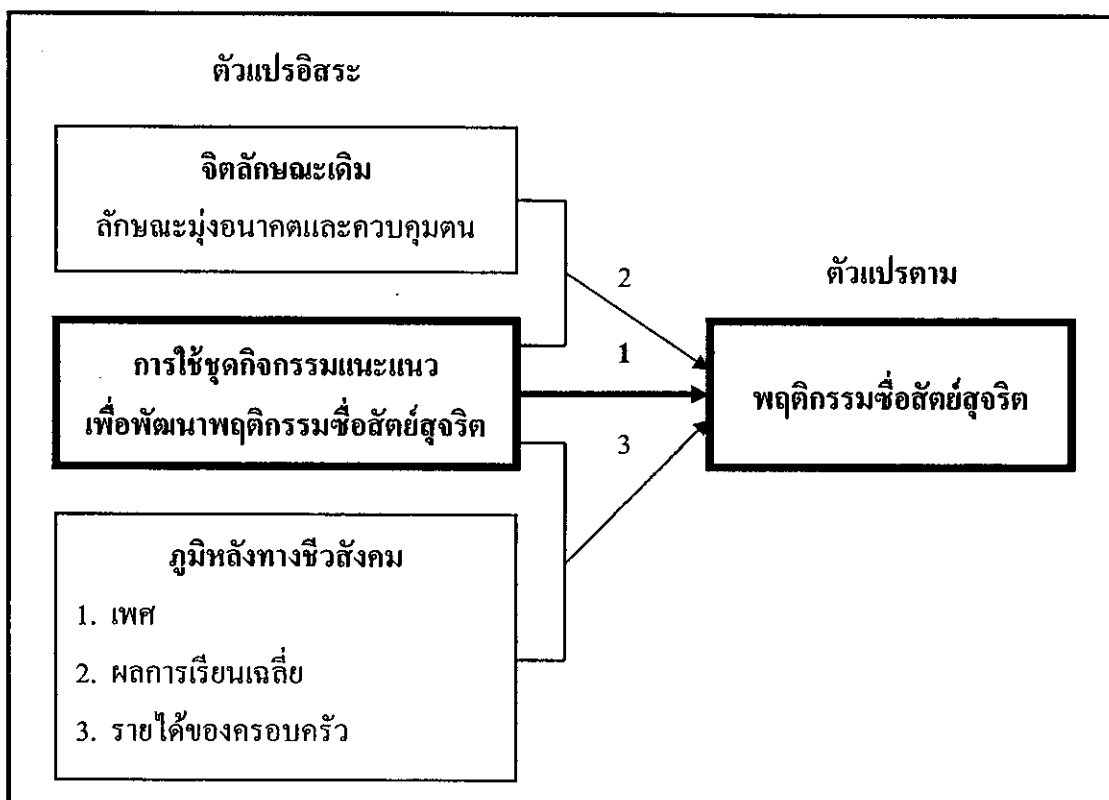
2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต ระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้ใช้
ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต และนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้ใช้กิจกรรม
แนะแนวอื่น ๆ

2.2 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีลักษณะมุ่ง
อนาคตและควบคุมตนเองต่างกัน

2.3 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีภูมิหลัง
ทางชีวสังคมต่างกัน

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย แสดงความเชื่อมโยงระหว่างตัวแปร

4. สมมติฐานการวิจัย

4.1 นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต จะมีพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้ใช้กิจกรรมแนะแนวอื่น ๆ

4.2 นักเรียนกลุ่มทดลองที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่างกัน เมื่อได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต จะมีพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตแตกต่างกัน

4.3 นักเรียนกลุ่มทดลองที่มีเพศ ผลการเรียนเฉลี่ย และรายได้ของครอบครัวต่างกัน เมื่อได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต จะมีพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตแตกต่างกัน

5. ขอบเขตการวิจัย

5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

5.2 ประชากร

ประชากร เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ของโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย จำนวน 7 ห้อง นักเรียนจำนวน 351 คน

5.3 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

5.3.1 *ตัวแปรอิสระ* คือ การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

5.3.2 *ตัวแปรสมทบ* ได้แก่

- 1) ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน
- 2) ภูมิหลังทางชีวสังคม คือ เพศ ผลการเรียนเฉลี่ย และรายได้ของครอบครัว

5.3.3 *ตัวแปรตาม* คือ พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 *พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต* หมายถึง การกระทำของบุคคลที่แสดงออกถึงการยึดมั่นความจริง ความถูกต้องดีงาม และความตรงไปตรงมา เป็นหลักในการดำเนินชีวิตทั้งต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อส่วนรวม พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตครอบคลุม 3 องค์ประกอบ ดังนี้

6.1.1 *พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง* หมายถึง การกระทำของบุคคลที่แสดงออกถึงการยึดมั่นความจริง ความถูกต้องดีงาม และความตรงไปตรงมา เป็นหลักในการดำเนินชีวิตต่อตนเอง ได้แก่ การยอมรับทั้งจุดเด่นและจุดด้อยต่างๆ ของตนเอง ได้ตามความเป็นจริง การพูดความจริง และการทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเองจนสำเร็จ

6.1.2 *พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตต่อผู้อื่น* หมายถึง การกระทำของบุคคลที่แสดงออกถึงการยึดมั่นความจริง ความถูกต้องดีงาม และความตรงไปตรงมา เป็นหลักในการดำเนินชีวิตร่วมกับ

ผู้อื่น ได้แก่ การปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างจริงจัง ตรงไปตรงมา การรักษาคำมั่นสัญญาที่ให้ไว้กับผู้อื่น การไม่หลอกลวงผู้อื่น และการไม่นำสิ่งของหรือผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน

6.1.3 พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตต่อส่วนรวม หมายถึง การกระทำของบุคคลที่ แสดงออกถึงการยึดมั่นความจริง ความถูกต้องดีงาม และความตรงไปตรงมา เป็นหลักในการดำเนิน ชีวิตต่อส่วนรวม ได้แก่ การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของหมู่คณะ ชุมชน และสังคม การไม่นำสมบัติของส่วนรวมมาเป็นของตน และการไม่เปิดเผยความลับของส่วนรวม

6.2 ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง กิจกรรมแนะแนวหลาย ๆ กิจกรรมประกอบกันเป็นชุด ซึ่งสร้างขึ้นมาจากมีเป้าหมายเฉพาะเจาะจง เพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น

6.3 กิจกรรมแนะแนวอื่น ๆ หมายถึง กิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัว – สังคม ที่ใช้กัน โดยทั่วไปกับนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น ซึ่งไม่ใช่ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

6.4 ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน คือ ความสามารถในการคาดการณ์ไกล การเล็งเห็นผลดีหรือผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต สามารถวางแผนปฏิบัติเพื่อรองรับผลดี หรือป้องกันผลเสีย ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และสามารถปฏิบัติหรืองดเว้นการปฏิบัติเพื่อผลที่ดีกว่าที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

6.5 ภูมิหลังทางชีวสังคม ประกอบด้วย

6.5.1 เพศ คือ ลักษณะที่บ่งบอกความเป็นเพศชายหรือเพศหญิง

6.5.2 ผลการเรียนรู้เฉลี่ย หมายถึง ระดับความสามารถในการเรียนรู้หรือสติปัญญาของบุคคลที่ได้รับอิทธิพลมาจากพันธุกรรม และสิ่งแวดล้อม

6.5.3 รายได้ของครอบครัว หมายถึง ปริมาณรายได้ทั้งหมดที่สมาชิกทุกคนในครอบครัวได้รับในหนึ่งเดือน

6.6 นักเรียน หมายถึง วัยรุ่นตอนต้นที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย จังหวัดเชียงราย

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 7.1 ได้ข้อความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว
- 7.2 ได้ชุดกิจกรรมแนะแนวต้นแบบที่มีคุณภาพ เพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต และแบบวัดพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตที่มีคุณภาพ ซึ่งสามารถนำไปปรับใช้ได้อย่างเหมาะสมสำหรับนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น
- 7.3 ได้แนวทางในการสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีคุณภาพเพื่อพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านอื่น ๆ สำหรับนักเรียนวัยรุ่น
- 7.4 ได้แนวทางในการวิจัยเพื่อพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านอื่น ๆ สำหรับนักเรียนวัยรุ่น

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การประมวลสาระสำคัญ จากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง นำเสนอได้ตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. พฤติกรรมชื้อสัตย์สุจริต
 - 1.1 ความหมาย และขอบข่ายของพฤติกรรมชื้อสัตย์สุจริต
 - 1.2 ความสำคัญของพฤติกรรมชื้อสัตย์สุจริต
 - 1.3 ลักษณะของผู้ที่มีพฤติกรรมชื้อสัตย์สุจริต
 - 1.4 วิธีการวัดพฤติกรรมชื้อสัตย์สุจริต
2. ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมชื้อสัตย์สุจริตของวัยรุ่นตอนต้น
 - 2.1 ทฤษฎีพัฒนาการวัยรุ่น
 - 2.2 ทฤษฎีการเรียนรู้เงื่อนไขการกระทำ
 - 2.3 ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม
 - 2.4 ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรม
 - 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมชื้อสัตย์สุจริต
3. การพัฒนาพฤติกรรมชื้อสัตย์สุจริต
 - 3.1 การพัฒนาพฤติกรรมชื้อสัตย์สุจริต โดยวิธีธรรมชาติ
 - 3.2 การพัฒนาพฤติกรรมชื้อสัตย์สุจริต โดยการจัดการเรียนการสอนหรือการฝึกอบรม
 - 3.3 การพัฒนาพฤติกรรมชื้อสัตย์สุจริต โดยการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว
4. ปัจจัยเชิงเหตุผลสมทบกับพฤติกรรมชื้อสัตย์สุจริต
 - 4.1 ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนกับพฤติกรรมชื้อสัตย์สุจริต
 - 4.2 ภูมิหลังทางชีวสังคมกับพฤติกรรมชื้อสัตย์สุจริต

1. พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

1.1 ความหมายและขอบข่ายของพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

1.1.1 ความหมายของพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต คำว่าพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตมาจาก คำว่า พฤติกรรม และซื่อสัตย์สุจริต ซึ่ง ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 (2539: 583) ให้ความหมายของ พฤติกรรม ว่า หมายถึง “การกระทำหรืออาการที่แสดงออกทางกล้ามเนื้อ ความคิด และความรู้สึก เพื่อตอบสนองสิ่งเร้า”

ปรีชา วิหคโต (2544: 65) ให้ความหมายของ พฤติกรรม ว่า หมายถึง “การกระทำทุกอย่างของสิ่งมีชีวิต ทั้งที่รู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ไม่ว่าผู้อื่นจะสังเกตเห็นหรือไม่ก็ตาม”

ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 (2539: 248) ให้ความหมายของ ซื่อสัตย์ ว่า หมายถึง “ประพฤติตรง ไม่เอินเอียง จริงใจ ไม่คิดคดทรยศ ไม่คดโกง หลอกลวง”

สามารถ กลางบุญเรือง (2547: 4) ให้ความหมายของ ความซื่อสัตย์ ว่า หมายถึง “การประพฤติอย่างเหมาะสมและตรงกับความ เป็นจริง ประพฤติอย่างตรงไปตรงมา ต่อตนเอง บุคคล หน้าที่ หรือส่วนรวม”

ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 (2539: 844) ให้ความหมายของ สุจริต ว่า หมายถึง “ความประพฤติชอบ”

นงลักษณ์ วิรัชชัย และคณะ (2551: 38) ให้ความหมายของคำว่า ความซื่อสัตย์สุจริต ว่า หมายถึง “คุณลักษณะที่แสดงถึงการยึดมั่นความจริง ความถูกต้อง คิงาม เป็นหลัก ในการดำเนินชีวิตทั้งทางกาย วาจา และใจ มีความจริงใจ ไม่บิดเบือนข้อมูล รู้จักรักษาความลับ หลีกเลี่ยงการหาผลประโยชน์ทับซ้อน มีความเกรงกลัวและละอายต่อการทำชั่ว”

จากความหมายของ พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต ดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง การกระทำของบุคคลที่แสดงออกถึงการยึดมั่นความจริง ความถูกต้องคิงาม และความตรงไปตรงมา เป็นหลักในการดำเนินชีวิตทั้งต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อส่วนรวม

1.1.2 ขอบข่ายของพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

กรมวิชาการ (2523: 147-148) หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (2525: 129-131) และอโนมา ชันพันธ์ (2548: 21) ได้กำหนดขอบข่ายของพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต สรุปได้ดังนี้

1) พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง คือ การกระทำของบุคคลที่แสดงออกถึงการมีความตั้งใจมั่นว่าจะไม่หลอกลวงตนเอง ตั้งใจกระทำแต่สิ่งที่ดี เคารพเกียรติและศักดิ์ศรีของตนเอง มีความละเอียดรอบคอบ ความกล้าหาญ ไม่ยอมทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ใด ๆ การประพฤติตนอย่างเหมาะสมและตรงไปตรงมาต่อตนเอง ทั้งด้านการเรียนและด้านอื่น ๆ ไม่นำสิ่งของมีค่าที่เก็บได้มาเป็นของตน การปฏิบัติหน้าที่ รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตน ตามที่ได้รับมอบหมายให้ดีที่สุดและถูกต้องที่สุด ไม่ละทิ้งหน้าที่ ซึ่งมีพฤติกรรมบ่งชี้ดังนี้

- (1) ตรงต่อเวลา
- (2) พูดความจริง
- (3) ทำตามทีพูดและคิด
- (4) เก็บของได้ส่งคืนเจ้าของ
- (5) ยอมรับเมื่อทำผิด
- (6) ไม่ลอกการบ้าน
- (7) ทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ
- (8) ไม่ทุจริตในการสอบ

2) พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตต่อผู้อื่น คือ การกระทำของบุคคลที่แสดงออกถึงการประพฤติดี ตรงไปตรงมาต่อผู้อื่นอย่างสม่ำเสมอ ไม่ทรยศ ไม่กลับกลอก เหลวไหล ไม่เห็นแก่ได้ เอาแต่ประโยชน์ฝ่ายเดียว มีความจริงใจต่อผู้อื่น ซึ่งมีพฤติกรรมบ่งชี้ดังนี้

- (1) รักษาความลับสัญญาที่ให้ไว้กับผู้อื่น
- (2) ไม่เหยียบของผู้อื่นก่อนได้รับอนุญาต
- (3) ไม่นำงานของผู้อื่นมาเป็นของตน
- (4) ไม่หลอกลวงผู้อื่น
- (5) ไม่นำความลับของผู้อื่นไปเปิดเผย
- (6) ไม่ลักขโมยของผู้อื่น

3) พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่การงาน คือ การกระทำของบุคคลที่แสดงออกถึงการปฏิบัติหน้าที่ รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตน ตามที่ได้รับมอบหมายให้ดีที่สุด และถูกต้องที่สุด ไม่ละทิ้งหน้าที่ ไม่ทุจริตคดโกงต่อหน้าที่ รวมถึงไม่ใช้อำนาจหน้าที่เพื่อหาประโยชน์ส่วนตน ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริงทั้งแก่ตนเอง ผู้อื่นและส่วนรวม

4) พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตต่อส่วนรวม คือ การกระทำของบุคคลที่แสดงออกถึงการประพฤติตนอยู่ในกรอบของกฎหมาย และระเบียบข้อบังคับของสังคม เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ ไม่กระทำการใด ๆ ให้เป็นที่เสียหายแก่ประเทศชาติหรือ

กระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของชาติ รักษาความมั่นคงของชาติ ไม่ประทุษร้ายต่อหมู่คณะ สังคม ประเทศชาติ ไม่นำความลับของหมู่คณะ สังคม ประเทศชาติไปเปิดเผย ไม่ทรยศทำลายสถาบันหลักของชาติ ไม่รวมมือกันทำงานใด ๆ ที่ผิดกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับของหมู่คณะ และ สังคม ซึ่งมีพฤติกรรมบ่งชี้ดังนี้

- (1) ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ
- (2) ไม่นำสมบัติของส่วนรวมมาเป็นของตน
- (3) ไม่ปลอมแปลงเอกสาร
- (4) ไม่นำความลับของส่วนรวมมาเปิดเผย

จากวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับขอบข่ายของพฤติกรรมชื่อสัตย์สุจริต สรุปได้ว่าพฤติกรรมชื่อสัตย์สุจริต แบ่งได้ 4 ขอบข่าย คือ พฤติกรรมชื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง ต่อผู้อื่น ต่อหน้าที่การงาน และต่อส่วนรวม สำหรับการวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งขอบข่ายของพฤติกรรมชื่อสัตย์สุจริตออกเป็น 3 ขอบข่าย คือ พฤติกรรมชื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อส่วนรวม เนื่องจากพฤติกรรมชื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่การงาน เป็นพฤติกรรมที่บุคคลพึงแสดงออกทั้งต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อส่วนรวม

1.2 ความสำคัญของพฤติกรรมชื่อสัตย์สุจริต

ในทรรศนะของ กิรติ บุญเจือ (2542: 89-90) พิกพ วังเงิน (2545: 22) เสาวนิจ นิจอนันต์ชัย (2546: 17-3 – 18-3) และ อโนมา ชันพันธ์ (2548: 20-21) พฤติกรรมชื่อสัตย์สุจริตมีความสำคัญ สรุปได้ดังนี้

- 1) ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิต ทำให้บุคคลมีชีวิตที่ดีทั้งกาย และใจ
- 2) ช่วยให้บุคคลรู้จักตนเอง สำนึกในหน้าที่ ความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่น และส่วนรวม
- 3) ช่วยให้บุคคลรู้จักใช้สติปัญญาแก้ปัญหา ไม่มั่งงายลุ่มหลง
- 4) ทำให้บุคคลได้รับความไว้วางใจจากผู้อื่น ได้รับมอบหมายงานที่สำคัญหรือ เป็นความลับของส่วนรวม
- 5) ทำให้บุคคลเป็นผู้ที่มีความน่าเชื่อถือ ได้รับการยอมรับ และการกล่าวถึง ในทางที่ดีจากบุคคลรอบข้าง
- 6) ช่วยเสริมบุคลิกภาพ ทำให้มีบุคคลมีความสมบูรณ์ในความคิด และการกระทำ เพราะไม่มีความขัดแย้งกันระหว่างความคิด คำพูด และการกระทำ
- 7) ช่วยให้นุชนอยู่ร่วมกันอย่างมีระบบ ระเบียบ ปลอดภัย

8) เพื่อให้บุคคลมีเครื่องยึดเหนี่ยว ป้องกันการเบียดเบียน เอารัดเอาเปรียบ
ซึ่งกันและกัน

9) สร้างสันติภาพ ทำให้ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นเป็นไปอย่างราบรื่น เกิด
ความสุขสงบในสังคม

10) ช่วยเสริมความมั่นคงแก่สังคม

1.3 ลักษณะของผู้ที่มีพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (2525: 129-131) ได้ระบุพฤติกรรมของผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริต สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้ ไม่สับปลับกลลอบ ไม่คล้อยตามพวกที่ลากหรือจูง
ไปในทางที่เสื่อมเสีย มั่นคงต่อการกระทำดีของตน ไม่คดโกง มีความตั้งใจจริง ประพฤติตรงตามที่
พูดและคิด ไม่เอาเวลาทำงานในหน้าที่ไปใช้ทำประโยชน์ส่วนตัว ไม่ใช้อำนาจหน้าที่ทำประโยชน์
ส่วนตัว ประพฤติตรงไปตรงมา ไม่คิดคดต่อผู้อื่น ไม่ชักชวนไปในทางที่เสื่อมเสีย ไม่สอพลอเพื่อ
หาประโยชน์ส่วนตน แสดงความยินดีในความสำเร็จของผู้อื่น ไม่แสดงความริษยาหรือกลั่นแกล้ง
ร่วมมือร่วมใจกันทำงานด้วยความบริสุทธิ์ใจ ไม่ปฏิบัติตัวโดยเห็นแก่ประโยชน์ของตนหรือเอาดี
เข้าตน และไม่ร่วมมือกันทำสิ่งใด ๆ ที่ผิดกฎหมาย หรือผิดระเบียบข้อบังคับของสังคมหรือหมู่คณะ

นอกจากนี้ กรมวิชาการ (2528: 21-22) ได้รวบรวมพฤติกรรมของผู้ที่มีความ
ซื่อสัตย์สุจริต สรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้ ตรงต่อเวลา พูดความจริง ทำตามที่พูดและคิด รักษาความ
สัตย์วาจา เก็บของได้ส่งคืนเจ้าของ ขอมรับเมื่อทำผิด ไม่หยิบของผู้อื่นก่อนได้รับอนุญาต ไม่ลอก
การบ้าน หรือนำงานของผู้อื่นมาเป็นของตน ไม่ทุจริตในการสอบ ปฏิบัติตามข้อตกลงหรือสัญญา
ไม่หลอกลวงผู้อื่น ไม่ฉ้อโกงหรือฉ้อราษฎร์บังหลวง ไม่ปลอมแปลงเอกสาร ไม่ใช้อำนาจหน้าที่
เพื่อประโยชน์ของตนเองและพวกพ้อง และหาเลี้ยงชีพด้วยความสุจริต

1.4 วิธีการวัดพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

การวัดพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตนั้น ยังไม่พบว่ามีแบบวัดพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต
โดยตรง แต่พบแบบวัดที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์ เช่น วินัย โมติง (2548: 174 -176) ศึกษาเกี่ยวกับ
ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จังหวัดอุบลราชธานี ได้สร้าง
แบบวัดความซื่อสัตย์ จำนวน 20 ข้อ เป็นแบบมาตรประมาณค่า เพื่อวัดพฤติกรรมความซื่อสัตย์
ซึ่งเสนอประ โยคที่แสดงพฤติกรรมความซื่อสัตย์ พร้อมมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง
“ไม่จริงเลย” ประกอบแต่ละประ โยค โดยให้ผู้ตอบอ่านและเลือกตอบว่าตนคิดว่าประ โยคนั้น
เป็นจริงสำหรับตนในระดับมาก – น้อยเพียงใด ขนิษฐา เรื่องขนาน (2550: 44) ศึกษาเกี่ยวกับ
ผลการฝึกเพื่อพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่น ที่มีจิตลักษณะแตกต่างกัน
ด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนวัยรุ่น อายุระหว่าง 10-13 ปี ได้สร้างแบบวัด

การวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ จำนวน 20 ข้อ เป็นแบบมาตรฐานค่า แต่ละข้อคำถามมีมาตรวัด 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีทั้งข้อความทางบวกและทางลบ และจิตภา โลหะพงศ์พันธ์ (2551: 66) ศึกษาเกี่ยวกับผลการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่นที่มีจิตลักษณะแตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนวัยรุ่นชายและหญิง อายุระหว่าง 13-15 ปี โดยสร้างแบบวัดการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ จำนวน 20 ข้อ เป็นแบบมาตรฐานค่า แต่ละข้อคำถามมีมาตรวัด 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย”

จากการศึกษาวิธีการวัดพฤติกรรมของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้นข้างต้น พบว่านักวิจัยจำนวนมากนิยมใช้แบบสอบถามแบบมาตรฐานค่า 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” โดยเสนอข้อความทางบวก และข้อความทางลบ ให้ผู้ตอบอ่านข้อความและเลือกตอบว่าข้อความนั้นเป็นจริงสำหรับตนในระดับมาก - น้อยเพียงใด

สรุปได้ว่า เครื่องมือที่นิยมใช้สำหรับการวัดพฤติกรรมของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น เป็นแบบสอบถามแบบมาตรฐานค่า 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” โดยเสนอข้อความทางบวก และข้อความทางลบ ให้ผู้ตอบอ่านข้อความและเลือกตอบว่าข้อความนั้นเป็นจริงสำหรับตนในระดับมาก - น้อยเพียงใด

2. ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเชื้อสัต์ย์สุจริตของวัยรุ่นตอนต้น

การศึกษาเอกสารพบว่ามีทฤษฎีที่สำคัญซึ่งเกี่ยวข้องกับการพัฒนาพฤติกรรมเชื้อสัต์ย์สุจริต ของวัยรุ่นตอนต้น ประกอบด้วย ทฤษฎีพัฒนาการวัยรุ่น ทฤษฎีการเรียนรู้เงื่อนไขการกระทำทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม และทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรม

2.1 ทฤษฎีพัฒนาการวัยรุ่น

วัยรุ่น คือ วัยที่อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 13- 18 ปี (สุรางค์ โค้วตระกูล 2548: 86) วัยรุ่นสามารถแบ่งเป็น 2 ช่วงคือ วัยรุ่นตอนต้น อายุระหว่าง 13-15 ปี และวัยรุ่นตอนปลาย อายุระหว่าง 16-18 ปี ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษา วัยรุ่นเป็นวัยที่บุคคลมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นมากทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์/จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ซึ่งมีรายละเอียดสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

2.1.1 พัฒนาการด้านร่างกาย ประกอบด้วยการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายทั่วไป และการเปลี่ยนแปลงทางเพศ เนื่องจากวัยนี้มีการสร้างและหลั่งฮอร์โมนเพศ และฮอร์โมนของการเจริญเติบโตอย่างมากและรวดเร็ว โดยเด็กหญิงจะเริ่มก่อนเด็กชาย การเปลี่ยนแปลงที่เด่นชัด คือ

ความสูง และน้ำหนักตัวที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว มีการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับผิวหนัง โดยเฉพาะ ใบหน้า คือมีสิ่วขึ้น เด็กหญิงหน้าอก และสะโพกจะขยายใหญ่ขึ้น เริ่มมีประจำเดือน ส่วนเด็กชาย ไหล่กว้างขึ้น มีกล้ามเนื้อแข็งแรง เสียงห้าวและแปร่ง นวดเคราขึ้น

2.1.2 พัฒนาการด้านอารมณ์/จิตใจ อารมณ์ของวัยรุ่นค่อนข้างรุนแรงและเปลี่ยนแปลงง่าย หุนหันพลันแล่น หงุดหงิดง่าย เครียดง่าย โกรธง่าย อาจเกิดอารมณ์ซึมเศร้าโดยไม่มีสาเหตุ วัยนี้จึงได้ชื่อว่าเป็นวัย “พายุอารมณ์” (สมร ทองดี 2533: 77) ซึ่งบางครั้งอาจเนื่องมาจากการปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงด้านร่างกาย เกิดความชอบหรือไม่ชอบในการเปลี่ยนแปลง มักวิตกกังวลว่าคนอื่นจะคิดกับตนอย่างไร ก่อนข้างจะเอาตนเองเป็นศูนย์กลางแต่ก็หวังว่าคนอื่นจะคิดอย่างไร โดยเฉพาะกับเพื่อนร่วมวัย และต้องการให้ตนเองเป็นที่ยอมรับของเพื่อน

2.1.3 พัฒนาการด้านสังคม วัยนี้เป็นวัยที่สนใจเกี่ยวกับตนเอง อยากรู้ว่าตนเองเป็นใคร สัตลิแวน (Sullivan , 1953 อ้างถึงใน สุรางค์ โคว์ตระกูล 2548: 90) กล่าวว่า “วัยรุ่นต้องการที่จะมีความใกล้ชิดผูกพันกับเพื่อนวัยเดียวกัน และมีความสัมพันธ์อย่างสนิทสนม” เพื่อที่จะแสดงความรู้สึก และความคิดต่าง ๆ ได้อย่างเปิดเผย วัยรุ่นจะคบเพื่อนที่มีความสนใจและมีค่านิยมร่วมกัน วัยรุ่นทั้งหญิงและชายมีความต้องการทำอะไรทุกอย่างเหมือนเพื่อนร่วมวัย และเพศเดียวกัน ทั้งการแต่งตัว ความประพฤติ การใช้ภาษา รวมทั้งความเชื่อ และค่านิยม จึงมักจะปฏิบัติกับเพศตรงข้าม (อุบลรัตน์ เฟิงสถิตย์ 2546: 206) วัยนี้จะต้องสามารถแสดงบทบาททางสังคมได้อย่างเหมาะสม มีความรับผิดชอบต่อสังคม สนใจสิ่งแวดล้อม สามารถปรับตัวให้เข้ากับกฎเกณฑ์ กติกาของกลุ่ม และการทำงานร่วมกับผู้อื่น

2.1.4 พัฒนาการด้านสติปัญญา วัยนี้สติปัญญาจะพัฒนาสูงขึ้น สามารถเรียนรู้เข้าใจเหตุการณ์ได้ลึกซึ้งขึ้น มีความสามารถในการคิดในสิ่งที่นามธรรมได้ สามารถคิด วิเคราะห์ และสังเคราะห์สิ่งต่าง ๆ ได้มากยิ่งขึ้น มีการใช้เหตุผลเป็นหลักในการตัดสินใจ

จากทฤษฎีพัฒนาการวัยรุ่น สรุปได้ว่า วัยรุ่นตอนต้นเป็นวัยที่เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมากทั้งด้านร่างกาย ด้านอารมณ์/จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ซึ่งการจะพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตให้กับวัยรุ่นตอนต้นนั้น สามารถนำแนวคิดจากทฤษฎีพัฒนาการวัยรุ่นมาใช้ ในการสร้างและการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้นได้ โดยการจัดกิจกรรมที่คำนึงถึงพัฒนาการของวัยรุ่นทั้ง 4 ด้าน เช่น ให้นักเรียนได้มีการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มทั้งหญิงและชาย มีการผลัดเปลี่ยนสมาชิกในกลุ่ม เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้จากการสังเกต การเลียนแบบจากตัวแบบ การปรับตัว และการฝึกปฏิบัติตน เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของเพื่อนและผู้ที่เกี่ยวข้อง ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการสร้างกฎเกณฑ์ของกลุ่ม และปฏิบัติ

ตามกฎเกณฑ์ที่วางไว้เสริมสร้าง ความมั่นใจและภูมิใจในตนเอง ทำทนายให้นักเรียนได้คิดและตัดสินใจอย่างมีเหตุผล โดยคำนึงถึงสังคมส่วนรวม

2.2 ทฤษฎีการเรียนรู้เงื่อนไขการกระทำ

ทฤษฎีการเรียนรู้เงื่อนไขการกระทำ (Operant Conditioning Theory) พัฒนาโดย สกินเนอร์ (Skinner, 1954 อ้างถึงใน สม โภชน์ เอี่ยมสุภานิต 2544: 356) ซึ่งสกินเนอร์ มีความเชื่อว่า “พฤติกรรมของมนุษย์นั้นเป็นผลมาจากการเรียนรู้ในการมีปฏิสัมพันธ์กับสังคม โดยเน้นที่ผลกรรมของพฤติกรรมนั้น ซึ่งถ้าพฤติกรรมใดได้รับผลกรรมที่พึงพอใจ พฤติกรรมนั้นก็จะมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นอีก ในขณะที่เดียวกันพฤติกรรมใดที่ได้รับผลกรรมที่ไม่พึงพอใจ พฤติกรรมนั้นมีแนวโน้มที่จะยุติลง” ซึ่งสิ่งสำคัญที่ทำให้เกิดพฤติกรรมคือ การเสริมแรง

สม โภชน์ เอี่ยมสุภานิต (2544: 356) กล่าวว่า “การเสริมแรง (Reinforcement) คือ การทำให้ความถี่ของพฤติกรรมเพิ่มขึ้น หรือลดลงอันเป็นผลมาจากการได้รับผลกรรมที่พึงพอใจ หรือไม่พึงพอใจภายหลังจากการแสดงพฤติกรรมนั้น” การเสริมแรง มี 2 ประเภท สรุปได้ดังนี้

2.2.1 การเสริมแรงบวก (Positive Reinforcement) เป็นการให้ตัวเสริมแรงบวก (Positive Reinforcer) คือ สิ่งที่ทำให้ผู้รับพึงพอใจและแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ ต่อไปอีก ตัวเสริมแรงบวกอาจเป็น 1) ตัวเสริมแรงที่เป็นวัตถุสิ่งของ เช่น ขนม เครื่องเขียน กระดาษ 2) ตัวเสริมแรงทางสังคม เช่น การยิ้ม คำชมเชย การยอมรับ 3) ตัวเสริมแรงที่เป็นกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การพูดคุยกับเพื่อน หรือเลือกทำสิ่งที่ตนเองชอบ เป็นต้น แต่มีข้อจำกัดในการให้ตัวเสริมแรงที่เป็นวัตถุสิ่งของว่าผู้รับจะต้องขาดสิ่งนั้น และไม่สามารถให้สิ่งของที่มีราคาแพงได้

2.2.2 การเสริมแรงลบ (Negative Reinforcement) เป็นการขจัดตัวเสริมแรงลบที่ทำให้เกิดความไม่พอใจออกไป ตัวเสริมแรงลบ (Negative Reinforcer) คือ สิ่งที่ได้รับไม่พอใจต้องการหลีกเลี่ยง เช่น การชู้ การดู การหักคะแนน เป็นต้น ทำให้หันไปทำพฤติกรรมอื่นแทน ดังนั้น ตัวเสริมแรงลบไม่ได้ช่วยให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ หรือระงับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เป็นเพียงการเลี่ยงไปทำอย่างอื่นแทน เพื่อหลีกเลี่ยงการได้รับตัวเสริมแรงลบ กิบสัน (Gibson, 1976: 117 อ้างถึงใน วงพัทธ์ ภูพันธ์ศรี 2545: 133) มีความเห็นว่า การให้ การเสริมแรงลบไปเรื่อย ๆ จะทำให้บุคคลเกิดความวิตกกังวล และอาจทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์อื่น ๆ ตามมา

เพื่อให้การเสริมแรงมีประสิทธิภาพ ควรกำหนดลักษณะพฤติกรรมที่พึงประสงค์หรือพฤติกรรมเป้าหมายให้ชัดเจน ให้การเสริมแรงทุกครั้ง หรือบ่อยครั้งที่สุดเพื่อให้พฤติกรรมคงทน และให้การเสริมแรงทันทีที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมเป้าหมายออกมา ทั้งนี้ต้องให้

การเสริมแรงด้วยความจริงใจ เหมาะสมกับวัย และความต้องการของนักเรียน จึงจะส่งเสริมให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ออกมาและเกิดความคงทน

จากทฤษฎีการเรียนรู้เงื่อนไขการกระทำ สรุปได้ว่า การจะพัฒนาพฤติกรรมข้อดีสูงสุดจิต เพื่อให้ให้นักเรียนวัยรุ่นตอนต้นมีพฤติกรรมข้อดีสูงสุดจิตเพิ่มมากขึ้นนั้น สามารถนำแนวคิดเกี่ยวกับการเสริมแรงไปสร้างกิจกรรมต่าง ๆ ในชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมข้อดีสูงสุดจิต โดยการให้ตัวเสริมแรงบวกที่เหมาะสมกับวัย และความต้องการของวัยรุ่นตอนต้น เช่น การกล่าวคำชมเชย การปรบมือให้เพื่อแสดงการยอมรับ ยกย่อง และการให้รางวัล เพื่อให้ นักเรียนมีพฤติกรรมข้อดีสูงสุดจิตเพิ่มขึ้น

2.3 ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม

นางลักษณ์ วิรัชชัย และรุ่งนภา ตั้งจิตเจริญกุล (2551: 9-11) ศึกษาเกี่ยวกับ ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของ แบนดูรา (Bandura : 1977) และสรุปแนวความคิดของแบนดูรา ไว้ดังนี้ พฤติกรรมที่มนุษย์แต่ละคนแสดงออกมานั้น แท้ที่จริงแล้วเกิดจากการที่บุคคลนั้นสังเกตเห็นจากบุคคลอื่นกระทำมาก่อน แล้วนำเอาแนวพฤติกรรมดังกล่าวนั้นมาเป็นต้นแบบ ในการกระทำของตนบ้าง โดยเรียกพฤติกรรมที่บุคคลหนึ่งกระทำ แล้วส่งผลให้บุคคลอื่นนำไปเป็นแนวทางการกระทำว่า เป็นพฤติกรรมตัวแบบหรือพฤติกรรมแม่แบบ (*modeling*) แล้วใช้สติปัญญาเก็บจำไว้ จากนั้นจึงประสานความรู้ใหม่เข้ากับประสบการณ์เดิม และกำหนดเป็นการคาดหวัง หรือแสดงพฤติกรรมตามการคาดหวังของตนเอง

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา (Bandura, 1986 อ้างถึงใน นางลักษณ์ วิรัชชัย และรุ่งนภา ตั้งจิตเจริญกุล 2551: 10-11) สรุปได้ว่า ได้แบ่งกระบวนการเกิดพฤติกรรมเป็น 4 กระบวนการ สรุปได้ดังนี้

2.3.1 ความสนใจหรือการเอาใจใส่ (*attention*) หมายถึง ความสนใจในสิ่งเร้าหรือพฤติกรรมของตัวแบบ แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ 1) การเลือกรับรู้ คือ การที่บุคคลให้ความสนใจที่จะรับรู้และทำความเข้าใจพฤติกรรมของตัวแบบ แต่ยังไม่คิดที่จะนำมาเป็นพฤติกรรมของตนเอง 2) การเลือกสิ่งเร้า คือ การตัดสินใจเลือกเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบ หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนไปตามการเลือกรับรู้ ซึ่งขึ้นอยู่กับความสามารถในการจำแนกความสำคัญของสิ่งเร้าที่เปลี่ยนแปลงไปตามระดับของแรงจูงใจ เช่น ความต้องการ ความจำเป็น ระดับการเสริมแรง การรับรางวัลหรือถูกลงโทษ ความพร้อมในการเลียนแบบ และการคาดหวังผลกรรมของผู้เลียนแบบ

2.3.2 การเก็บจำหรือการคงไว้ (*retention*) หมายถึง การบันทึกพฤติกรรมตัวแบบไว้ในระบบความจำของบุคคล ซึ่งอาจจะอยู่ในรูปของรหัสหรือจินตนาการ และจะแสดงพฤติกรรม

นั้นออกมาเมื่อคาดหวังว่า ถ้าแสดงพฤติกรรมนั้นแล้วจะได้รับความพึงพอใจหรือได้รับการเสริมแรงเช่นเดียวกับตัวแบบ

2.3.3 การสร้างหรือผลิตตามพฤติกรรมตัวแบบ (*production*) เป็นการที่บุคคลประสานความรู้สึกรู้สึกที่ได้จากการบันทึก (ในกระบวนการที่ 2) ร่วมกับประสบการณ์เดิมที่มีมาก่อนให้ได้เป็นรูปแบบของพฤติกรรมตัวแบบที่เก็บจำเมื่อได้รับสิ่งเร้า

2.3.4 การจูงใจ (*motivation process*) พฤติกรรมตัวแบบที่บุคคลเก็บจำ และสร้างพฤติกรรมไว้นั้น บุคคลจะยังไม่แสดงออกมาจนกว่าจะมีภาวะหรือเงื่อนไขที่เป็นสิ่งจูงใจ กระตุ้นให้บุคคลนั้นมีความต้องการแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ ออกมา และบุคคลจะเพิ่มความคาดหวังมากขึ้น เมื่อแสดงพฤติกรรมนั้นแล้วได้รับความพึงพอใจ เงื่อนไขหรือสิ่งจูงใจมี 3 ลักษณะ คือ สิ่งจูงใจที่เป็นปัจจัยภายนอก สิ่งจูงใจที่เป็นปัจจัยมาจากผลของการกระทำ และสิ่งจูงใจที่เป็นปัจจัยมาจากส่วนบุคคล

นอกจากนี้ แบนดูรา (Bandura, 1977 อ้างถึงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย และคนอื่น ๆ 2551: 15) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาจริยธรรมตามแนวทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมไว้ดังนี้

1. สิ่งที่เราเรียนรู้ โดยการเรียนรู้ของบุคคลเกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่าง ๆ ซึ่งกลายเป็นความเชื่อที่มีผลต่อการควบคุมพฤติกรรม และเมื่อมีสถานการณ์เกิดขึ้นบุคคลก็จะมี ความคาดหวังล่วงหน้าเกี่ยวกับการเกิดของผลจากการกระทำนั้นได้ ทำให้ตัดสินใจได้ว่า ควรทำหรือไม่ควรทำ
2. วิธีการเรียนรู้ กล่าวคือ การเรียนรู้เกิดจากประสบการณ์ซึ่งมีทั้งประสบการณ์ตรง และประสบการณ์ทางอ้อม โดยการสังเกต อ่าน ฟัง การบอกเล่าที่เกิดกับผู้อื่น ทำให้บุคคล มีการเรียนรู้ได้อย่างกว้างขวาง
3. ความเชื่อ ผลที่จากการเรียนรู้ที่อยู่ในรูปของความเชื่อว่าจะสัมพันธ์กับอีกสิ่งหนึ่ง ทั้งนี้เกิดจากการสังเกต และการคิดของบุคคล รวมทั้งการบอกเล่าของบุคคลอื่น ความเชื่อนี้สามารถกำหนดพฤติกรรมของบุคคลได้
4. การควบคุมพฤติกรรมด้วยความรู้และความเข้าใจ บุคคลมีความรู้ ความเข้าใจได้ และสามารถถ่ายทอดสิ่งที่ตนรู้ได้ รวมทั้งมองเห็นผลการกระทำที่จะเกิดตามมา ซึ่งอาจดีหรือเลว ทำให้สามารถตัดสินใจได้ว่าควรทำหรือไม่ควรทำได้
5. จริยธรรม เป็นหลักเกณฑ์ กฎเกณฑ์ แนวทางของการประพฤติปฏิบัติ โดยบุคคลสามารถประเมิน ได้ถึงความผิดถูกของการกระทำ
6. การบังคับตนเอง กล่าวคือ บุคคลสามารถบังคับตนเองที่จะประพฤติหรือละเว้น การประพฤติ ได้ตามมาตรฐานของตนเอง ตามการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงและอ้อมของตน โดยความสามารถในการบังคับตนเองนี้ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขทางสังคม หากการเสริมแรงเป็นไปในทางบวกก็มีแนวโน้มที่จะละเว้นไม่ปฏิบัติในสิ่งไม่ดี และประพฤติในสิ่งที่ดีงาม

จากทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม สรุปได้ว่า การแสดงพฤติกรรมของบุคคลเกิดจากการเรียนรู้ทางสังคม โดยการสังเกตพฤติกรรม และประเมินผลที่เกิดจากการกระทำของตัวเอง แล้วจึงนำพฤติกรรมนั้นมาเป็นตัวแบบหรือแนวทางในการกระทำของคน ซึ่งงานวิจัยครั้งนี้ได้นำแนวคิดเกี่ยวกับการใช้ตัวแบบไปสร้างกิจกรรมต่าง ๆ ในชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต โดยการใช้ตัวแบบของบุคคลที่มีชื่อเสียงที่มีพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตและ/หรือไม่ซื่อสัตย์สุจริต และกรณีตัวอย่าง เพื่อให้ให้นักเรียนเรียนรู้ถึงผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำของตัวเอง สามารถพิจารณาและตัดสินใจเลือกเลียนแบบพฤติกรรมจากตัวแบบที่มีพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตได้

2.4 ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรม

นงลักษณ์ วิรัชชัย และรุ่งนภา ตั้งจิตเจริญกุล (2551: 16-17) กล่าวว่า โคลเบิร์ก (Kohlberg, 1987) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการทางจริยธรรมพบว่า “พัฒนาการทางจริยธรรมของมนุษย์ไม่ได้หยุดเมื่อบุคคลอายุ 10 ปี แต่มนุษย์ยังคงมีพัฒนาการทางจริยธรรมอีกหลายขั้นตอนไปจนถึงอายุ 25 ปี และสามารถบรรลุจริยธรรมขั้นสูงสุดได้เมื่อมีเหตุผล และความคิดในวัยผู้ใหญ่ ซึ่งจะมีลักษณะของการมีเหตุผลสากลที่เป็นอุดมคติไม่เข้าข้างตัวเอง” โคลเบิร์ก ได้แบ่งขั้นพัฒนาการทางจริยธรรมออกเป็น 3 ระดับ 6 ขั้น

ระดับที่ 1 ระดับก่อนจริยธรรม (preconventional level) เป็นระดับก่อนมีจริยธรรมอย่างมีเหตุผลหรือก่อนเกณฑ์การเข้าสังคม เด็กที่อยู่ในระดับนี้จะมีอายุต่ำกว่า 9 ปี ระดับนี้บุคคลจะทำความดีหรือเลวขึ้นอยู่กับกฎเกณฑ์ของสังคมที่ทำกันมาหรือผู้ใหญ่เป็นผู้กำหนด พัฒนาการระดับนี้มี 2 ขั้น คือ

ขั้นที่ 1 ขั้นตอนการหลบหลีกการลงโทษ (punishment and obedience orientation) เป็นขั้นการปรับตัวตามการถูกลงโทษหรือการยอมทำตาม เชื่อฟังคำสั่งของผู้ใหญ่ เด็กมีเหตุผลในการทำดี เพราะไม่ไม่อยากถูกลงโทษ โดยไม่ได้คำนึงถึงผู้อื่น

ขั้นที่ 2 ขั้นตอนถือประโยชน์ของตน (individualism) เป็นขั้นที่ถือเอาผลประโยชน์ของตนเป็นใหญ่ เด็กวัยนี้จะเลือกตัดสินใจในสิ่งที่คิดว่าถูก และเหมาะสมในทางจริยธรรม และการเลือกกระทำในสิ่งที่ตนเองสนใจหรือพึงพอใจ ยึดตัวเองเป็นศูนย์กลาง ในขั้นนี้พฤติกรรมที่พึงามถูกต้องตามเหตุผลของเด็กจะขึ้นอยู่กับรางวัลหรือผลตอบแทนที่จะได้รับจากการแสดงออกทางพฤติกรรมของตน

ระดับที่ 2 ระดับตามกฎเกณฑ์ (conventional level) เป็นระดับมีกฎเกณฑ์ทางสังคม ตามกฎหมาย และหลักศาสนา ซึ่งเป็นระดับพัฒนาการทางจริยธรรมของวัยรุ่น อายุ 10-16 ปี บุคคลที่มีจริยธรรมในระดับนี้ จะมีเหตุผลในการตัดสินใจว่าอะไรดีงาม เกี่ยวข้องกับการเห็นชอบของผู้อื่นด้วย มีการใช้กฎเกณฑ์ทางสังคมมากขึ้น แบ่งได้เป็น 2 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 3 ขั้นตอนคล้ายตามผู้อื่น (mutual interpersonal normative morality)

เป็นขั้นการคล้ายตาม และกระทำตามความคาดหวังทางสังคมหรือได้รับการยอมรับของกลุ่มว่าเป็นคนดี เพื่อให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ บุคคลที่มีพัฒนาการในขั้นนี้จะปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ และคำสั่งของเจ้าหน้าที่ ซึ่งทำให้เขามีพฤติกรรมเป็นที่ยอมรับของสังคม การกระทำที่ดีหรือไม่ดีจะคำนึงถึงเจตนาด้วย

ขั้นที่ 4 ขั้นตอนทำตามระเบียบของสังคม (law and order orientation)

เป็นขั้นการปรับตัวให้เข้ากับกฎหมายและระเบียบของสังคม ในขั้นนี้การกระทำที่ถูกต้องคือการทำตามหน้าที่ของตนที่พึงาม ถูกต้อง โดยการรักษาระเบียบ กฎหมาย ประเพณี หรือกฎเกณฑ์ของสังคม บุคคลที่มีพัฒนาการในขั้นนี้จะมองสังคมอย่างเป็นระบบ เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง เพื่อให้สังคมดำรงอยู่ต่อไป

ระดับที่ 3 ระดับเหนือกฎเกณฑ์ (post conventional level) เป็นระดับเลขกฎเกณฑ์ สังคม เป็นระดับที่พัฒนาการทางจริยธรรมที่มีวิจารณญาณอย่างมีหลักการที่เป็นลักษณะสากลนิยม ผู้ที่มีพัฒนาการทางจริยธรรมในระดับนี้จะมีอายุตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป ระดับนี้บุคคลจะมีการตัดสินใจขัดแย้งต่าง ๆ ด้วยการคิด ตรึกตรอง ชั่งใจตนเอง โดยไม่เข้าข้างตัวเอง หรือเห็นแก่ตัว พัฒนาการจริยธรรมระดับนี้มี 2 ขั้น คือ

ขั้นที่ 5 ขั้นตอนทำตามสัญญาของสังคม (social contract orientation)

เป็นการปรับตัว และปฏิบัติตามสัญญาของสังคม ผู้ที่มีพฤติกรรมที่ถูกต้อง พึงามขึ้นอยู่กั ระเบียบ ประเพณี และกฎเกณฑ์ที่สังคมกำหนดไว้ มีจิตสำนึกที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย เชื่อว่ากฎหมายเป็นหลักยึดให้ทำดี และจำเป็นต้องปฏิบัติแม้จะขัดกับความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่

ขั้นที่ 6 ขั้นตอนยึดอุดมคติสากล (universal principles underlying moral reasoning) เป็นขั้นการยึดถือคุณธรรมที่ได้รับการยอมรับจากคนส่วนมากทั่วโลก และทุกสังคมว่าถูกต้อง พึงาม ซึ่งเป็นคุณธรรมสากล หรือหลักการจริยธรรมสากล

จากทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก สรุปได้ว่า พัฒนาการทางจริยธรรมของวัยรุ่นตอนต้น อยู่ในระดับที่ 2 ระดับตามกฎเกณฑ์ ซึ่งวัยรุ่นตอนต้นโดยทั่วไปจะแสดงพฤติกรรมตามคำสั่ง กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง ประเพณี และจากความคาดหวังของสังคมว่าเป็นสิ่งที่พึงาม เพื่อให้ตนเองได้รับการยอมรับจากกลุ่มหรือสังคมว่าเป็นคนดี ซึ่งพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตเป็นสิ่งที่สังคมคาดหวังให้เกิดขึ้นกับบุคคลทุกคนในสังคม โดยเฉพาะกับวัยรุ่นตอนต้น ซึ่งงานวิจัยครั้งนี้ได้นำแนวคิดเกี่ยวกับการใช้กฎเกณฑ์ทางสังคมไปใช้สร้างกิจกรรมต่าง ๆ ในชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต เพื่อให้นักเรียนมีพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตเพิ่มขึ้น

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมซื้อสัตย์สุจริต

บุญลักษณ์ อึ้งชัยพงษ์ (2536: 71) ศึกษาผลของการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร ผลการศึกษาพบว่า 1) นักเรียนมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สูงขึ้นหลังจากได้รับการใช้ชุดการแนะแนวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักเรียนมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สูงขึ้นหลังจากได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) นักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดการแนะแนวมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อัจฉริยะ ศรีไครรัตน์ (2542: 98-104) ได้ศึกษาผลของการสอนโดยใช้บทบาทสมมติและสถานการณ์จำลองที่มีต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมและพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้บทบาทสมมติและสถานการณ์จำลอง มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต และพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต และพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 การศึกษายังพบว่า การสอนโดยใช้บทบาทสมมติ สถานการณ์จำลอง นักเรียนมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตสูงกว่าการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และไม่ทำให้เกิดความแตกต่างต่อการมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต

วินัย ไมถึง (2548:122-125) ได้ศึกษาตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ตัวแปรที่ดีของความซื่อสัตย์ ได้แก่ทัศนคติต่อความซื่อสัตย์ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน และความเชื่อในอำนาจแห่งตน ตัวแปรที่ไม่ส่งผลต่อความซื่อสัตย์สุจริต ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย บรรยากาศ ใน โรงเรียน และการได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว นอกจากนี้ผลการศึกษา เรื่องการสร้างเสริมคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้จากการอ่านวรรณกรรมสำหรับเด็กภาษาไทย ที่พิมพ์ระหว่างปี 2543 – 2545 ของ จิตติมา ธนะศักดิ์ศิริ (2548 : 38) พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เป็นกลุ่มทดลองที่ได้อ่านวรรณกรรมสำหรับเด็กที่มีเนื้อหาส่งเสริมคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์มีคะแนนสูงขึ้นหลังการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย เรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถและความซื่อสัตย์ในการ

เขียนสะกดคำภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะ การเขียนสะกดคำกับการใช้แบบฝึกหัดตามคู่มือครู ของ สมบูรณ์ ทินกร (2535 : 70) ที่พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำมีความ ซื่อสัตย์ก่อน และหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เนื่องจากในชุด แบบฝึกทักษะการสะกดคำมีการปลูกฝังนิสัยให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง โดยการกระทำ บ่อย ๆ ทำให้นักเรียนเกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญของความซื่อสัตย์

อโนมา ชันพันธ์ (2548: 85) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความซื่อสัตย์ของ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศรีบุญยานนท์ จังหวัดนนทบุรี เพื่อศึกษาระดับความซื่อสัตย์ ปัจจัยพื้นฐาน การอบรมเลี้ยงดู การเป็นต้นแบบของพ่อแม่ ครูและเพื่อน และหิริ-โอตตัปปะของ นักเรียน และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความซื่อสัตย์ของนักเรียน ผลการศึกษาพบว่า ระดับความซื่อสัตย์ ระดับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม การเป็น ต้นแบบของพ่อแม่ ครูและเพื่อน และหิริ-โอตตัปปะของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง และปัจจัย ด้านสังคม (ได้แก่ เพศ รายรับของนักเรียน รายจ่ายของนักเรียน สภาพครอบครัว การศึกษาของบิดา การศึกษาของมารดา อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา และการเข้าร่วมกิจกรรมทาง พระพุทธศาสนา)ปัจจัยการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม การเป็น ต้นแบบของบิดามารดา ครูและเพื่อน และหิริ-โอตตัปปะ มีความสัมพันธ์กับความซื่อสัตย์ อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วอคเกอร์ (Vocker, n.d. อ้างถึงใน สมบูรณ์ ทินกร 2535: 43) ศึกษาและวิจัย เกี่ยวกับความซื่อสัตย์ พบว่า ความซื่อสัตย์เป็นอิทธิพลที่ได้รับมาจากการ ได้รับการฝึกรอบมา ตั้งแต่วัยเด็ก และเกี่ยวข้องกับตัวมารดาเองที่จะฝึกเด็กให้รับผิดชอบ ซึ่งความรับผิดชอบเป็นการ แสดงออกถึงพฤติกรรมที่กระทำด้วยความซื่อสัตย์ ไว้วางใจได้ และประพฤติอยู่ในกฎของศีลธรรมและ หลักธรรม และพบว่าเด็กหญิงจะมีความรับผิดชอบสูงกว่าเด็กชาย

สรุปได้ว่ามีงานวิจัยที่ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับ ความซื่อสัตย์ของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้นอยู่บ้าง แต่ยังไม่พบว่ามีการศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรม แนะแนวกับการพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น

3. การพัฒนาพฤติกรรมข้อสัจธรรมด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว

การประมวลวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพฤติกรรมข้อสัจธรรมพบว่า พฤติกรรมข้อสัจธรรมสามารถพัฒนาได้ทั้งโดยวิธีธรรมชาติ โดยการจัดการเรียนการสอนหรือ การฝึกอบรม และ โดยการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว รายละเอียดมีดังนี้

3.1 การพัฒนาพฤติกรรมข้อสัจธรรมโดยวิธีธรรมชาติ

การพัฒนาพฤติกรรมข้อสัจธรรมโดยวิธีธรรมชาติ หมายถึง การพัฒนา พฤติกรรมข้อสัจธรรมที่ไม่ได้เกิดจากการจัดกระทำ อัจฉริยะ ศรีไตรรัตน์ (2542: 33) กล่าวว่า “พฤติกรรมข้อสัจธรรมไม่ได้เป็นสิ่งที่ติดตัวมนุษย์มาตั้งแต่กำเนิด แต่เกิดจากการเรียนรู้ทาง สังคม” ทั้งการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นโดยบังเอิญ หรือเกิดจากรู้จากตัวแบบที่เกี่ยวข้องกับบุคคล เช่น บิดามารดา สมาชิกในครอบครัว เพื่อน ครู บุคคลที่มีชื่อเสียง จนเกิดการแสดงพฤติกรรมนั้นซ้ำ ๆ จนกลายเป็นนิสัยประจำตัว ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ พิกพ วังเงิน (2545: 1) ที่ว่า “มนุษย์มีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ดังนั้นมนุษย์จะมีการแสดงพฤติกรรมที่ดี หรือไม่ดีส่วนหนึ่งมาจาก สิ่งแวดล้อม จากการเลียนแบบจากผู้ใหญ่ จนเกิดเป็นความเคยชิน ขอมรับและปรับเป็นพฤติกรรม ของตนเอง”

จากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง พอสรุปได้ว่า การพัฒนาพฤติกรรมข้อสัจธรรม โดยวิธีธรรมชาตินั้น เกิดจากการเรียนรู้ทางสังคมที่เกิดขึ้น โดยบังเอิญที่ไม่ใช่เกิดจากการจัด กระทำ เช่น มีการเลียนแบบพฤติกรรมตามตัวแบบที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน บุคคลที่เกี่ยวข้อง และจากบุคคลที่มีชื่อเสียง

3.2 การพัฒนาพฤติกรรมข้อสัจธรรมโดยการจัดการเรียนการสอนหรือการฝึกอบรม

การพัฒนาพฤติกรรมข้อสัจธรรมโดยการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้อง อยู่ในสาระการเรียนรู้รายวิชาต่าง ๆ โดยเฉพาะในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม ซึ่งเป็นสาระที่ถูกรับรองอยู่ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (2551: 148) ได้กำหนดให้มีการเรียนการสอนสาระศาสนา ศิลปกรรม จริยธรรม เพื่อให้นักเรียนนำ หลักธรรมคำสอน ไปปฏิบัติในการพัฒนาตนเอง เกิดการเรียนรู้จากคำสอน กิจกรรมหรือวิธีการ ต่างๆ ที่ครูจัดให้นักเรียนวัยรุ่นตอนต้น จนสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมข้อสัจธรรม ข้อสัจธรรม

อัจฉริยะ ศรีไตรรัตน์ (2542: 38-40) พิเศษฐ์ มหาวงศ์ (2546: 31-33) ได้กล่าวถึง แนวทางการพัฒนาพฤติกรรมข้อสัจธรรม ที่ถือเป็นจริยธรรมพื้นฐานที่ควรส่งเสริมพัฒนาบุคคล ตั้งแต่ในวัยเยาว์ ซึ่งสรุปแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมข้อสัจธรรมได้ดังนี้ การปลูกฝังควร

เริ่มตั้งแต่ครอบครัว โรงเรียน ชุมชนและสังคม โดยการอบรมทางศาสนา การให้ความรู้เกี่ยวกับ ความหมาย ความสำคัญ และวิธีปฏิบัติ การเสนอปัญหาให้คิด การให้แสดงบทบาทอื่นที่ต่าง ไปจากเดิม การให้เลียนแบบจากตัวแบบ นอกจากนี้ สุรนชัย ปานเกลียว (2547: 66-69) ทำการศึกษารูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา: กรณีศึกษา โรงเรียนชานุกิจพิทยาคม จังหวัดชัยนาท ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรม เชิงจริยธรรม และรูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมของ โรงเรียนชานุกิจพิทยาคม ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรม โดยการอบรมให้ความรู้ กิจกรรมเพื่อนเตือน เพื่อน ค่ายคุณธรรม และการเยี่ยมพบปะผู้ปกครองทำให้นักเรียนเกิดการพัฒนา เปลี่ยนแปลง พฤติกรรมเชิงจริยธรรมสูงขึ้น สอดคล้องกับผลการศึกษาของ จันทร์อรุณ พนาลัย (2550: ง) ที่ศึกษาเรื่อง “การพัฒนาพฤติกรรมจริยธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนยางชุมน้อย พิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาพฤติกรรม จริยธรรม ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความรับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความอดทน และ ด้านความขยันหมั่นเพียร โดยใช้ชุดกิจกรรมพัฒนาพฤติกรรมจริยธรรม 5 กิจกรรม คือ 1) กิจกรรม อบรมหน้าเสาธง 2) กิจกรรมเข้าค่ายคุณธรรมจริยธรรม 3) กิจกรรมการเรียนรู้สู่ความสำเร็จ 4) กิจกรรมการแสดงตน เป็นชาวพุทธที่ดี และ 5) กิจกรรมการทำความสะอาดเขตพื้นที่รับผิดชอบ ผลการศึกษาพบว่า หลังการใช้ชุดกิจกรรมนักเรียนมีการพัฒนาพฤติกรรมจริยธรรมสูงขึ้นทั้ง 5 ด้าน สรุปได้ว่า การพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตนั้น สามารถพัฒนาได้โดย การจัดการเรียนการสอนหรือการฝึกอบรมจากครอบครัว โรงเรียน ชุมชนและสังคม โดยเฉพาะ ในโรงเรียนซึ่งมีการจัดการเรียนการสอนหรือการฝึกอบรมให้กับนักเรียน เพื่อพัฒนานักเรียนให้มี พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตเพิ่มขึ้น

3.3 การพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตโดยการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

3.3.1 ความหมายของกิจกรรมแนะแนว

คอร์ทแมน อาชบายและเคอร์กราฟฟ์ (Kottman , Ashby and DeGraaf : 2001 อ้างถึงใน สมร ทองดี และปราณี รามสูต 2545: 11) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมแนะแนว ว่า “เป็นมวลประสบการณ์ทุกรูปแบบที่จัดหรือสนับสนุนให้ผู้รับบริการแนะแนวแต่ละคน แต่ละ กลุ่มได้ปฏิบัติหรือได้มีส่วนร่วม เพื่อให้ผู้รับบริการบรรลุเป้าหมายในการพัฒนา สร้างเสริม ป้องกัน ปัญหาและแก้ปัญหาด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม”

กรมวิชาการ (2546: 24) ให้ความหมายของกิจกรรมแนะแนว ว่า “เป็น กิจกรรม ที่ส่งเสริมพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล

สามารถค้นพบ และพัฒนาศักยภาพของตน ส่งเสริมทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์การเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญา การสร้างสัมพันธภาพที่ดี”

อังคณา เมตุลา (2546: 30) ให้ความหมายของ กิจกรรมแนะแนว ว่า หมายถึง “มวลประสบการณ์ที่จัดให้ผู้รับบริการแต่ละคนหรือแต่ละกลุ่ม ได้ปฏิบัติ หรือ ได้มีส่วนร่วม เพื่อให้ผู้รับบริการบรรลุเป้าหมายที่ตนจะพัฒนาหรือสร้างเสริมตนเอง ตลอดจนป้องกัน หรือ แก้ปัญหา ได้อย่างเหมาะสมทั้งด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัว และสังคม”

ภนิกา ภูโตนนา และคณะ (2548: 13) กล่าวว่า กิจกรรมแนะแนว “เป็น กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อเสริมสร้างทักษะต่าง ๆ เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน เพื่อให้นักเรียนรู้จัก เข้าใจ ตนเอง สภาพแวดล้อม และสามารถพัฒนาและปรับตัวให้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข”

สรุปได้ว่า กิจกรรมแนะแนว หมายถึง กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อช่วยให้นักเรียน รู้จักและเข้าใจตนเอง สภาพแวดล้อม และสามารถป้องกัน พัฒนา หรือ แก้ปัญหาของตนเองได้ อย่างเหมาะสม รวมทั้งดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

3.3.2 วัตถุประสงค์ของกิจกรรมแนะแนว

กรมวิชาการ (2546: 24) ได้กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของกิจกรรมแนะแนว สรุปได้ดังนี้

- 1) เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการค้นพบความถนัด ความสามารถ ความสนใจของตนเองรักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น
- 2) เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักการแสวงหาความรู้จากข้อมูล ข่าวสาร แหล่งเรียนรู้ ทั้งด้านการศึกษา อาชีพ และส่วนตัว สังคม เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนเลือกแนวทางการศึกษา อาชีพ ให้สอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง
- 3) เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาบุคลิกภาพ และปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
- 4) เพื่อให้ผู้เรียน มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ในอาชีพและมีเจตคติ ที่ดีต่ออาชีพสุจริต
- 5) เพื่อให้ผู้เรียนมีค่านิยมที่ดีงามในการดำเนินชีวิต เสริมสร้างวินัย คุณธรรมและจริยธรรม แก่ผู้เรียน
- 6) เพื่อให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ

3.3.3 หลักการจัดกิจกรรมแนะแนว

กรมวิชาการ (2546: 24-25) กล่าวถึงการจัดกิจกรรมแนะแนวมีหลักการสรุปได้ดังนี้

- 1) จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการ ความสนใจ และธรรมชาติของผู้เรียน
- 2) จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาที่ต้องตอบสนอง จุดหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
- 3) จัดกิจกรรมเพื่อผู้เรียนทุกคน โดยครอบคลุมด้านการศึกษา การงานและ อาชีพ ชีวิตและสังคม
- 4) จัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผู้เรียนมีอิสระในการคิดและ ตัดสินใจ
- 5) จัดกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียน เรียนรู้ด้วยตนเองให้มากที่สุด ด้วยการปฏิบัติ จนเกิดทักษะการเรียนรู้
- 6) ให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม โดยครูแนะแนวทำหน้าที่เป็น พี่เลี้ยงและประสานงาน

3.3.4 ลักษณะของกิจกรรมแนะแนว

กรมวิชาการ (2546: 25-26) กิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมที่มีลักษณะ สำคัญ สรุปได้ดังนี้

- 1) เปิดโอกาสให้นักเรียน ได้ค้นพบความถนัด ความสามารถและความ สนใจของตนเอง
- 2) สนับสนุนให้ผู้เรียน ได้รับข้อมูลข่าวสารด้านต่าง ๆ เพื่อใช้ในการ วางแผน ที่เหมาะสมกับตนเอง
- 3) เสริมสร้างทักษะต่าง ๆ และค่านิยมที่ดี วินัย คุณธรรมรวมถึงจริยธรรม ให้ผู้เรียนได้พัฒนาบุคลิกภาพ และปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข
- 4) เพิ่มพูนประสบการณ์เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะวิชาการ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีเจตคติที่ดี มีนิสัยรักการทำงาน
- 5) จัดกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหา ส่งเสริม พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน
- 6) เป็นกิจกรรมที่ไม่เน้นเนื้อหาวิชาการแต่เน้นการสร้างคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ และบูรณาการให้สอดคล้องกับชีวิตจริง

3.3.5 เทคนิคการจัดกิจกรรมแนะแนว วิธีการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาพฤติกรรมข้อดีสูงสุด มีเทคนิคในการจัดกิจกรรม ดังนี้

1) การอภิปราย คือ วิธีการที่มุ่งให้นักเรียนได้มีโอกาสสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือพิจารณาหัวข้อ ประเด็นที่กลุ่มสนใจร่วมกัน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อหาคำตอบ หรือเพื่อตัดสินใจแก้ปัญหา ร่วมกัน เป็นวิธีการที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ร่วมคิด ร่วมทำ ได้ร่วมกันตัดสินใจแก้ปัญหา และทำงานร่วมกันอย่างเป็นประชาธิปไตย ชี้นักเรียนเป็นสำคัญ มีลักษณะการเรียนรู้แบบกระตือรือร้น (พิชิต พันธุ์พิทยแพทย 2543: 204)

2) การแสดงบทบาทสมมติ คือ การแสดงบทบาทในสถานการณ์ที่สมมติขึ้น เทียบเคียงกับสถานการณ์จริงตามที่ถูกแสดงบทบาทเข้าใจหรือตามบทบาทที่กำหนดให้แสดง เพื่อจะให้เข้าใจว่าเกิดอะไรขึ้น โดยมีเหตุการณ์แวดล้อมอย่างไร จุดสำคัญอยู่ที่ต้องการให้สถานการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นปรากฏกับผู้ชม รวบรวมว่าได้พบกับสถานการณ์นั้นด้วยตนเอง เพื่อให้ผู้ชมเกิดความเข้าใจและนำมาอภิปรายได้อย่างถูกต้อง (พิชิต พันธุ์พิทยแพทย 2543: 166)

3) การศึกษากรณีตัวอย่าง คือ การยกตัวอย่างเรื่องราวที่น่าสนใจที่สอดคล้องกับพฤติกรรมข้อดีสูงสุด มีประเด็นให้นักเรียนได้ฝึกคิด อภิปราย ถกเถียงกัน เพื่อให้ นักเรียนเกิดการคิดวิเคราะห์ การตัดสินใจ การใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา (พิชิต พันธุ์พิทยแพทย 2543: 156)

4) การฝึกพฤติกรรม เป็นวิธีการที่เน้นให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมและฝึกปฏิบัติพฤติกรรมจริง (พิชิต พันธุ์พิทยแพทย 2543: 259-260)

สรุป เทคนิค/วิธีการที่สำคัญที่นำไปสร้างและใช้ในชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมข้อดีสูงสุด คือ การอภิปราย การศึกษากรณีตัวอย่าง การแสดงบทบาทสมมติ และการฝึกพฤติกรรม

3.3.6 ความหมายของชุดกิจกรรมแนะแนว ได้มีผู้ให้ความหมายของชุดกิจกรรมแนะแนวไว้หลากหลาย นำเสนอได้ดังนี้

สายพิณ ช่างไม้ (2544: 11) ให้ความหมายของ ชุดการแนะแนว หมายถึง “เครื่องมือที่สร้างขึ้นอย่างมีระบบ”

อังคณา เมตุลา (2546: 31) กล่าวว่า ชุดกิจกรรมแนะแนว คือ “เครื่องมือทางการแนะแนวที่ประกอบด้วยกิจกรรมแนะแนวหลาย ๆ กิจกรรมที่นำมารวมกันเข้าอย่างเป็นระบบตามเป้าหมาย และขอบข่ายของการแนะแนว”

มยุรี วิสุตราชัย (2547: 16) ได้สรุปความหมายของ ชุดกิจกรรมแนะแนวว่า หมายถึง “เครื่องมือที่สร้างขึ้นอย่างเป็นระบบ ให้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา วัตถุประสงค์

และกิจกรรม เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งจัดทำในลักษณะของสื่อประสม ประกอบด้วยคู่มือครู และแผนการจัดกิจกรรม โดยใช้เทคนิควิธีการต่าง ๆ เช่น การอภิปราย กรณีตัวอย่าง การแสดงบทบาทสมมติ สถานการณ์จำลอง ตลอดจนการใช้สื่ออุปกรณ์ ที่มีความเหมาะสมกับเนื้อหาหรือกิจกรรม”

สรุป ชุดกิจกรรมแนะแนว หมายถึง กิจกรรมแนะแนวหลาย ๆ กิจกรรม ประกอบกันเป็นชุด ซึ่งสร้างขึ้นอย่างเป็นระบบ มีเป้าหมายเฉพาะเจาะจง และใช้เทคนิควิธีต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับนักเรียน เพื่อพัฒนาจิตลักษณะและ/หรือพฤติกรรมของนักเรียน

3.3.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพฤติกรรมข้อสัจธรรมโดยการใช้

ชุดกิจกรรมแนะแนว จากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ยังไม่พบงานวิจัยเกี่ยวกับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาพฤติกรรมข้อสัจธรรม แต่พบงานวิจัยที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตลักษณะ หรือพฤติกรรมที่พึงประสงค์อื่น ๆ เช่น ผลงานวิจัยของ สุมณฑา สวนผลรัตน์ (2550: 63-64) ที่สร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ที่ประกอบด้วยคุณธรรมและจริยธรรม 5 ด้านคือ ด้านความมีวินัย ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ด้านความเสียสละ และด้านความซื่อสัตย์ การศึกษาครั้งนี้ นอกจากการสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวแล้ว ยังมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมด้วย ซึ่งผลการวิจัยพบว่า คะแนนคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนสูงขึ้นหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ วัชรียา แจ่มใส (2551: 87) ที่ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมเคารพนับถือผู้อื่นของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนวัยรุ่นตอนต้นที่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมเคารพนับถือผู้อื่น มีพฤติกรรมเคารพนับถือผู้อื่นสูงกว่านักเรียนวัยรุ่นตอนต้นที่ไม่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมเคารพนับถือผู้อื่น และการศึกษาของ จิตภา โลหะพงษ์พันธ์ (2551: 84) ที่ศึกษาผลการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่นที่มีจิตลักษณะแตกต่างกัน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนวัยรุ่นที่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ มีการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จสูงกว่านักเรียนวัยรุ่นที่ไม่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

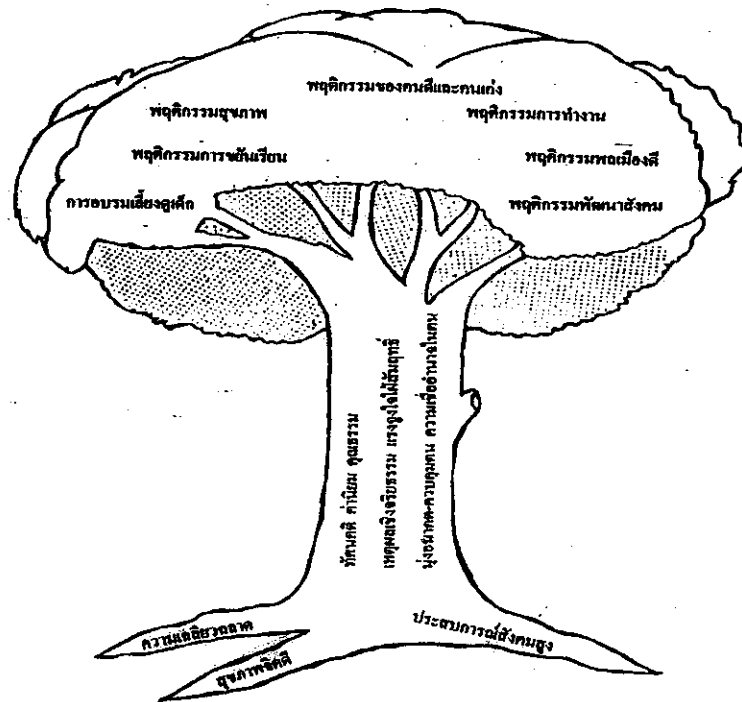
สรุปได้ว่า จากผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวดังกล่าวข้างต้น พบว่าชุดกิจกรรมแนะแนวสามารถพัฒนาจิตลักษณะและ/หรือพฤติกรรมของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้นได้

4. ปัจจัยเชิงเหตุสมทบกับการพัฒนาพฤติกรรมข้อัตย์สุจริต

ปัจจัยเชิงเหตุสมทบที่นำมาศึกษาเพิ่มเติมในครั้งนี้ประกอบด้วย ลักษณะมุ่งอนาคต และควบคุมตน และภูมิหลังทางชีวสังคม ได้แก่ เพศ ผลการเรียนเฉลี่ย และรายได้ของครอบครัว ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

4.1 ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนกับพฤติกรรมข้อัตย์สุจริต

ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน เป็นจิตลักษณะที่สำคัญประการหนึ่ง จากทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะของดวงเดือน พันธุมนาวิน (2549: 105-110) ที่ได้กล่าวถึงสาเหตุของพฤติกรรมของคนดี คนเก่ง ว่ามีสาเหตุอะไรบ้าง โดยเปรียบเทียบกับส่วนประกอบของต้นไม้ 3 ส่วน คือ ราก ลำต้น และดอก ผล ซึ่งเป็นลักษณะทางจิตใจ 8 ประการ ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 ต้นไม้จริยธรรมตามทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม ของดวงเดือน พันธมนาวิน

ที่มา: ดวงเดือน พันธมนาวิน (2549) “ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมสำหรับคนไทย : อดีต ปัจจุบัน และอนาคต” ใน เอกสารหลักสูตรฝึกอบรมการวิจัยขั้นสูงแบบบูรณาการทางจิต พฤติกรรมศาสตร์ เล่ม 1 กรุงเทพมหานคร หจก.อรุณการพิมพ์ หน้า 107

สาระสำคัญจากภาพต้นไม้จริยธรรม มีดังนี้ ส่วนที่หนึ่ง คือ ส่วนดอก ผล บนต้น คือ พฤติกรรมต่างๆ ที่พึงประสงค์ของคนดีและคนเก่ง ซึ่งมีสาเหตุจากส่วนลำต้นและรากของต้นไม้ ส่วนที่สอง คือ ลำต้นของต้นไม้ที่เป็นสาเหตุมาจากจิตใจ ประกอบด้วยจิตลักษณะ 5 ประการ คือ 1) เหตุผลเชิงจริยธรรม 2) มุ่งอนาคตและควบคุมตน 3) ความเชื่อในอำนาจแห่งตน 4) แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ และ 5) ทศนคติ คุณธรรมและค่านิยม จิตลักษณะทั้ง 5 ประการนี้ ถ้าบุคคลใดมีมาก บุคคลนั้นจะมีพฤติกรรมของคณิศและคนเก่งอย่างสม่ำเสมอ และส่วนที่สาม คือ รากของต้นไม้ เป็นลักษณะพื้นฐานทางจิตใจ ประกอบด้วยจิตลักษณะ 3 ประการคือ 1) ความเฉลียวฉลาด 2) ประสบการณ์ทางสังคมสูง และ 3) สุขภาพจิตดี บุคคลที่มีจิตลักษณะทั้ง 3 ประการในปริมาณสูง และเหมาะสมกับอายุ จะเป็นผู้ที่มีความพร้อมที่จะพัฒนาจิตลักษณะในส่วนของลำต้นทั้ง 5 ประการ

สรุปได้ว่า จากทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะ พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของคนดี และคนเก่ง มีสาเหตุจากจิตลักษณะหลายประการ แต่การวิจัยครั้งนี้จะศึกษาเพิ่มเติมเฉพาะลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน

4.1.1 ความหมายของลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน (Future Orientation and Self Control) ดวงเดือน พันธุนาวิณ (2528: 21-23) กล่าวว่า การมุ่งอนาคต หมายถึง “ความสามารถ ในการมองการณ์ไกล และเล็งเห็นผลดี ผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต สามารถวางแผนปฏิบัติรองรับผลดี หรือป้องกันผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต” ส่วนการควบคุมตน หมายถึง “ความสามารถที่จะปฏิบัติหรืองดเว้นการปฏิบัติเพื่อผลที่ดีกว่าและมีคุณค่าสูงกว่าที่จะเกิดขึ้นในอนาคต” รวมทั้ง “ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนจะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นปรากฏการณ์เดียวกัน คือ บุคคลจะต้องมีความต้องการที่จะได้รับผลในอนาคตที่ดีกว่าหรือมากกว่าผลที่ได้รับในปัจจุบัน ซึ่งเป็นความสามารถในการคาดการณ์ไกล และสามารถรอคอยได้ โดยระยะเวลาในการรอคอยนั้น ไม่ได้ทำให้ความรู้สึกรู้สึกว่าผลที่ได้รับด้อยคุณค่าลงไป”

บุญรับ ตักคิมฉี (2532 อ้างถึงใน ลักษณะเสด็จ ทองคำ 2546: 23) กล่าวถึงลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนว่า หมายถึง “ความสามารถที่จะคาดการณ์ไกลและเห็นความสำคัญของผลดีและผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต สามารถวางแผนปฏิบัติเพื่อรับผลดี หรือป้องกันผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ สามารถแสดงพฤติกรรมที่ดีหรือละเว้นพฤติกรรมที่เสื่อมเสียได้”

ลักษณะเสด็จ ทองคำ (2546: 31) กล่าวถึง ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนว่า หมายถึง “ความสามารถในการคาดการณ์ไกล การเห็นความสำคัญที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และอดได้ รอได้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของบุคคล”

สรุปได้ว่า ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน คือ ความสามารถในการคาดการณ์ไกล การเล็งเห็นผลดีหรือผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต สามารถวางแผนปฏิบัติเพื่อรองรับผลดี หรือป้องกันผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และสามารถปฏิบัติหรืองดเว้นการปฏิบัติเพื่อผลที่ดีกว่า ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

4.1.2 ลักษณะของบุคคลที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน

ดวงเดือน พันธุนาวิณ (2539 อ้างถึงใน ลักษณะเสด็จ ทองคำ 2546: 24) ได้กำหนดลักษณะของบุคคลที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ดังนี้ “สามารถคาดการณ์ไกล มองเห็นความสำคัญและตัดสินใจเลือกกระทำอย่างเหมาะสม หาแนวทางแก้ปัญหาและวางแผน ดำเนินการเพื่อเป้าหมายในอนาคต รู้จักการปฏิบัติให้อดได้ รอได้อย่างเหมาะสม และสามารถให้รางวัลและลงโทษตนเองเมื่อกระทำไม่เหมาะสม”

4.1.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจวบปัจฉิม (2520: 29) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมชื่อเสียงสุจริตของนักเรียนวัยรุ่นกับจิตลักษณะ 2 ด้าน คือ การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมกับลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน โดยทดลองกับวัยรุ่นชายฐานะปานกลางและต่ำ ในเขตกรุงเทพมหานคร 30 คน พบว่านักเรียนมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูงขึ้น บัณฑิต เหล่าสุชา (2544: 48) ศึกษาปัจจัยทางสถานการณืและจิตลักษณะกับพฤติกรรมการมีระเบียบวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า ปัจจัยทางสถานการณืและปัจจัยทางจิตลักษณะร่วมกันทำนายพฤติกรรมการมีระเบียบวินัยของนักเรียนที่สำคัญอันดับแรก คือ ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน ซึ่งแสดงว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนในระดับสูง จะมีพฤติกรรมการมีระเบียบวินัยสูงกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนในระดับต่ำ และวินัย ไม่ถึง (2548: 118-123) ศึกษา เรื่อง “ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จังหวัดอุบลราชธานี” พบว่า ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความซื่อสัตย์ของนักเรียน

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน เกี่ยวข้องกับจิตลักษณะ และ/หรือพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของวัยรุ่น การวิจัยครั้งนี้จึงได้นำลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนมาศึกษาเพิ่มเติมด้วย

4.2 ภูมิหลังทางชีวสังคมกับพฤติกรรมชื่อเสียงสุจริต

การวิจัยครั้งนี้สนใจที่จะนำภูมิหลังทางชีวสังคมของนักเรียนมาศึกษาเพิ่มเติมด้วย ได้แก่ เพศ ผลการเรียนเฉลี่ย และรายได้ของครอบครัว

4.2.1 เพศ คือ ลักษณะที่บ่งบอกความเป็นเพศชายหรือเพศหญิง

มังกร กุลวานิช (2537: 73) ศึกษาปัจจัยด้านชีวสังคมต่อคุณลักษณะความรับผิดชอบ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีความรับผิดชอบแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากการอบรมเลี้ยงดูบุตรเพศชาย และเพศหญิงของสังคมไทยแตกต่างกัน โดยในบุตรเพศหญิงจะมีการอบรมเลี้ยงดูที่เข้มงวดกว่าเพศชายจึงทำให้มีความรับผิดชอบแตกต่างกัน

สมพงษ์ จินดารุ่งเรืองรัตน์ (2546: บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยทางจิตวิทยาและปัจจัยทางชีวสังคมที่เกี่ยวข้องกับการเห็นคุณค่าในตนเองของวัยรุ่น พบว่านักเรียนที่มีเพศ ระดับชั้นปี และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน มีการเห็นคุณค่าในตนเองไม่แตกต่างกัน

อโนมา ชันพันธ์ (2548: 85) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรอิสระด้านปัจจัยพื้นฐาน (ได้แก่ เพศ รายรับของนักเรียน รายจ่ายของนักเรียน สถานภาพครอบครัว การศึกษาของบิดา การศึกษาของมารดา อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา และการเข้าร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา) มีความสัมพันธ์กับความซื่อสัตย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ อาชีพของมารดา และเพศของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับความซื่อสัตย์ของนักเรียน

จินดนา บัวเขียน (2550: 72) ศึกษาผลการฝึกเพื่อพัฒนาความเชื่อในการควบคุมสาเหตุและผลจากการกระทำของตนของนักเรียนวัยรุ่นที่มีจิตลักษณะแตกต่างกันด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว ผลการศึกษาพบว่า เพศเป็นตัวทำนายสำคัญของความเชื่อในการควบคุมสาเหตุและผลจากการกระทำของตน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ อรรถนัฐา โยธะกา (2551: 71) ที่ศึกษา ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น ซึ่งได้นำภูมิหลังทางชีวสังคมของนักเรียน คือ เพศ ผลการเรียนเฉลี่ย และอาชีพของผู้ปกครอง มาศึกษาเพิ่มเติม ผลการศึกษาพบว่า เพศเป็นตัวทำนายสำคัญของพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสังคม ของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น

สรุป เพศเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับจิตลักษณะ และ/หรือพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของวัยรุ่น การวิจัยครั้งนี้จึงได้นำ เพศมาศึกษาเพิ่มเติมด้วย

4.2.2 ผลการเรียนเฉลี่ย หมายถึง ระดับความสามารถในการเรียนรู้หรือสติปัญญาของบุคคลที่ได้รับอิทธิพลมาจากพันธุกรรม และสิ่งแวดล้อม

อัมพร แสงวิเชียร (2546: 77) ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการที่มีต่อพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่สติปัญญาสูงมีพฤติกรรมประชาธิปไตยสูงกว่านักเรียนที่มีสติปัญญาต่ำ และนักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการที่มีสติปัญญาต่ำ มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมประชาธิปไตยสูงขึ้นมากกว่านักเรียนที่มีสติปัญญาสูง

รลิตา กุศลแดง (2550: 72) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับความซื่อสัตย์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนองค์กรักษ์ จังหวัดนครนายก โดยการจำแนกตามผลการเรียน พบว่า นักเรียนที่มีผลการเรียนเฉลี่ยต่างกันมีความซื่อสัตย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยนักเรียนที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสูงมีความซื่อสัตย์มากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนเฉลี่ยปานกลางและต่ำ และนักเรียนที่มีผลการเรียนปานกลางมีความซื่อสัตย์มากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ นवलลออก แสงสุข (2544: บทคัดย่อ) ที่ทำการศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่านักเรียนที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสูงมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมสูงกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนเฉลี่ยต่ำ

สรุปว่า ผลการเรียนเฉลี่ยเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับจิตลักษณะ และ/หรือ พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น การวิจัยครั้งนี้จึงได้นำผลการเรียนเฉลี่ยของนักเรียนมาศึกษาเพิ่มเติมด้วย

4.2.3 รายได้ของครอบครัว รายได้ของครอบครัว หมายถึง ปริมาณรายได้ทั้งหมดที่สมาชิกทุกคนในครอบครัวได้รับในหนึ่งเดือน แบ่งออกเป็น 2 ระดับคือ รายได้สูงกับรายได้ต่ำ

อังคณา เมศุลา (2546: 108) ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการที่มีต่อการรู้จักและเห็นคุณค่าในตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสหราษฎร์รังสฤษดิ์ มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาการรู้จักตนเอง และการเห็นคุณค่าในตนเองที่เป็นผลจากการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการกับไม่ได้ฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการ การวิจัยในครั้งนี้ ได้ศึกษาตัวแปรลักษณะทางจิต 3 ประการ และตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม 3 ประการ ในบทบาทของตัวแปรอิสระควบคุมด้วย ผลปรากฏว่า นักเรียนที่มาจากครอบครัวรายได้สูงมีการรู้จักตนเอง และการเห็นคุณค่าในตนเองสูงกว่านักเรียนจากครอบครัวรายได้ต่ำ และนักเรียนจากครอบครัวรายได้สูงที่ได้รับการฝึก มีการเห็นคุณค่าในตนเองสูงกว่านักเรียนจากครอบครัวรายได้ต่ำที่ไม่ได้รับการฝึก

อัจฉรา สุขารมณ (http://www.thaiedresearch.org) ทำการศึกษา เรื่อง องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับการปรับตัวของนักเรียนวัยรุ่น โดยเปรียบเทียบการปรับตัวของนักเรียนวัยรุ่นจำแนกตามภูมิหลังของครอบครัว และลักษณะทางชีวสังคมที่ต่างกัน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลปรากฏว่า นักเรียนวัยรุ่นที่ครอบครัวมีฐานะเศรษฐกิจแตกต่างกัน มีความสามารถในการปรับตัวแตกต่างกัน โดยที่นักเรียนวัยรุ่นที่ครอบครัวมีฐานะเศรษฐกิจระดับสูงจะมีความสามารถในการปรับตัวดีกว่านักเรียนที่ครอบครัวมีฐานะเศรษฐกิจระดับต่ำ

สรุปว่า รายได้ของครอบครัวเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับจิตลักษณะ และ/หรือ พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น การวิจัยครั้งนี้จึงได้นำรายได้ของครอบครัวของนักเรียนมาศึกษาเพิ่มเติมด้วย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง “ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย จังหวัดเชียงราย”

มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังรายละเอียดตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ประเภทและแบบการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. ตัวแปรและนิยามปฏิบัติการของตัวแปร
4. เครื่องมือวิจัยและวิธีการสร้าง
5. การรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. ประเภทและแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) แบบมีการสุ่มตัวอย่าง
เข้ากลุ่ม (Random Assignment) มีการสุ่มกลุ่มเพื่อกำหนดเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม วัตถุประสงค์
และวัดหลังการทดลอง (Randomized Pretest-Posttest Control Group Design) ซึ่งมีแบบการวิจัย
ดังตารางที่ 3.1 ดังนี้

ตารางที่ 3.1 แสดงรูปแบบการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง	Pretest	Treatment	Posttest
กลุ่มทดลอง R	T ₁	X	T ₂
กลุ่มควบคุม R	T ₁	~X	T ₂

ความหมายของสัญลักษณ์

R	แทน	การสุ่มเข้ากลุ่ม
T ₁	แทน	การวัดก่อนการทดลอง (Pretest)
T ₂	แทน	การวัดหลังการทดลอง (Posttest)
X	แทน	การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมข้อดีสูงสุด
~X	แทน	การใช้กิจกรรมแนะแนวอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมข้อดีสูงสุด

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ของโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย จำนวน 7 ห้องเรียน นักเรียนจำนวน 351 คน

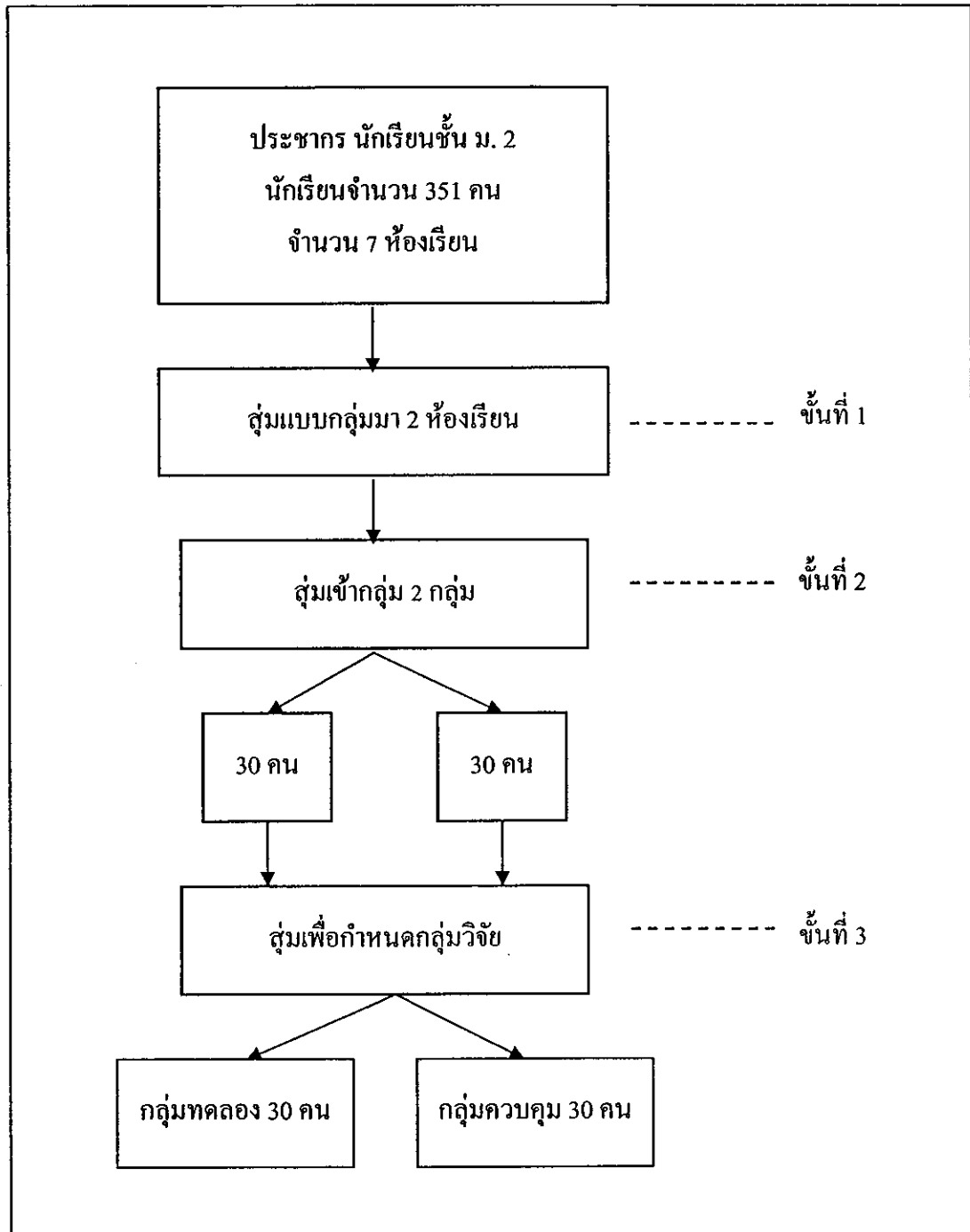
2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนจากประชากรดังกล่าว จำนวน 60 คน ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

2.2.1 การสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เป็นการสุ่มห้องเรียนมา 2 ห้องเรียน ที่เป็นตัวแทนของประชากร ได้นักเรียนจำนวน 60 คน โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบกลุ่มมาจากห้องเรียนทั้งหมดที่มีนักเรียนคละกัน และมีลักษณะใกล้เคียงกัน

2.2.2 การสุ่มเข้ากลุ่ม (Random Assignment) เป็นการสุ่มนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างแต่ละรายเข้ากลุ่มวิจัย 2 กลุ่ม ได้นักเรียนกลุ่มละ 30 คน

2.2.3 การสุ่มเพื่อกำหนดเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยจับสลากกลุ่มวิจัยเพื่อกำหนดให้เป็นกลุ่มทดลองหนึ่งกลุ่ม นักเรียนจำนวน 30 คน และกลุ่มควบคุมหนึ่งกลุ่ม นักเรียนจำนวน 30 คน ขั้นตอนการกำหนดกลุ่มวิจัยแสดงด้วยภาพที่ 3.1 ดังนี้

ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการกำหนดกลุ่มวิจัย

3. ตัวแปรและนิยามปฏิบัติการของตัวแปร

3.1 ตัวแปร

3.1.1 ตัวแปรอิสระ มี 2 กลุ่ม คือ

- 1) *ตัวแปรอิสระจัดกระทำ* คือ การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมชื่อสัตย์สุจริต
- 2) *ตัวแปรสมทบ* หรือตัวแปรปัจจัยเชิงเหตุสมทบ ซึ่งนำมาศึกษาเพิ่มเติม ร่วมกับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมชื่อสัตย์สุจริต มี 2 กลุ่ม ได้แก่

- (1) ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมคน
- (2) ภูมิหลังทางชีวสังคม ได้แก่ เพศ ผลการเรียนเฉลี่ย และรายได้ของครอบครัว

3.1.2 ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมชื่อสัตย์สุจริต

3.2 นิยามปฏิบัติการของตัวแปร

3.2.1 กลุ่มตัวแปรอิสระ

- 1) *การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมชื่อสัตย์สุจริต* หมายถึง การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมชื่อสัตย์สุจริตที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สำหรับใช้กับกลุ่มทดลอง โดยชุดกิจกรรมแนะแนวดังกล่าวประกอบด้วยกิจกรรมแนะแนว จำนวน 11 กิจกรรม แต่ละกิจกรรมใช้เวลาดำเนินกิจกรรม 60 นาที ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมชื่อสัตย์สุจริตมุ่งเน้นการพัฒนาองค์ประกอบย่อยที่สำคัญ คือ 1) พฤติกรรมชื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง (กิจกรรมที่ 2-4) 2) พฤติกรรมชื่อสัตย์สุจริตต่อผู้อื่น (กิจกรรมที่ 5-7) และ 3) พฤติกรรมชื่อสัตย์สุจริตต่อส่วนรวม (กิจกรรมที่ 8-10) ตัวแปรนี้มี 2 ค่า คือ การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมชื่อสัตย์สุจริต กับการไม่ได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมชื่อสัตย์สุจริต (ใช้กิจกรรมแนะแนวอื่น ๆ)

- 2) *ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมคน* หมายถึง ความสามารถในการคาดการณ์ไกล การเห็นผลดีหรือผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต สามารถวางแผนปฏิบัติเพื่อรองรับผลดี หรือป้องกันผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และสามารถปฏิบัติหรืองดเว้นการปฏิบัติเพื่อผลที่ดีกว่าที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ตัวแปรนี้วัดโดยแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมคนหรือเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า “แบบสอบถามการคาดการณ์ไกล” ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตรประมาณค่า 6 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วยข้อคำถามทั้งด้านบวกและด้านลบจำนวน 20 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรให้ประเมิน 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ข้อความที่เป็นด้านบวก ให้คะแนน “จริงที่สุด”

เท่ากับ 6 คะแนน ถึง “ไม่จริงเลย” เท่ากับ 1 คะแนน และข้อความ ที่เป็นคำถาม ให้คะแนน “จริงที่สุด” เท่ากับ 1 คะแนน ถึง “ไม่จริงเลย” เท่ากับ 6 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนรวมมากเป็นผู้ที่มีลักษณะ มุ่งอนาคตและควบคุมตนสูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนรวมน้อย

3) ภูมิหลังทางชีวสังคม ประกอบด้วย

- (1) เพศ คือ ลักษณะที่บ่งบอกความเป็นเพศชายหรือเพศหญิง
- (2) ผลการเรียนเฉลี่ย หมายถึง ระดับความสามารถในการเรียนรู้หรือสติปัญญาของบุคคลที่ได้รับอิทธิพลมาจากพันธุกรรม และสิ่งแวดล้อม โดยพิจารณาจาก ผลการเรียนเฉลี่ย (GPA) ของนักเรียนจากภาคเรียนที่แล้ว นำมาแบ่งเป็น 2 ค่า คือกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยกำหนดให้นักเรียนที่มีระดับคะแนนเฉลี่ย 2.49 ลงไป เป็นผู้มีผลการเรียนเฉลี่ยต่ำ และระดับคะแนนเฉลี่ย 2.50 ขึ้นไป เป็นผู้มีผลการเรียนเฉลี่ยสูง
- (3) รายได้ของครอบครัว หมายถึง ปริมาณรายได้ทั้งหมดที่สมาชิกทุกคนในครอบครัวได้รับในหนึ่งเดือน แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ รายได้สูงกับรายได้น้อย โดยกำหนดให้นักเรียนที่ครอบครัวมีรายได้น้อยกว่า 10,000 บาทเป็นผู้ที่ครอบครัวมีรายได้น้อย และนักเรียนที่ครอบครัวมีรายได้ตั้งแต่ 10,000 บาทขึ้นไปเป็นผู้ที่ครอบครัวมีรายได้สูง

3.2.2 ตัวแปรตาม ตัวแปรตามของการวิจัยครั้งนี้ คือ พฤติกรรมซื้อสัตย์สุจริต พฤติกรรมซื้อสัตย์สุจริต หมายถึง การกระทำของบุคคลที่แสดงออกถึงการยึดมั่นความจริง ความถูกต้องดีงาม และความตรงไปตรงมา เป็นหลักในการดำเนินชีวิตทั้งต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อส่วนรวม พฤติกรรมซื้อสัตย์สุจริตที่จะพัฒนาโดยการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนา พฤติกรรมซื้อสัตย์สุจริตมี 3 องค์ประกอบย่อย ดังนี้

- 1) พฤติกรรมซื้อสัตย์สุจริตต่อตนเอง หมายถึง การกระทำของบุคคลที่แสดงออกถึงการยึดมั่นความจริง ความถูกต้องดีงาม และความตรงไปตรงมา เป็นหลักในการดำเนินชีวิตต่อตนเอง ได้แก่ การยอมรับทั้งจุดเด่น และจุดด้อยต่าง ๆ ของตนเองได้ตามความเป็นจริง การพูดความจริง และการทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเองจนสำเร็จ
- 2) พฤติกรรมซื้อสัตย์สุจริตต่อผู้อื่น หมายถึง การกระทำของบุคคลที่แสดงออกถึงการยึดมั่นความจริง ความถูกต้องดีงาม และความตรงไปตรงมา เป็นหลักในการดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่น ได้แก่ การปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างจริงจัง ตรงไปตรงมา การรักษาความลับสัญญาที่ให้ไว้กับผู้อื่น การไม่หลอกลวงผู้อื่น และการไม่นำสิ่งของหรือผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน
- 3) พฤติกรรมซื้อสัตย์สุจริตต่อส่วนรวม หมายถึง การกระทำของบุคคลที่แสดงออกถึงการยึดมั่นความจริง ความถูกต้องดีงาม และความตรงไปตรงมาเป็นหลัก

ในการดำเนินชีวิตต่อส่วนรวม ได้แก่ การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของหมู่คณะ ชุมชน และสังคม การไม่นำสมบัติของส่วนรวมมาเป็นของตน และการไม่เปิดเผยความลับของส่วนรวม

ตัวแปรนี้วัด โดยแบบวัดพฤติกรรมชื่อสัตย์สุจริต หรือเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า “แบบสอบถามการแสดงออกตามความเป็นจริง” ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบ มาตรฐานค่า 6 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วยข้อคำถามทั้งด้านบวกและด้านลบจำนวน 30 ข้อ แต่ละข้อมี มาตรฐานให้ประเมิน 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” แต่ละข้อมีมาตรฐานให้ประเมิน 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ข้อความที่เป็นด้านบวก ให้คะแนน “จริงที่สุด” เท่ากับ 6 คะแนน ถึง “ไม่จริงเลย” เท่ากับ 1 คะแนน และข้อความที่เป็นด้านลบ ให้คะแนน “จริงที่สุด” เท่ากับ 1 คะแนน ถึง “ไม่จริงเลย” เท่ากับ 6 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนรวมมากเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมชื่อสัตย์สุจริตสูงกว่า ผู้ที่ได้คะแนนรวมน้อย

4. เครื่องมือวิจัยและวิธีการสร้าง

4.1 ประเภทของเครื่องมือวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มี 2 ประเภท คือ เครื่องมือที่ใช้สำหรับการทดลอง และเครื่องมือสำหรับวัดตัวแปร ซึ่งมีลักษณะดังนี้

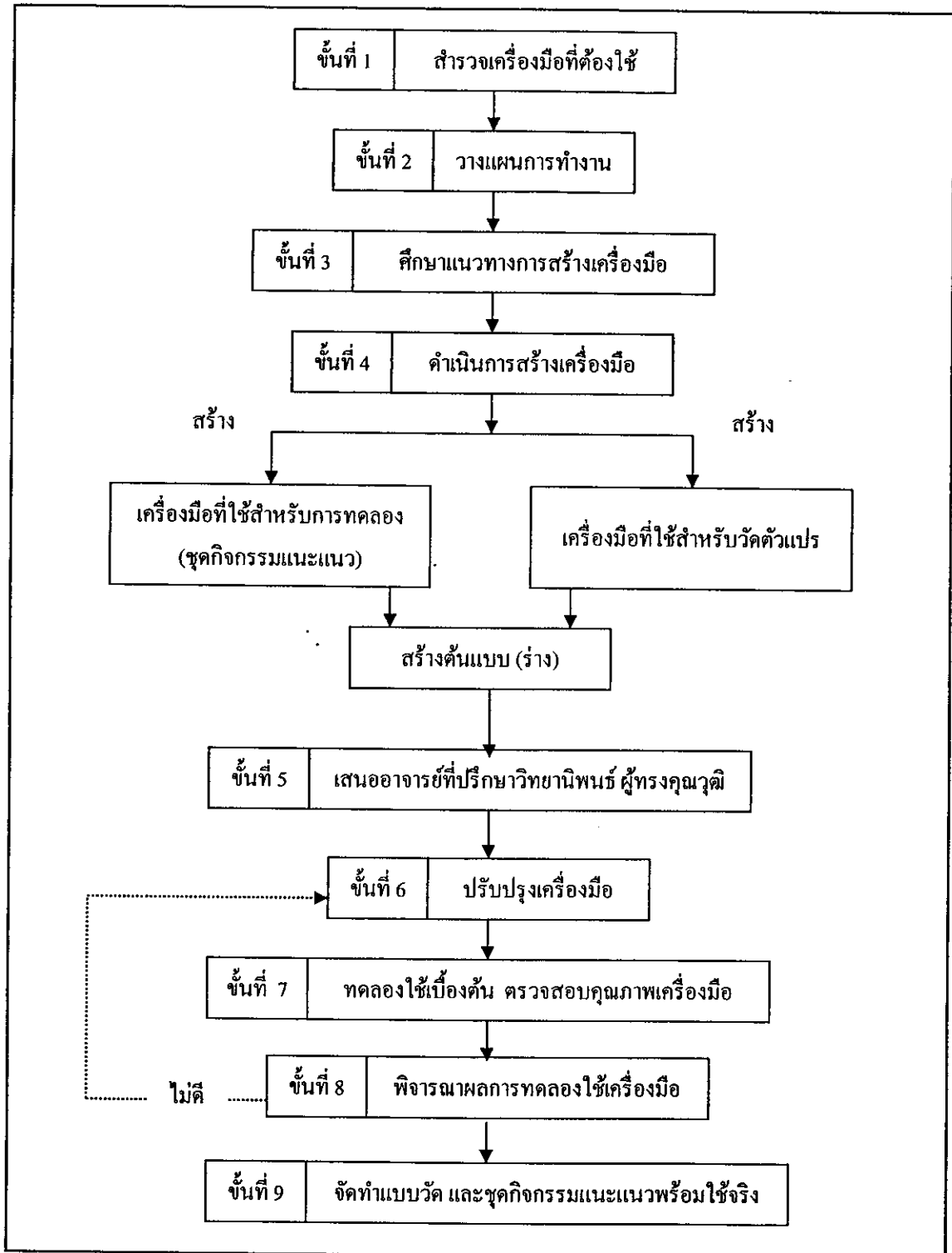
4.1.1 เครื่องมือที่ใช้สำหรับการทดลอง มี 2 ประเภท คือ ชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาพฤติกรรมชื่อสัตย์สุจริต กับกิจกรรมแนะแนวอื่น ๆ

- 1) ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมชื่อสัตย์สุจริต (ใช้กับกลุ่มทดลอง) จำนวน 11 กิจกรรม
- 2) กิจกรรมแนะแนวอื่น ๆ (ใช้กับกลุ่มควบคุม) จำนวน 11 กิจกรรม ซึ่งเป็นกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัว - สังคม

4.1.2 เครื่องมือสำหรับวัดตัวแปร มี 3 แบบวัด คือ แบบสอบถามภูมิหลังทางชีวิต สังคม หรือเรียกในอีกชื่อหนึ่งว่า “แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียน” แบบวัดพฤติกรรมชื่อสัตย์สุจริต หรือเรียกในอีกชื่อหนึ่งว่า “แบบสอบถามการแสดงออกตามความเป็นจริง” และแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน หรือเรียกในอีกชื่อหนึ่งว่า “แบบสอบถามการคาดการณ์โลก”

4.2 วิธีการสร้างเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยทั้ง 2 ประเภท ซึ่งมีขั้นตอนคล้ายคลึงกัน แสดงได้ด้วยภาพที่ 3.2 ดังนี้

ภาพที่ 3.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวิจัย

ภาพที่ 3.2 อธิบายขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวิจัยได้ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 สำรวจเครื่องมือที่ต้องใช้ ผู้วิจัยสำรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

พบว่าเครื่องมือที่ต้องใช้ 2 ประเภท ประเภทแรก คือ เครื่องมือที่ใช้สำหรับการทดลอง ได้แก่ ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต จำนวน 11 กิจกรรม และกิจกรรมแนะแนวอื่นๆ จำนวน 11 กิจกรรม ประเภทที่สอง คือ เครื่องมือสำหรับวัดตัวแปร ได้แก่ แบบวัด จำนวน 3 แบบวัด คือ แบบสอบถามภูมิหลังทางชีวสังคม แบบวัดพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต และแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน

ขั้นที่ 2 วางแผนการทำงาน ผู้วิจัยได้วางแผนและกำหนดขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ซึ่งมีขั้นตอนหลัก 7 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาแนวทางการสร้างเครื่องมือ 2) ดำเนินการสร้างเครื่องมือ (ฉบับร่าง) 3) ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ 4) พิจารณาเครื่องมือ 5) ปรับปรุงทดลองใช้เบื้องต้น และตรวจสอบคุณภาพ 6) พิจารณาผลการทดลองใช้เบื้องต้น และ 7) จัดทำแบบวัดและชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตพร้อมใช้จริง

ขั้นที่ 3 ศึกษาแนวทางการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด หลักการ และทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อแสวงหารูปแบบและแนวทางการสร้างเครื่องมือที่ใช้สำหรับการทดลอง และเครื่องมือที่ใช้สำหรับวัดตัวแปร จากนั้นนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ต่างๆ ที่รวบรวมได้ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อสร้างเครื่องมือที่มีคุณภาพและเหมาะสมสำหรับใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขั้นที่ 4 ดำเนินการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการใน 2 ประการดังนี้

ประการที่หนึ่ง ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่เป็นแบบวัดตัวแปรตาม คือ แบบวัดพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต ผู้วิจัยเขียนนิยามปฏิบัติการของตัวแปรให้ชัดเจน และครอบคลุมองค์ประกอบย่อยที่สำคัญอย่างครบถ้วน สร้างผังตัวแปร พิจารณาว่าตัวแปรนั้นมีองค์ประกอบย่อยอะไรบ้าง แต่ละองค์ประกอบย่อยจะวัดด้วยคำถามกี่ข้อ เป็นข้อบวกกี่ข้อ เป็นข้อลบกี่ข้อ แล้วเขียนข้อคำถาม ตามนิยามปฏิบัติการและผังตัวแปร นอกจากนี้ผู้วิจัยได้สร้างแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน และแบบสอบถามภูมิหลังทางชีวสังคม เพื่อใช้วัดตัวแปรสมทบซึ่งนำมาศึกษาเพิ่มเติมด้วย

ประการที่สอง ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต จำนวน 11 กิจกรรม (ฉบับร่าง) (ใช้กับกลุ่มทดลอง) โดยนำหลักการแนวคิด และทฤษฎีทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ทฤษฎีพัฒนาการวัยรุ่น ทฤษฎีการเรียนรู้เงื่อนไขการกระทำ ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม และทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรม และคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มาใช้สร้างกิจกรรม ตลอดจนนำหลักการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ของทิสนา แจมมณี (2545: 142-144) มาใช้ ซึ่งมีลักษณะ 5 ประการ สรุปคือ

1) ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ (Active Participation) 2) ยึดกลุ่มเป็นแหล่งความรู้สำคัญ (Group Interaction) 3) ยึดการค้นพบด้วยตนเองเป็นวิธีการสำคัญในการเรียนรู้ (Experiential Learning) 4) เน้นกระบวนการ (Process – Oriented) 5) เน้นการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน (Application of Knowledge) อีกทั้งยังนำเทคนิค/วิธีการที่หลากหลายมาใช้ในการดำเนินกิจกรรม เช่น การอภิปราย การแสดงบทบาทสมมติ การศึกษากรณีตัวอย่าง และการฝึกปฏิบัติกรรม ส่วนกิจกรรมแนะแนวอื่น ๆ จำนวน 11 กิจกรรม (ใช้กับกลุ่มควบคุม) ผู้วิจัยได้เลือกกิจกรรมแนะแนว ด้านส่วนตัว – สังคมที่ใช้กันโดยทั่วไปกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มาใช้

ขั้นที่ 5 เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือเสนอ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาด้านรูปแบบ เนื้อหาสาระ และวิธีการ หลังจากนั้น นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาดังนี้ 1) แบบวัด พิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา และความตรงเชิงโครงสร้าง โดยพิจารณาจากความสอดคล้องครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการวัด ความครอบคลุม โครงสร้างของลักษณะที่ต้องการวัด ความเหมาะสมด้านภาษา และลักษณะ ข้อคำถาม 2) ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต พิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา ความเหมาะสมของกิจกรรม ขั้นตอน และวิธีการ

ขั้นที่ 6 ปรับปรุงเครื่องมือ ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิไปดำเนินการปรับปรุงเครื่องมือ

ขั้นที่ 7 ทดลองใช้เบื้องต้น (Try out) และตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ การทดลองใช้ เครื่องมือเบื้องต้น ได้แก่ การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต และการใช้ แบบวัดพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต และแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน โดยทดลองใช้ เบื้องต้นกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาล 1 ศรีเกิด จังหวัดเชียงราย จำนวน 30 คน

ขั้นที่ 8 พิจารณาผลการทดลองใช้เครื่องมือ เครื่องมือที่เป็นแบบวัด ผู้วิจัยนำ ผลการทดลองใช้เบื้องต้นมาวิเคราะห์ ประเมิน และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนทั้งฉบับ (item-total correlation) สำหรับการตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องมือทั้งฉบับ ใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) แล้วเลือกข้อที่มีคุณภาพรายข้อ และทั้งฉบับที่อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ซึ่งล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543: 304-317) กล่าวว่า “ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของแบบวัดที่มีคุณภาพ ควรมีค่าระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนทั้งฉบับ (item-total correlation) หรือค่า r ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) มีค่าตั้งแต่ .70 ขึ้นไป” ส่วนเครื่องมือที่เป็นชุด กิจกรรมแนะแนว ผู้วิจัยพิจารณาข้อบกพร่องต่าง ๆ ของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรม ซื่อสัตย์สุจริต เลือกกิจกรรมไว้ 11 กิจกรรม แล้วนำไปปรับปรุงให้มีคุณภาพเพื่อการใช้งานจริง

ส่วนกิจกรรมแนะแนวกลุ่มควบคุม มี 11 กิจกรรม ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัว – สังคม ที่ใช้กันโดยทั่วไปกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ขั้นที่ 9 จัดทำแบบวัดและชุดกิจกรรมแนะแนวพร้อมใช้จริง เมื่อพัฒนาเครื่องมือที่เป็นแบบวัดและชุดกิจกรรมแนะแนว ผ่านขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงจนเป็นที่พอใจแล้ว ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือทั้งหมดมารวบรวมและจัดพิมพ์เป็นเล่ม มีรูปแบบที่เป็นมาตรฐานเพื่อให้พร้อมใช้จริงต่อไป

4.3 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้สำหรับการทดลอง

4.3.1 ลักษณะของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต มีลักษณะเป็นกิจกรรมแนะแนวหลาย ๆ กิจกรรมประกอบกันเป็นชุด ซึ่งสร้างขึ้นมาจากมีเป้าหมายเฉพาะเจาะจงเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น รายละเอียดของชุดกิจกรรมแนะแนวประกอบด้วยองค์ประกอบของพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต จำนวน 3 องค์ประกอบย่อย คือ 1) พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง 2) พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตต่อผู้อื่น และ 3) พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตต่อส่วนรวม ซึ่งได้นำแนวคิด หลักการ และทฤษฎีทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยแนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของวัยรุ่นตอนต้นจากทฤษฎีพัฒนาการวัยรุ่น แนวคิด และหลักการเกี่ยวกับการเสริมแรงจากทฤษฎีการเรียนรู้เงื่อนไข การกระทำ แนวคิดเกี่ยวกับการให้ตัวแบบจากทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม และแนวคิดเกี่ยวกับการใช้กฎเกณฑ์ทางสังคมจากทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรม ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่นตอนต้นมาใช้ ตลอดจนนำหลักการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ของ ทิสนา แคมมณี (2545: 142-144) มาใช้ ซึ่งมีลักษณะสำคัญ 5 ประการ สรุปได้ คือ 1) ยึดนักเรียนเป็นสำคัญ (Active Participation) 2) ยึดกลุ่มเป็นแหล่งความรู้สำคัญ (Group Interaction) 3) ยึดการค้นพบด้วยตนเองเป็นวิธีการสำคัญในการเรียนรู้ (Experiential Learning) 4) เน้นกระบวนการ (Process – Oriented) และ 5) เน้นการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน (Application of Knowledge) อีกทั้งยังนำเทคนิค/วิธีการที่หลากหลายมาใช้ ประกอบด้วย เทคนิคการอภิปราย การแสดงบทบาทสมมติ การศึกษากรณีตัวอย่าง และการฝึกพฤติกรรม โดยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต ประกอบด้วย 1) คู่มือสำหรับผู้ให้บริการ ซึ่งมีคำชี้แจงการเตรียมการ แผนการจัดกิจกรรม ต่าง ๆ ของผู้ให้บริการ และ 2) ลีอหรืออุปกรณ์การจัดกิจกรรม

โครงสร้างชุดของกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต แสดงไว้ในตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 โครงสร้างของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมข้อสัตย์สุจริต

ลำดับที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	เทคนิค วิธีการ
ของกิจกรรม			
ปฐมนิเทศ			
1	“จุดเริ่มต้น”	หลังจากนักเรียนร่วมปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้ว นักเรียนสามารถ: 1. สร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกันได้ 2. สรุปเป้าหมาย ประโยชน์ และแนวทางการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งหมดได้ 3. แสดงออกถึงความสนใจ และ/หรือ กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมครั้งต่อไป	- การอภิปราย
องค์ประกอบที่ 1 พฤติกรรมข้อสัตย์สุจริตต่อตนเอง			
2	“คุณค่าในตัวตน”	1. จำแนกพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการยอมรับ และไม่ยอมรับตนเองตามความเป็นจริง และยกตัวอย่างผลดี – ผลเสียที่เกิดขึ้นได้ 2. แสดงออกถึงพฤติกรรมการยอมรับตนเองตามความเป็นจริงในสิ่งที่ถูกต้องได้ 3. เสนอแนวทางการนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้	- การอภิปราย - การฝึก พฤติกรรม
3	“คั้งใจคิด”	1. สรุปความสำคัญของการพูดความจริงได้ 2. จำแนกผลดี – ผลเสียของการพูดความจริงและการพูดเท็จได้	- การอภิปราย - การฝึก พฤติกรรม

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	เทคนิค วิธีการ
		3. แสดงออกถึงพฤติกรรมการทำงาน ความจริงได้	
		4. เสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้	
4	“งานในหน้าที่”	1. สรุปความสำคัญของการทำงาน ที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเอง จนสำเร็จได้	- การศึกษากรณี ตัวอย่าง
		2. ยกตัวอย่างผลดี-ผลเสียของ การปฏิบัติงาน และการละทิ้งงาน ที่ได้รับมอบหมายได้	- การอภิปราย
		3. ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายด้วย ตนเองจนสำเร็จได้	
		4. เสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้	
องค์ประกอบที่ 2 พฤติกรรมข้อสัตย์สุจริตต่อผู้อื่น			
5	“น้ำใสใจจริง”	1. สรุปความสำคัญของการปฏิบัติต่อผู้อื่น อย่างจริงใจ ตรงไปตรงมาได้	- การศึกษากรณี ตัวอย่าง
		2. แสดงออกถึงพฤติกรรมการปฏิบัติ ต่อผู้อื่นอย่างจริงใจ ตรงไปตรงมาได้	- การอภิปราย
		3. เสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนิน ชีวิตประจำวันได้	- การฝึก พฤติกรรม
6	“สัญญาที่ให้ไว้”	1. สรุปความสำคัญของการปฏิบัติ ตามคำมั่นสัญญาที่ให้ไว้กับผู้อื่นได้	- การอภิปราย
		2. ยกตัวอย่างผลเสียที่เกิดจากการไม่รักษา สัญญาที่ให้ไว้กับผู้อื่นได้	- การฝึก พฤติกรรม

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	เทคนิค วิธีการ
6	“สัญญาที่ให้ไว้”	3. แสดงออกถึงพฤติกรรมการรักษาคำพูด หรือการรักษาสัญญาที่ให้ไว้กับผู้อื่นได้ 4. เสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้	
7	“ความไวใจ”	1. สรุปความสำคัญของการไม่หลอกลวงผู้อื่นได้ 2. จำแนกผลดี – ผลเสียจากการไม่หลอกลวงผู้อื่น และการหลอกลวงผู้อื่นได้ 3. แสดงออกถึงพฤติกรรมการไม่หลอกลวงผู้อื่นได้ 4. เสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้	- การศึกษกรณีตัวอย่าง - การอภิปราย - การฝึกพฤติกรรม
องค์ประกอบที่ 3 พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตต่อส่วนรวม			
8	“ไม่ดี ไม่ทำ”	1. สรุปผลเสียที่เกิดจากการนำความคิด สิ่งของ หรือผลงานของผู้อื่น มาเป็นของตนเองได้ 2. แสดงออกถึงการเป็นผู้ไม่นำความคิด สิ่งของ หรือผลงานของผู้อื่น มาเป็นของตนเองได้ 3. เสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้	- การแสดงบทบาทสมมติ - การอภิปราย - การฝึกพฤติกรรม

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	เทคนิค วิธีการ
9	“กฎระเบียบ”	<ol style="list-style-type: none"> สรุปความสำคัญของการปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อบังคับของสังคมได้ ยกตัวอย่างพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อบังคับของสังคมได้ แสดงออกถึงพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อบังคับของสังคมได้ เสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - การอภิปราย - การแสดง บทบาทสมมติ - การฝึก พฤติกรรม
10	“สาธารณสมบัติ”	<ol style="list-style-type: none"> เปรียบเทียบผลดีของการใช้สาธารณสมบัติอย่างรู้คุณค่า และผลเสียจากการใช้สาธารณสมบัติอย่างไม่รู้คุณค่าได้ แสดงออกถึงพฤติกรรมการใช้สาธารณสมบัติอย่างรู้คุณค่าได้ เสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - การอภิปราย - การฝึก พฤติกรรม
ปัจฉิมนิเทศ			
11	“คนซื่อสัตย์สุจริต”	<ol style="list-style-type: none"> สรุปความสำคัญของการมีพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง ผู้อื่น และส่วนรวมได้ แสดงพฤติกรรมตัวอย่างที่แสดงออกถึงความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง ผู้อื่น และส่วนรวมได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - การแสดง บทบาทสมมติ - การอภิปราย - การฝึก พฤติกรรม

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	เทคนิค วิธีการ
		3. เสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้	

ในแต่ละกิจกรรมมีรูปแบบดังนี้ 1) ชื่อกิจกรรม 2) เวลา 3) ระดับ/วัยของผู้เข้าร่วมกิจกรรม 4) ขนาดของกลุ่ม 5) แนวคิด 6) วัตถุประสงค์ 7) ขั้นตอนกิจกรรม ประกอบด้วยขั้นนำ ขั้นกิจกรรมหลัก และขั้นสรุป 8) สื่อ – อุปกรณ์ และ 9) การประเมินผล

การใช้กิจกรรมต่าง ๆ ในชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมข้อดี สุจริต ควรคำนึงถึงหลักการ แนวคิด และทฤษฎีทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้อง เช่น ทฤษฎีพัฒนาการวัยรุ่น ทฤษฎีการเรียนรู้เงื่อนไขการกระทำ ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม และทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรม รวมทั้งควรนำหลักการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ของ ทิศนา แจมมณี (2545: 142-144) มาปรับใช้ในแต่ละกิจกรรม ซึ่งมีลักษณะต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้ 1) ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง (Active Participation) โดยให้นักเรียนมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมอย่างทั่วถึง มีชีวิตชีวา และมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ มีบทบาทเป็นผู้กระทำและรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง 2) ยึดกลุ่มเป็นแหล่งความรู้สำคัญ (Group Interaction) โดยให้นักเรียนมีโอกาสปฏิสัมพันธ์กันในกลุ่ม ได้พูดคุยปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ซึ่งจะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่น เกิดการเรียนรู้การปรับตัว 3) ยึดการค้นพบด้วยตนเองเป็นวิธีการสำคัญในการเรียนรู้ โดยครูหรือผู้ดำเนินกิจกรรมทำหน้าที่ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้ค้นหา และค้นพบคำตอบด้วยตนเอง (Experiential Learning) ซึ่งจะช่วยให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม 4) เน้นกระบวนการ (Process – Oriented) โดยการส่งเสริมให้นักเรียนได้คิด วิเคราะห์ถึงกระบวนการกลุ่ม และกระบวนการต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดผลงาน 5) เน้นการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน (Application of Knowledge) ลักษณะสำคัญทั้ง 5 ประการดังกล่าว ในการวิจัยนี้เรียกสั้น ๆ ว่า “AGEPA” ซึ่งนำอักษรตัวแรกของลักษณะทั้ง 5 ประการมารวมกัน มีตัวอย่างดังนี้

ตัวอย่างชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมข้อสัจธรรมชีวิต

กิจกรรมที่ 10

ชื่อกิจกรรม “สาธารณสมบัติ”

เวลา 60 นาที

ระดับ/วัยของผู้เข้าร่วมกิจกรรม มัธยมศึกษาปีที่ 2 /วัยรุ่นตอนต้น

ขนาดของกลุ่ม ประมาณ 30-40 คน

แนวคิด

สาธารณสมบัติเป็นสมบัติของส่วนรวม ผู้ที่มีพฤติกรรมข้อสัจธรรมชีวิตต่อส่วนรวมจะใช้สาธารณสมบัติอย่างรู้คุณค่า และดูแลรักษาสาธารณสมบัติไม่ให้เกิดความเสียหาย หรือ ไม่นำสาธารณสมบัติมาใช้ส่วนตัว

วัตถุประสงค์

หลังจากนักเรียนร่วมปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้ว นักเรียนสามารถ:

1. เปรียบเทียบผลดีของการใช้สาธารณสมบัติอย่างรู้คุณค่า และผลเสียจากการใช้สาธารณสมบัติอย่างไม่รู้คุณค่าได้
2. แสดงออกถึงพฤติกรรมการใช้สาธารณสมบัติอย่างรู้คุณค่าได้
3. เสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้

ขั้นตอนกิจกรรม

1. ขั้นนำ (5-10 นาที)

1.1 ให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลมหันหน้าเข้าหากัน (G)

1.2 ครูส่งกระดาษเปล่าให้นักเรียน 1 แผ่น แล้วให้นักเรียนส่งต่อไปเรื่อย ๆ จนครบรอบวงกลม

แล้วส่งคืนให้ครู (Ac, E, P)

1.3 ครูตรวจสอบสภาพของกระดาษแผ่นดังกล่าว แล้วอธิบายเปรียบเทียบว่ากระดาษแผ่น

ดังกล่าวก็คือสมบัติของส่วนรวม ที่ทุกคนต้องใช้อย่างระมัดระวัง (Ap)

2. ขั้นกิจกรรมหลัก (40-45 นาที)

2.1 ครูสนทนากับนักเรียนว่าผู้ใดเคยทำสาธารณสมบัติซึ่งเป็นสมบัติของส่วนรวมเสียหายบ้าง นักเรียนรู้สึกอย่างไรกับการกระทำของตนเอง และเพราะเหตุใด (Ac, E, P, Ap)

2.2 ครูซักถามนักเรียนว่าผู้ใดเคยเข้าร่วมกิจกรรมกับโรงเรียน หรือ ชุมชน หรือสังคมในการรักษา พัฒนา หรือซ่อมแซมสาธารณสมบัติบ้าง นักเรียนรู้สึกอย่างไร เพราะเหตุใด (Ac, E, P, Ap)

2.3 ให้นักเรียนจับสลากแบ่งกลุ่ม จำนวน 5 กลุ่มย่อย โดยใช้อักษรภาษาอังกฤษ ดังนี้ V, A, L, U, และ E ผู้ใดได้อักษรเหมือนกันให้จับกลุ่มย่อย นำตัวอักษรมารวมเป็นคำ ให้แข่งกันอาสาแปลความหมาย ครูให้การเสริมแรงผู้ที่แปลความหมายได้ถูกต้องและเร็วที่สุด โดยการเชิญชวนให้ทุกคนปรบมือแสดงความชื่นชม ถ้านักเรียนแปลไม่ได้ ครูแปลให้นักเรียนเข้าใจ (Ac, G, E, P, Ap)

2.4 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายตามหัวข้อที่กำหนดให้ ดังนี้

กลุ่ม V การใช้สมบัติของโรงเรียน

กลุ่ม A การใช้สมบัติของชุมชน

กลุ่ม L การใช้สาธารณสมบัติ

กลุ่ม U การดูแลรักษาสมาบัติของโรงเรียน ชุมชน และสังคม

กลุ่ม E การพัฒนาสมบัติของโรงเรียน ชุมชน และสังคม

และเขียนมติของกลุ่มบนกระดาษที่แจกให้ (Ac, G, E, P, Ap)

2.5 ให้ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลการอภิปรายให้เพื่อนฟัง ร่วมกันวิพากษ์ และเสนอแนะจากสิ่งที่ตัวแทนกลุ่มนำเสนอ โดยครูให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม และให้แรงเสริมแก่นักเรียนที่มีผลงานดี และมีวิธีการนำเสนอที่น่าสนใจ (Ac, P)

2.6 ให้นักเรียนแข่งกันอาสาแสดงพฤติกรรมการใช้สาธารณสมบัติอย่างรู้คุณค่า เช่น ไม่ขีดเขียน โต๊ะเรียน รักษาความสะอาดห้องน้ำสาธารณะ และไม่ฉีกหรือทำลายหนังสือของห้องสมุด (Ac, E, Ap)

3. ขั้นสรุป (5-10 นาที)

3.1 นักเรียนร่วมกันเสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ประโยชน์

ในชีวิตประจำวัน (E, Ap)

สื่อ/อุปกรณ์

1. สลากหัวข้อ 5 หัวข้อ
2. กระดาษ A 4
3. ปากกา
4. กระดานไวท์บอร์ด
5. ปากกาเขียนกระดานไวท์บอร์ด

การประเมินผล

ประเมินตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม ดังนี้

1. สังเกตการร่วมปฏิบัติกิจกรรม
2. ประเมินจากผลงานของนักเรียน
3. สังเกตการณ์ร่วมอภิปราย การตอบคำถาม และการแสดงออกถึงพฤติกรรมการใช้สาธารณสมบัติอย่างรู้คุณค่าของนักเรียน

4.3.2 ลักษณะของกิจกรรมแนะแนวอื่น ๆ ซึ่งไม่ใช่ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต (ใช้กับกลุ่มควบคุม) เป็นกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัว – สังคม ที่ใช้กันทั่วไปสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งมีกิจกรรมทั้งหมด 11 กิจกรรม

- รูปแบบของกิจกรรม ประกอบด้วย 1) ชื่อกิจกรรม 2) สาระสำคัญ
3) วัตถุประสงค์ 4) ขั้นตอนกิจกรรม (มีขั้นนำสู่กิจกรรม ขั้นดำเนินกิจกรรม และขั้นสรุปกิจกรรม)
5) สื่อ – เครื่องมือ และ 6) การประเมินผล มีตัวอย่างดังนี้

ตัวอย่างกิจกรรมแนะแนวอื่น ๆ

กิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม	
1. ชื่อกิจกรรม “สุขทุกข์ของเพื่อน”	เวลา 60 นาที
2. สาระสำคัญ	
<p>การที่คนเราจะอยู่ร่วมกัน ได้อย่างมีความสุข จำเป็นจะต้องเข้าใจความแตกต่างระหว่างตัวเราและเพื่อน เราอาจคิดเห็นไม่ตรงกัน รับรู้เรื่องเดียวกันแต่ต่างความหมายกัน แต่เราจะสามารถอยู่ร่วมกัน ได้อย่างมีความสุข ด้วยการเข้าใจและยอมรับความคิดเห็นของเพื่อน</p>	
3. วัตถุประสงค์	
<ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียนเข้าใจความรู้สึกของตนเองและของเพื่อน 2. นักเรียนยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคลและความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมีเหตุผล 	
4. ขั้นตอนกิจกรรม	
4.1 ขั้นนำสู่กิจกรรม	
<ul style="list-style-type: none"> - ครูยกสถานการณ์ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความแตกต่างของเพื่อนที่ขัดใจกันเพราะความคิดเห็นไม่ตรงกัน 	
4.2 ขั้นดำเนินกิจกรรม	
<ul style="list-style-type: none"> - ครูแจกกระดาษให้นักเรียนคนละ 1 แผ่น ให้นักเรียนวาดภาพสิ่งที่ทำให้ตนเองมีความสุข และความทุกข์อย่างละ 1 ภาพ - ให้นักเรียนเลือกคำที่แทนความหมายของรูปที่ตนเองวาด เขียนไว้ได้ภาพ - ครูซักถามนักเรียนถึงสิ่งที่ทำให้นักเรียนมีความสุข และความทุกข์คืออะไร - ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มจำนวน 6 กลุ่ม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน เน้นให้ใช้ความรู้สึกที่ดีต่อกัน เข้าใจและยอมรับในสิ่งที่เพื่อนพูด - ให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายเกี่ยวกับการเข้าใจและยอมรับความคิดเห็นของเพื่อนอย่างมีเหตุผล 	
4.3 ขั้นสรุปกิจกรรม	
<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับการเข้าใจ และการยอมรับความคิดเห็นของเพื่อน - นักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญที่จะเป็นประโยชน์ต่อตนเอง 	
5. สื่อ – เครื่องมือ	
<ol style="list-style-type: none"> 1. กระดาษ A 4 2. ดินสอ 	

6. การประเมินผล

- สังเกตการมีส่วนร่วม ในการแสดงความคิดเห็น ร่วมอภิปรายของนักเรียน
- สังเกตจากการถาม – ตอบ ของนักเรียน
- สังเกตการตั้งใจทำงานจากแบบประเมินผลการเรียน

4.4 ลักษณะของเครื่องมือสำหรับวัดตัวแปร

เครื่องมือสำหรับวัดตัวแปรในการวิจัยครั้งนี้ ทั้งหมดเป็นแบบมาตราประมาณค่า เครื่องมือมีลักษณะ องค์ประกอบ และคุณภาพดังต่อไปนี้

4.4.1 ลักษณะของแบบวัดพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต แบบวัดนี้ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ผ่านการตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงข้อคำถาม แล้วนำมาใช้จำนวน 30 ข้อ ประกอบด้วย องค์ประกอบย่อยของพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต 3 องค์ประกอบ คือ 1) พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต ต่อตนเอง จำนวน 10 ข้อ 2) พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตต่อผู้อื่น จำนวน 10 ข้อ และ 3) พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตต่อส่วนรวม จำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อมีมาตราให้ประเมิน 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” การให้คะแนนข้อความที่เป็นด้านบวก ให้คะแนน “จริงที่สุด” เท่ากับ 6 คะแนน จนถึง “ไม่จริงเลย” เท่ากับ 1 คะแนน ส่วนข้อความที่เป็นด้านลบ ให้คะแนน “จริงที่สุด” เท่ากับ 1 คะแนน จนถึง “ไม่จริงเลย” เท่ากับ 6 คะแนน ช่วงคะแนนของแบบวัดเป็น ได้ตั้งแต่ 30 ถึง 180 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนรวมมากแสดงว่าเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตสูง ผู้ที่ได้คะแนนรวมน้อยแสดงว่าเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตต่ำ แบบวัดมีค่าระหว่าง คะแนนรายข้อกับคะแนนทั้งฉบับหรือค่า r อยู่ระหว่าง .18 - .64 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) เท่ากับ .84 แบบวัดนี้ ในชุดที่ให้นักเรียนตอบเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า “แบบสอบถามการแสดงออกตามความเป็นจริง”

ตัวอย่างแบบวัดพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต หรือเรียกในอีกชื่อหนึ่งว่า “แบบสอบถามการแสดงออกตามความเป็นจริง”

ตอนที่ 2 แบบสอบถาม “การแสดงออกตามความเป็นจริง”

คำแนะนำในการตอบ
 ขอให้นักเรียนอ่านแต่ละข้อความอย่างตั้งใจ แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงบน
 เหนือ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” เพียงระดับเดียว ที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด
 โปรดตอบให้ครบทุกข้อ

1. ฉันทำทุกอย่างตามที่พูดเสมอ

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. ฉันมักส่งงานล่าช้ากว่ากำหนด

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4.4.2 ลักษณะของแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน แบบวัดนี้ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผ่านการตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงข้อคำถาม แล้วนำมาใช้จำนวน 20 ข้อ ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อยของลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน 4 องค์ประกอบ คือ 1) ความสามารถในการคาดการณ์ไกล จำนวน 5 ข้อ 2) การเห็นผลดีหรือผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต จำนวน 6 ข้อ 3) สามารถวางแผนปฏิบัติเพื่อรองรับผลดี หรือป้องกันผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต จำนวน 4 ข้อ และ 4) สามารถปฏิบัติหรืองดเว้นการปฏิบัติเพื่อผลที่ดีกว่าที่จะเกิดขึ้นในอนาคต จำนวน 5 ข้อ แต่ละข้อมีมาตราให้ประเมิน 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” การให้คะแนนข้อความที่เป็นด้านบวก ให้คะแนน “จริงที่สุด” เท่ากับ 6 คะแนน จนถึง “ไม่จริงเลย” เท่ากับ 1 คะแนน ส่วนข้อความที่เป็นด้านลบ ให้คะแนน “จริงที่สุด” เท่ากับ 1 คะแนน จนถึง “ไม่จริงเลย” เท่ากับ 6 คะแนน ช่วงคะแนนของแบบวัดเป็นได้ตั้งแต่ 20 ถึง 120 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนรวมมากแสดงว่าเป็นผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง ผู้ที่ได้คะแนนรวมน้อยแสดงว่าเป็นผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ แบบวัดมีค่าระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับหรือค่า r อยู่ระหว่าง .31 - .70 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) เท่ากับ .86 แบบวัดนี้ในชุดที่ให้นักเรียนตอบเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า “แบบสอบถามการคาดการณ์ไกล”

ตัวอย่างแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน หรือเรียกในอีกชื่อหนึ่งว่า “แบบสอบถามการคาดการณ์ไกล”

แบบสอบถาม “การคาดการณ์ไกล”					
คำแนะนำในการตอบ					
ขอให้นักเรียนอ่านแต่ละข้อความอย่างตั้งใจ แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงบน					
เหนือ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” เพียงระดับเดียว ที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด					
โปรดตอบให้ครบทุกข้อ					
1. ฉันทำงานและการบ้านเสร็จก่อนเวลาที่กำหนดเสมอ					
.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
2. ถ้ามีเงินมาก ๆ ก็ไม่จำเป็นต้องเรียนหนังสือ					
.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4.4.3 ลักษณะของแบบสอบถามภูมิหลังทางชีวสังคม ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำ ภูมิหลังทางชีวสังคมของนักเรียนเข้ามาศึกษาด้วย จึงสร้างแบบสอบถามขึ้น ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับ 1) เพศ แบ่งเป็นเพศชาย และเพศหญิง 2) ผลการเรียนเฉลี่ย แบ่งเป็น 2 ค่า คือ ผลการเรียนเฉลี่ย 2.49 ลงไป (กลุ่มต่ำ) และ 2.50 ขึ้นไป (กลุ่มสูง) และรายได้ของครอบครัว แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ นักเรียนที่ครอบครัวมีรายได้น้อยกว่า 10,000 บาท (กลุ่มต่ำ) และตั้งแต่ 10,000 บาทขึ้นไป (กลุ่มสูง) แบบวัดนี้เรียกอีกชื่อหนึ่งว่า แบบสอบถาม “ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียน”

ตัวอย่างแบบสอบถามภูมิหลังทางชีวสังคม หรือ แบบสอบถาม “ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียน”

ตอนที่ 1 แบบสอบถาม “ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียน”

คำแนะนำในการตอบ
ให้นักเรียนกรอกข้อความลงในช่องว่าง และทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียน

1. ชื่อ – สกุล

2. เพศ

ชาย หญิง

3. ผลการเรียนเฉลี่ยของปีการศึกษา 2552

2.49 ลงมา 2.50 ขึ้นไป

4. รายได้ของสมาชิกทุกคนในครอบครัวต่อเดือน

น้อยกว่า 10,000 10,000 ขึ้นไป

5. การรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลดำเนินการตามลำดับดังนี้

5.1 สอบวัดก่อนการทดลอง ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มทำแบบสอบถาม “ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียน” และแบบสอบถาม “การแสดงออกตามความเป็นจริง” ส่วนนักเรียนกลุ่มทดลองให้ทำแบบสอบถาม “การคาดการณ์ไกล” เพิ่มเติมด้วย

5.2 ดำเนินการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมชื่อสัตย์สุจริตกับกลุ่มทดลอง เป็นเวลา 11 คาบ คาบละ 60 นาที ส่วนกลุ่มควบคุมดำเนินการโดยใช้กิจกรรมแนะแนวอื่นๆ ที่ไม่ใช่ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมชื่อสัตย์สุจริต เป็นเวลา 11 คาบ คาบละ 60 นาที โดยจัดกิจกรรมทั้งสองกลุ่มในวันและเวลาเดียวกัน ในห้องที่มีขนาด สภาพแวดล้อม และ

บรรยากาศใกล้เคียงกัน และจับสลากผู้ดำเนินกิจกรรมสลับกันทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในปริมาณใกล้เคียงกัน ดังตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 แสดงตารางการทดลอง

ครั้งที่	วัน	เดือน	ปี	ชื่อกิจกรรม กลุ่มทดลอง	ชื่อผู้ดำเนิน กิจกรรม	ชื่อกิจกรรม กลุ่มควบคุม	ชื่อผู้ดำเนิน กิจกรรม
1	7	กรกฎาคม	2553	“จุดเริ่มต้น”	อารีพรรณ	“สวัสดี”	ดวงสมร
2	8	กรกฎาคม	2553	“คุณค่าในตัวฉัน”	ดวงสมร	“นี่คือตัวฉัน”	อารีพรรณ
3	9	กรกฎาคม	2553	“ตั้งใจคิด”	อารีพรรณ	“สุขทุกข์ของ เพื่อน”	ดวงสมร
4	13	กรกฎาคม	2553	“งานในหน้าที่”	ดวงสมร	“ทุกคนที่มี คุณค่า”	อารีพรรณ
5	14	กรกฎาคม	2553	“น้ำใสใจจริง”	อารีพรรณ	“เพื่อนกลายเป็น”	ดวงสมร
6	15	กรกฎาคม	2553	“สัญญาที่ให้ไว้”	อารีพรรณ	“เหตุเกิดจาก...”	ดวงสมร
7	20	กรกฎาคม	2553	“ความไว้วางใจ”	ดวงสมร	“จิตสาธารณะ”	อารีพรรณ
8	21	กรกฎาคม	2553	“ไม่ดี ไม่ทำ”	อารีพรรณ	“ร่วมด้วย ช่วยกันทำ”	ดวงสมร
9	22	กรกฎาคม	2553	“กฎระเบียบ”	ดวงสมร	“อนาคตของ เรา”	อารีพรรณ
10	23	กรกฎาคม	2553	“สาธารณสมบัติ”	ดวงสมร	“โลกนี้ยังมีดี”	อารีพรรณ
11	27	กรกฎาคม	2553	“คนซื่อสัตย์สุจริต”	อารีพรรณ	“ขอบคุณ”	ดวงสมร

5.3 สอบวัดหลังการทดลอง หลังจากเสร็จสิ้นการทดลองแล้ว 1 สัปดาห์ โดยให้กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มทำแบบสอบถาม “การแสดงออกตามความเป็นจริง” อีกครั้งหนึ่ง

5.4 ตรวจสอบให้คะแนนจากแบบวัด

6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

6.1 การวิเคราะห์ข้อมูล

6.1.1 การวิเคราะห์ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

6.1.2 การวิเคราะห์ตามสมมติฐานการวิจัย เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของสองกลุ่มขึ้นไป

6.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.2.1 สถิติพรรณนา ใช้เพื่อการวิเคราะห์ลักษณะพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

6.2.2 สถิติอ้างอิง ใช้เพื่อการทดสอบตามสมมติฐานการวิจัย ได้แก่ สถิติการทดสอบค่าที (t-test) เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ 1 และสถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวน 2 ทาง (2 way ANOVA) เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ 2 และ 3

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเชิงทดลอง “ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย จังหวัดเชียงราย” มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต ระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต และนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้ใช้กิจกรรมแนะแนวอื่น ๆ 2) เปรียบเทียบพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีลักษณะมุ่งอนาคต และควบคุมตนต่างกัน และ 3) เปรียบเทียบพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีภูมิหลังทางชีวสังคมต่างกัน

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ลักษณะพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่พบมีนัยสำคัญทางสถิติจะแสดงด้วยสัญลักษณ์ ดังนี้

* แสดงว่ามีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** แสดงว่ามีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ลักษณะพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ของโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ลักษณะพื้นฐานที่วิเคราะห์เพื่อการเข้าใจกลุ่มตัวอย่างเบื้องต้น คือ ภูมิหลังทางชีวสังคม ซึ่งข้อมูลที่อยู่ในระดับนามบัญญัติ (nominal) ใช้การคำนวณ ร้อยละ การวิเคราะห์ลักษณะพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างจากนักเรียน 60 คน ซึ่งเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 30 คน ได้จำแนกตามภูมิหลังทางชีวสังคมของนักเรียน ได้แก่ เพศ ผลการเรียนเฉลี่ย และรายได้ของครอบครัว แสดงด้วยตารางที่ 4.1 - 4.3 ดังนี้

ตารางที่ 4.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจำแนกตามเพศ

เพศ	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม	
	จำนวน(30 คน)	ร้อยละ	จำนวน(30 คน)	ร้อยละ
ชาย	13	43.30	7	23.30
หญิง	17	56.70	23	76.70

จากตารางที่ 4.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ ที่เป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 30 คน เป็นเพศชาย จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 43.30 และเพศหญิง จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 56.70 ส่วนกลุ่มควบคุม จำนวน 30 คน เป็นเพศชาย จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 23.30 และเพศหญิง จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 76.70

ตารางที่ 4.2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจำแนกตามผลการเรียนเฉลี่ย

ผลการเรียนเฉลี่ย	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม	
	จำนวน(30 คน)	ร้อยละ	จำนวน(30 คน)	ร้อยละ
2.49 ลงมา	10	33.33	7	23.30
2.50 ขึ้นไป	20	66.67	23	76.70

จากตารางที่ 4.2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามผลการเรียนเฉลี่ย ซึ่งใช้ผลการเรียนเฉลี่ย ของภาคเรียนที่แล้ว กลุ่มทดลอง จำนวน 30 คน มีผลการเรียนเฉลี่ย 2.49 ลงมา จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ผลการ เรียนเฉลี่ย 2.50 ขึ้นไป จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 ส่วนกลุ่มควบคุม จำนวน 30 คน มีผลการเรียนเฉลี่ย 2.49 ลงมา จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 23.30 และผลการเรียนเฉลี่ย 2.50 ขึ้นไป จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 76.70

ตารางที่ 4.3 จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจำแนกตามรายได้ของครอบครัว

รายได้ ของครอบครัว	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม	
	จำนวน(30 คน)	ร้อยละ	จำนวน(30 คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 10,000 บาท	11	36.70	11	36.70
10,000 บาท ขึ้นไป	19	63.30	19	63.30

จากตารางที่ 4.3 กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้ของครอบครัว ซึ่งเป็นรายได้ของสมาชิกทุกคนในครอบครัวต่อเดือน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีรายได้ของครอบครัวน้อยกว่า 10,000 บาท (กลุ่มต่ำ) และกลุ่มที่มีรายได้ของครอบครัวตั้งแต่ 10,000 บาท ขึ้นไป (กลุ่มสูง) โดยกลุ่มทดลอง จำนวน 30 คน มีรายได้ของครอบครัวน้อยกว่า 10,000 บาท จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 36.70 และมีรายได้ของครอบครัวตั้งแต่ 10,000 บาทขึ้นไป จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 63.30 ส่วนกลุ่มควบคุม จำนวน 30 คน มีรายได้ของครอบครัวน้อยกว่า 10,000 บาท จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 36.70 และมีรายได้ของครอบครัวตั้งแต่ 10,000 บาท ขึ้นไป จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 63.30

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นผลมาจากการทดลอง โดยมีเป้าหมายสำคัญที่จะตรวจสอบสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ 3 ข้อ เนื่องจากการจัดกลุ่มตัวอย่างเข้ากลุ่ม (Random Assignment) จึงสามารถเลือกสถิติวิเคราะห์ที่เหมาะสมได้ คือ การเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติการทดสอบค่าทีแบบสองกลุ่มเป็นอิสระต่อกัน (t – test independent) การเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง โดยใช้สถิติการทดสอบค่าทีแบบสองกลุ่มไม่เป็นอิสระต่อกัน (t – test dependent) และที่เป็นการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตั้งแต่สองกลุ่มขึ้นไปใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวน 2 ทาง (2 way ANOVA) ผลการวิเคราะห์เป็นดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมซื้อสัตย์สุจริตของนักเรียนระหว่างนักเรียนที่ได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื้อสัตย์สุจริต กับนักเรียนที่ได้ใช้กิจกรรมแนะแนวอื่น ๆ

การวิเคราะห์ส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 1 ที่ว่า “นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื้อสัตย์สุจริต จะมี

พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้ใช้กิจกรรมแนะแนวอื่น ๆ” วิเคราะห์โดยใช้สถิติการทดสอบค่าที แบบสองกลุ่มเป็นอิสระต่อกันและไม่เป็นอิสระต่อกัน ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.4 ถึง 4.6

ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตก่อนการทดลองระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน)	ค่าสถิติ		
		\bar{X}	S.D.	t
กลุ่มทดลอง	30	142.90	14.38	1.84
กลุ่มควบคุม	30	137.30	8.34	

จากตารางที่ 4.4 เมื่อพิจารณาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตก่อนการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุม ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุม ได้เท่ากับ 1.84 ไม่พบนัยสำคัญทางสถิติ ผลที่พบกล่าวได้ว่า ก่อนการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุมมีพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตก่อน และหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง

การทดลอง	จำนวน (คน)	ค่าสถิติ		
		\bar{X}	SD	t
ก่อนการทดลอง	30	142.90	14.38	5.47**
หลังการทดลอง	30	151.47	12.52	

จากตารางที่ 4.5 เมื่อพิจารณาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง ได้เท่ากับ 5.47 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่า

หลังการทดลองนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต ($\bar{X} = 151.47$) สูงกว่าก่อนการทดลอง ($\bar{X} = 142.90$)

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต ระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต และนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้ใช้กิจกรรมแนะแนวอื่น ๆ

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน)	ค่าสถิติ		
		\bar{X}	S.D.	t
กลุ่มทดลอง	30	151.47	12.52	2.89**
กลุ่มควบคุม	30	143.03	9.92	

จากตารางที่ 4.6 เมื่อพิจารณาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต และนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้ใช้กิจกรรมแนะแนวอื่น ๆ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองกับนักเรียนกลุ่มควบคุม ได้เท่ากับ 2.89 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต ($\bar{X} = 151.47$) สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม ($\bar{X} = 143.03$)

ผลที่พบกล่าวได้ว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต มีพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้ใช้กิจกรรมแนะแนวอื่น ๆ ซึ่งผลเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 1

2.2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนกลุ่มทดลอง เมื่อพิจารณาตามตัวแปรการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตกับลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน

การวิเคราะห์ในส่วนนี้ เป็นการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 ที่ว่า “นักเรียนกลุ่มทดลองที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่างกัน เมื่อได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต จะมีพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตแตกต่างกัน” สมมติฐานข้อนี้คาดว่า การที่นักเรียนกลุ่มทดลองที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่างกัน น่าจะได้รับประโยชน์จากการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตแตกต่างกัน วิเคราะห์โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวน 2 ทาง (2 way ANOVA) ที่มีการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

เพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต เป็นตัวแปรอิสระตัวแรก และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน เป็นตัวแปรสมทบ การวิเคราะห์ให้ความสนใจกับปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการใช้ชุดกิจกรรม เน้นแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต กับตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเป็นสำคัญ

ตัวแปรอิสระและตัวแปรสมทบบมีคะแนนเป็นค่าต่อเนื่อง จึงต้องแปลงตัวแปรเหล่านี้ใหม่ให้เป็นตัวแปรแบ่งกลุ่ม (nominal) โดยใช้ค่าเฉลี่ยเป็นค่าแบ่ง คือ คะแนนต่ำสุดถึงค่าเฉลี่ย เป็นกลุ่มต่ำ และคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย เป็นกลุ่มสูง ดังนี้

ตัวแปรอิสระ คือ การใช้ชุดกิจกรรมเน้นแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต ตัวแปรนี้มีพิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 125 - 180 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 151.47 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 12.52 แบ่งเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ค่าเฉลี่ยของกลุ่มรวมเป็นตัวแบ่ง นักเรียนกลุ่มทดลองที่มีคะแนนระหว่าง 125 - 151 จัดเป็นนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มที่มีพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตต่ำ มีจำนวน 15 คน และนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีคะแนนระหว่าง 152 - 180 จัดเป็นนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มที่มีพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตสูง มีจำนวน 15 คน

ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน คือ ความสามารถในการคาดการณ์ไกล การมองเห็นผลดีหรือผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต สามารถวางแผนปฏิบัติเพื่อรองรับผลดี หรือป้องกันผลเสีย ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และสามารถปฏิบัติหรืองดเว้นการปฏิบัติเพื่อผลที่ดีกว่าที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ตัวแปรนี้มีพิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 59 - 103 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 87.10 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 12.26 แบ่งเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ค่าเฉลี่ยของกลุ่มรวมเป็นตัวแบ่ง นักเรียนกลุ่มทดลองที่มีคะแนนระหว่าง 59 - 87 จัดเป็นนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ มีจำนวน 13 คน นักเรียนกลุ่มทดลองที่มีคะแนนระหว่าง 88 - 103 จัดเป็นนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง มีจำนวน 17 คน

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน 2 ทาง ของพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียน เมื่อพิจารณาตามตัวแปรการใช้ชุดกิจกรรมเน้นแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตกับลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน เป็นดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมซื้อสัตย์สุจริตของนักเรียนกลุ่มทดลอง เมื่อพิจารณาตามตัวแปรการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื้อสัตย์สุจริต กับลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน

Source of variation	df	SS	MS	F	Sig
การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนา พฤติกรรมซื้อสัตย์สุจริต (ก)	1	1691.44	1691.44	32.52**	.00
ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน (ข)	1	188.30	188.30	3.62	.07
(ก) x (ข)	1	46.67	46.67	.90	.35
ความคลาดเคลื่อน	26	1352.22	52.01		
รวม	29	4545.47			

จากตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน 2 ทาง ของพฤติกรรมซื้อสัตย์สุจริตของนักเรียนกลุ่มทดลอง ไม่พบปฏิสัมพันธ์ร่วมกันต่อพฤติกรรมซื้อสัตย์สุจริต เมื่อพิจารณาตามตัวแปรการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื้อสัตย์สุจริตกับลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ไม่พบนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาตามลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน แต่พบนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาตามการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื้อสัตย์สุจริต

ผลที่พบสรุปได้ว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่างกัน ภายหลังจากการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื้อสัตย์สุจริต มีพฤติกรรมซื้อสัตย์สุจริตไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลดังกล่าวไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า “นักเรียนกลุ่มทดลองที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่างกัน เมื่อได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื้อสัตย์สุจริตจะมีพฤติกรรมซื้อสัตย์สุจริตแตกต่างกัน”

2.3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมซื้อสัตย์สุจริตของนักเรียนกลุ่มทดลอง เมื่อพิจารณาตามตัวแปรการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื้อสัตย์สุจริตกับภูมิหลังทางชีวสังคม

การวิเคราะห์ในส่วนนี้ เป็นการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 ที่ว่า “นักเรียนกลุ่มทดลองที่มีเพศ ผลการเรียนเฉลี่ย และรายได้ของครอบครัวต่างกัน เมื่อได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื้อสัตย์สุจริต จะมีพฤติกรรมซื้อสัตย์สุจริตแตกต่างกัน” สมมติฐานข้อนี้คาดหวังว่า การที่นักเรียนที่มีภูมิหลังทางชีวสังคมบางประการ (เพศ ผลการเรียน

เฉลี่ย และรายได้ของครอบครัว) แตกต่างกันจะได้รับประโยชน์จากการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตแตกต่างกัน การวิเคราะห์จะใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวน 2 ทาง ที่มีการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต เป็นตัวแปรอิสระตัวแรก และภูมิหลังทางชีวสังคม (เพศ ผลการเรียนเฉลี่ย และรายได้ของครอบครัว) ครั้งละตัวแปร เป็นตัวแปรสมทบ การวิเคราะห์ให้ความสนใจกับปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต กับตัวแปรภูมิหลังทางชีวสังคมเป็นสำคัญ

ตัวแปรภูมิหลังทางชีวสังคมที่นำมาเป็นตัวแปรสมทบ ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ ได้แก่

- 1) เพศ แบ่งเป็น ชาย กับหญิง
- 2) ผลการเรียนเฉลี่ย แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ นักเรียนที่มีผลการเรียนเฉลี่ย 2.49 ลง ไปจัดอยู่ในกลุ่มต่ำ และนักเรียนที่มีผลการเรียนเฉลี่ย 2.50 ขึ้นไป จัดอยู่ในกลุ่มสูง
- 3) รายได้ของครอบครัว แบ่งเป็น 2 ค่า คือ นักเรียนที่มีรายได้ของครอบครัวน้อยกว่า 10,000 บาท จัดอยู่ในกลุ่มต่ำ และนักเรียนที่มีรายได้ของครอบครัว ตั้งแต่ 10,000 บาท ขึ้นไป จัดเป็นกลุ่มสูง

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน 2 ทาง พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนกลุ่มทดลอง เมื่อพิจารณาตามตัวแปรการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตกับภูมิหลังทางชีวสังคม เป็นดังตารางที่ 4.8 ถึง 4.10

ตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนกลุ่มทดลอง เมื่อพิจารณาตามตัวแปรการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตกับเพศ

Source of variation	df	SS	MS	F	Sig
การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนา พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต (ก)	1	2889.18	2889.18	48.75**	.00
เพศ (ข)	1	48.06	48.06	.81	.38
(ก) x (ข)	1	34.57	34.57	.58	.45
ความคลาดเคลื่อน	26	1540.79	59.26		
รวม	29	4545.47			

จากตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน 2 ทาง ของพฤติกรรมซื้อสัตย์สุจริต ของนักเรียนกลุ่มทดลอง ไม่พบปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนา พฤติกรรมซื้อสัตย์สุจริตกับเพศ ไม่พบนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาตามเพศ แสดงว่าเพศชายและ เพศหญิงมีพฤติกรรมซื้อสัตย์สุจริตไม่แตกต่างกัน แต่พบนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อ พิจารณาตามการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื้อสัตย์สุจริต ซึ่งเป็นผลที่เคยพบแล้ว ในสมมติฐานข้อที่ 1

ผลที่พบสรุปได้ว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่มีเพศต่างกัน ภายหลังจากการใช้ชุดกิจกรรม แนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื้อสัตย์สุจริต มีพฤติกรรมซื้อสัตย์สุจริตไม่แตกต่างกัน ซึ่งผล ดังกล่าวไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่า “นักเรียนกลุ่มทดลองที่มีเพศ ผลการเรียนเฉลี่ย และ รายได้ของครอบครัวต่างกัน เมื่อ ได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื้อสัตย์สุจริต จะมี พฤติกรรมซื้อสัตย์สุจริตแตกต่างกัน”

ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมซื้อสัตย์สุจริตของนักเรียน เมื่อ พิจารณาตามตัวแปรการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื้อสัตย์สุจริต กับผลการเรียนเฉลี่ย

Source of variation	df	SS	MS	F	Sig
การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนา พฤติกรรมซื้อสัตย์สุจริต (ก)	1	2554.22	2554.22	55.88**	.00
ผลการเรียนเฉลี่ย (ข)	1	330.90	330.90	7.24**	.01
(ก) x (ข)	1	70.00	70.00	1.53	.23
ความคลาดเคลื่อน	26	1188.43	45.71		
รวม	29	4545.47			

จากตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน 2 ทาง ของพฤติกรรมซื้อสัตย์สุจริต ของนักเรียน ไม่พบปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรม ซื้อสัตย์สุจริตกับผลการเรียนเฉลี่ย พบนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาตามผลการเรียน เฉลี่ย เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มเปรียบเทียบ พบว่า กลุ่มที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสูงมีค่าเฉลี่ย (\bar{X} =154.07) สูงกว่ากลุ่มที่มีผลการเรียนเฉลี่ยต่ำมีค่าเฉลี่ย (\bar{X} =146.92) และพบนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาตามการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื้อสัตย์สุจริต

ผลที่พบสรุปได้ว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่มีผลการเรียนเฉลี่ยต่างกัน ภายหลังจากใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมข้อสัจธรรม มีพฤติกรรมข้อสัจธรรมไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลดังกล่าวไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่า “นักเรียนที่มีเพศ ผลการเรียนเฉลี่ย และรายได้ของครอบครัวต่างกัน เมื่อได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมข้อสัจธรรม จะมีพฤติกรรมข้อสัจธรรมแตกต่างกัน” แต่พบว่านักเรียนที่มีผลการเรียนเฉลี่ยต่างกัน มีพฤติกรรมข้อสัจธรรมแตกต่างกัน โดยนักเรียนที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสูงมีพฤติกรรมข้อสัจธรรมสูงกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนเฉลี่ยต่ำ

ตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมข้อสัจธรรมของนักเรียน เมื่อพิจารณาตามตัวแปรการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมข้อสัจธรรมกับรายได้ของครอบครัว

Source of variation	df	SS	MS	F	Sig
การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนา พฤติกรรมข้อสัจธรรม (ก)	1	2572.84	2572.84	42.86**	.00
รายได้ของครอบครัว (ข)	1	59.12	59.12	.96	.33
(ก) x (ข)	1	6.62	6.62	.11	.74
ความคลาดเคลื่อน	26	1560.62	60.02		
รวม	29	4545.47			

จากตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 2 ทาง ของพฤติกรรมข้อสัจธรรมของนักเรียน ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการ ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมข้อสัจธรรมกับกับรายได้ของครอบครัว ไม่พบนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายได้ของครอบครัว และพบนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาตามการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมข้อสัจธรรม ซึ่งเป็นผลที่เคพบแล้วในสมมติฐานข้อที่ 1

ผลที่พบสรุปได้ว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ครอบครัวมีรายได้ต่างกัน ภายหลังจากใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมข้อสัจธรรม มีพฤติกรรมข้อสัจธรรมไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลดังกล่าวไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่า “นักเรียนที่มีเพศ ผลการเรียนเฉลี่ย และรายได้ของครอบครัวต่างกัน เมื่อได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมข้อสัจธรรม จะมีพฤติกรรมข้อสัจธรรมแตกต่างกัน”

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเพื่อศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย จังหวัดเชียงราย มีรายละเอียด
เกี่ยวกับสรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

1.1.1 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนระหว่างกลุ่มทดลอง
และกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง

1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มี
ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองต่างกัน

1.1.3 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มี
ภูมิหลังทางชีวิตสังคมต่างกัน

1.2 สมมติฐานการวิจัย

1.2.1 นักเรียนที่ได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต
จะมีพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตสูงขึ้น และสูงกว่านักเรียนที่ได้ใช้กิจกรรมแนะแนวอื่น ๆ

1.2.2 นักเรียนกลุ่มทดลองที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองต่างกัน เมื่อได้ใช้
ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต จะมีพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตแตกต่างกัน

1.2.3 นักเรียนกลุ่มทดลองที่มีเพศ ผลการเรียนเฉลี่ย และรายได้ของครอบครัว
ต่างกัน เมื่อได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต จะมีพฤติกรรมซื่อสัตย์
สุจริตแตกต่างกัน

1.3 วิธีดำเนินการวิจัย

1.3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ของโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย จำนวน 7 ห้องเรียน นักเรียนจำนวน 351 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนจากประชากรข้างต้น จำนวน 60 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม 2 ห้องเรียน จากนั้นสุ่มนักเรียนเข้ากลุ่ม 2 กลุ่ม ได้กลุ่มละ 30 คน แล้วสุ่มเพื่อกำหนดเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยการจับสลากให้เป็นกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม

1.3.2 เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต กิจกรรมแนะแนวอื่น ๆ และแบบวัดตัวแปรต่าง ๆ ดังนี้

1) ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต (ใช้กับกลุ่มทดลอง) จำนวน 11 กิจกรรม

2) กิจกรรมแนะแนวอื่น ๆ (ใช้กับกลุ่มควบคุม) จำนวน 11 กิจกรรม ซึ่งเป็นกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัว - สังคม

3) แบบวัดตัวแปร ประกอบด้วย แบบสอบถามภูมิหลังทางชีวสังคม หรือเรียกในอีกชื่อหนึ่งว่า “แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียน” แบบวัดพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต หรือเรียกในอีกชื่อหนึ่งว่า “แบบสอบถามการแสดงออกตามความเป็นจริง” และแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน หรือเรียกในอีกชื่อหนึ่งว่า “แบบสอบถามการคาดการณ์ไกล”

1.3.3 การรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1) ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มทำแบบวัดทั้งชุด ซึ่งมี 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 แบบสอบถาม “ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียน” (ลักษณะภูมิหลังทางชีวสังคม) ตอนที่ 2 แบบสอบถาม “การแสดงออกตามความเป็นจริง” (พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต) ส่วนกลุ่มทดลองทำแบบสอบถาม “การคาดการณ์ไกล” (ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน) เพิ่มอีกด้วย

2) ดำเนินการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตกับกลุ่มทดลอง เป็นเวลา 11 คาบ คาบละ 60 นาที ส่วนกลุ่มควบคุมดำเนินการ โดยใช้กิจกรรมแนะแนวอื่น ๆ ด้านส่วนตัว - สังคม ที่ไม่ใช่ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต เป็นเวลา 11 คาบ คาบละ 60 นาที โดยจัดกิจกรรมทั้งสองกลุ่มในวันและเวลาเดียวกัน ในห้องที่มี

ขนาด สภาพแวดล้อมและบรรยากาศใกล้เคียงกัน และจับสลากผู้ดำเนินกิจกรรมสลับกัน ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในปริมาณใกล้เคียงกัน

3) เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองแล้ว ให้กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มทำแบบสอบถาม “การแสดงออกตามความเป็นจริง” อีกครั้ง

4) ตรวจสอบให้คะแนนแบบวัด

1.3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่

1) สถิติพรรณนา ใช้วิเคราะห์ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2) สถิติอ้างอิง ใช้เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย ได้แก่ สถิติการทดสอบค่าที (t-test) เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวน 2 ทาง (2 way ANOVA) เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 และ 3

1.4 ผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

1.4.1 นักเรียนที่ได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมชื่อเสียงสุจริต มีพฤติกรรมชื่อเสียงสุจริตสูงขึ้น และสูงกว่านักเรียนที่ได้ใช้กิจกรรมแนะแนวอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.4.2 นักเรียนกลุ่มทดลองที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองต่างกัน เมื่อได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมชื่อเสียงสุจริต ได้รับประโยชน์จากการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมชื่อเสียงสุจริตไม่แตกต่างกัน

1.4.3 นักเรียนกลุ่มทดลองที่มีเพศ ผลการเรียนเฉลี่ย และรายได้ของครอบครัวต่างกัน เมื่อได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมชื่อเสียงสุจริต ได้รับประโยชน์จากการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมชื่อเสียงสุจริตไม่แตกต่างกัน

2. อภิปรายผล

จากการศึกษา เรื่อง “ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมชื่อเสียงสุจริต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย จังหวัดเชียงราย” สามารถอภิปรายผลตามสมมติฐานได้ดังนี้

2.1 อภิปรายตามสมมติฐานที่ 1

สมมติฐานที่ 1 มีข้อความว่า “นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาพฤติกรรมชื่อเสียงสุจริต จะมีพฤติกรรมชื่อเสียงสุจริตสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้ใช้ กิจกรรมแนะแนวอื่น ๆ” จากผลการวิจัยได้พบว่า นักเรียนที่ได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนา พฤติกรรมชื่อเสียงสุจริต มีพฤติกรรมชื่อเสียงสุจริตสูงกว่านักเรียนที่ได้ใช้กิจกรรมแนะแนวอื่น ๆ ซึ่งผลเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ผลที่พบนี้อภิปรายได้ว่า น่าจะเป็นเพราะชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาพฤติกรรมชื่อเสียงสุจริตที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้ดำเนินการสร้างอย่างถูกต้อง ตรงตาม เป้าหมายเฉพาะที่ต้องการพัฒนา มีการวิเคราะห์องค์ประกอบย่อยของพฤติกรรมชื่อเสียงสุจริต อย่างรอบคอบ และได้สร้างกิจกรรมแนะแนวทั้ง 11 กิจกรรมของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนา พฤติกรรมชื่อเสียงสุจริตให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแต่ละองค์ประกอบย่อย โดยคำนึงถึง พัฒนาการของกลุ่มเป้าหมายที่เป็นวัยรุ่นตอนต้น พัฒนาการทางจริยธรรมของวัยรุ่นตอนต้น มีการนำทฤษฎีการเรียนรู้เงื่อนไขการกระทำ ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม และนำหลักการเรียนรู้ ที่เน้นกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์มาใช้เป็นพื้นฐานในการสร้างกิจกรรม ทุกกิจกรรมของชุดกิจกรรม แนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมชื่อเสียงสุจริตจึงถูกสร้างขึ้นโดยยึดนักเรียนเป็นสำคัญ โดยให้ นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกับกลุ่มอย่างมีชีวิตชีวา มุ่งให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการ ค้นพบด้วยตนเอง ด้วยการให้เทคนิค/วิธีการที่หลากหลาย และจงใจให้นักเรียนนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไป ประยุกต์ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

ผลจากการวิจัยเช่นนี้จึงกล่าวได้ว่า การพัฒนาพฤติกรรมชื่อเสียงสุจริตนั้นสามารถ พัฒนาได้ด้วยการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับ การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตลักษณะและ/หรือพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เช่น การศึกษา ของ สุมณฑา สวนผลรัตน์ (2550: 63-64) ที่ใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณธรรม และจริยธรรม 5 ด้าน (ด้านความมีวินัย ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ด้านความเสียสละ และด้านความซื่อสัตย์) ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ผลการศึกษาพบว่า หลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรม แนะแนวเพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียนมีคุณธรรมและจริยธรรมทั้ง 5 ด้านสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของวัชรียา แจ่มใส (2551: 87) เรื่อง “ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาพฤติกรรมเคารพนับถือผู้อื่นของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น” ที่พบว่า นักเรียนวัยรุ่นตอนต้น ที่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมเคารพนับถือผู้อื่น มีพฤติกรรมเคารพ นับถือผู้อื่นสูงกว่านักเรียนวัยรุ่นตอนต้นที่ไม่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนา พฤติกรรมเคารพนับถือผู้อื่น และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิตภา โลหะพงศ์พันธ์ (2551: 84) เรื่อง “ผลการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของ

นักเรียนวัยรุ่นที่มีจิตลักษณะแตกต่างกัน” ที่พบว่า นักเรียนวัยรุ่นที่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ มีการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จสูงกว่านักเรียนวัยรุ่นที่ไม่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

ผลการวิจัยเหล่านี้ แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาจิตลักษณะและ/หรือพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้แก่ นักเรียนวัยรุ่นตอนต้น โดยการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีคุณภาพ ซึ่งสร้างขึ้นอย่างถูกต้อง ตรงตามเป้าหมายเฉพาะของสิ่งที่ต้องการพัฒนา ตรงตามหลักการ แนวคิด และทฤษฎีทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้อง และสอดคล้องกับวัยของผู้รับบริการแล้วนั้น ย่อมเป็นเครื่องมือที่ดี มีประโยชน์ และใช้ได้ผลดี

2.2 อภิปรายตามสมมติฐานที่ 2

สมมติฐานที่ 2 มีข้อความว่า “นักเรียนกลุ่มทดลองที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมคนต่างกัน เมื่อได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมชื่อสัจสุจริต จะมีพฤติกรรมชื่อสัจสุจริตแตกต่างกัน” จากผลการวิจัยในส่วนนี้ ไม่พบนัยสำคัญของความแปรปรวนตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวกับลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมคน ผลดังกล่าวไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 2 ผลเช่นนี้แสดงว่า ไม่ว่านักเรียนจะมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมคนสูงหรือต่ำ เมื่อได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมชื่อสัจสุจริต ต่างมีพฤติกรรมชื่อสัจสุจริตเพิ่มขึ้นไม่แตกต่างกัน ผลเช่นนี้อาจเป็นเพราะชุดกิจกรรมแนะแนวที่ใช้เพื่อพัฒนาพฤติกรรมชื่อสัจสุจริตนั้นเป็นชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีคุณภาพ สามารถใช้ได้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยทั่วไป มิได้จำกัดเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมคนสูงหรือต่ำอย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น ฉะนั้นแม้ว่านักเรียนมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมคนต่างกัน จึงไม่ใช่ตัวแปรที่มีผลต่อประโยชน์ที่นักเรียนได้รับจากการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมชื่อสัจสุจริต ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ จินตนา บัวผืน (2550: 61) เรื่อง “ผลการฝึกเพื่อพัฒนาความเชื่อในการควบคุมสาเหตุและผลจากการกระทำของตน ของนักเรียนวัยรุ่นที่มีจิตลักษณะแตกต่างกันด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว” ที่พบว่า นักเรียนวัยรุ่นที่มีลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมคนแตกต่างกัน เมื่อได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความเชื่อในการควบคุมสาเหตุและผลจากการกระทำตน ได้รับประโยชน์จากการฝึกไม่แตกต่างกัน และยังคงสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ขนิษฐา เรืองขนาบ (2550: 52) เรื่อง “ผลการฝึกเพื่อพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่นที่มีจิตลักษณะแตกต่างกันด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว” ที่ไม่พบว่านักเรียนวัยรุ่นตอนต้นที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมคนต่างกัน ได้รับประโยชน์จากการฝึกต่างกัน

2.3 อภิปรายตามสมมติฐานที่ 3

สมมติฐานที่ 3 มีข้อความว่า “นักเรียนกลุ่มทดลองที่มีเพศ ผลการเรียนรู้เฉลี่ย และรายได้ของครอบครัวต่างกัน เมื่อได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมข้อดีสูงสุดจิต จะมีพฤติกรรมข้อดีสูงสุดจิตแตกต่างกัน” จากผลการวิจัยไม่พบนัยสำคัญของความแปรปรวนตาม ปฏิสัมพันธ์ระหว่างการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวกับเพศ ผลการเรียนรู้เฉลี่ย และรายได้ของครอบครัว ผลดังกล่าวไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 3 แสดงว่า นักเรียนวัยรุ่นที่มีเพศ ผลการเรียนรู้เฉลี่ย และ รายได้ของครอบครัวต่างกัน เมื่อได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมข้อดีสูงสุดจิต จะมีพฤติกรรมข้อดีสูงสุดจิตเพิ่มขึ้นไม่แตกต่างกัน ผลเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาพฤติกรรมข้อดีสูงสุดจิตนี้ได้สร้างขึ้นอย่างสอดคล้องกับพัฒนาการของวัยรุ่นตอนต้น โดยทั่วไป ไม่ได้จำกัดเฉพาะนักเรียนวัยรุ่นตอนต้นกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเท่านั้น ฉะนั้นไม่ว่านักเรียน วัยรุ่นตอนต้นเพศใด ผลการเรียนรู้เฉลี่ย หรือรายได้ของครอบครัวอยู่ในระดับใด จึงได้รับประโยชน์ จากการ ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมข้อดีสูงสุดจิตไม่ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของจินตนา บัวเขียน (2550: 64) เรื่อง “ผลการฝึกเพื่อพัฒนาความเชื่อในการควบคุม สาเหตุและผลจากการกระทำของตน ของนักเรียนวัยรุ่นที่มีจิตลักษณะแตกต่างกันด้วยชุดกิจกรรม แนะแนว” ที่พบว่านักเรียนวัยรุ่นที่มีเพศ และผลการเรียนรู้เฉลี่ยแตกต่างกัน เมื่อได้รับการฝึกด้วย ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความเชื่อในการควบคุมสาเหตุและผลจากการกระทำตน ได้รับ ประโยชน์จากการฝึกไม่แตกต่างกัน

สรุปจากการตรวจสอบสมมติฐานของการวิจัยที่ได้ตั้งไว้ 3 ข้อ ได้พบว่ามี สมมติฐานที่ได้รับการสนับสนุน 1 ข้อ คือ ข้อที่ 1 ส่วนสมมติฐานข้อที่ 2 และ 3 ไม่ได้รับการ สนับสนุน ขณะที่การวิจัยสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้ทุกข้อ กล่าวคือ ได้พบผลการเปรียบเทียบ ในวัตถุประสงค์ทั้ง 3 ข้อ

3. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมข้อดีสูงสุดจิต สามารถนำไปใช้ ประโยชน์กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย และยังสามารถ นำไปใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทั่วไป ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

3.1.2 ผู้ที่จะนำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตไปใช้ ควรศึกษาคู่มือการใช้ชุดกิจกรรม มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบย่อยของพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต และได้รับการฝึกหรือการเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิธีดำเนินกิจกรรมให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของแต่ละกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.1.3 กิจกรรมส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมกลุ่ม จึงควรมีวิธีการแบ่งกลุ่มที่หลากหลาย เพื่อให้นักเรียนได้ร่วมทำกิจกรรมอย่างมีชีวิตชีวากับสมาชิกต่างกลุ่ม มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสมาชิกในกลุ่มอย่างทั่วถึง และกลุ่มเป็นแหล่งความรู้สำคัญ

3.1.4 ก่อนลงมือทำกิจกรรมแต่ละกิจกรรม ควรมีการตกลงกฎ กติกาในการทำกิจกรรม แต่ละกิจกรรมให้ชัดเจน เพื่อรักษาเวลาให้เป็นไปตามที่กำหนด

3.1.5 ขณะดำเนินกิจกรรมทุกกิจกรรม ครู/ผู้ดำเนินกิจกรรมควรเน้นนักเรียนเป็นคนสำคัญในการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนได้แสดงความคิดเห็น ลงมือปฏิบัติ และฝึกพฤติกรรมที่ต้องการพัฒนาเป็นหลัก เพื่อให้นักเรียนเกิดการพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

3.1.6 ชั้นสรุปครู/ผู้ดำเนินกิจกรรมควรกระตุ้น จูงใจให้นักเรียนนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน และควรประเมินผลความคงทนของการเรียนรู้ของนักเรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น แบบสอบถาม การสังเกต และการสัมภาษณ์ เป็นต้น

3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

3.2.1 ควรศึกษาปัจจัยเชิงเหตุอื่น ๆ ที่อาจมีผลต่อการพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนวัยรุ่นตอนปลาย แล้วนำปัจจัยสำคัญที่พบมาจัดทำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนวัยรุ่นตอนปลายต่อไป

3.2.2 ควรศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตลักษณะ หรือพฤติกรรมที่พึงประสงค์อื่น ๆ สำหรับนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เช่น การรักความเป็นไทย การมีจิตสาธารณะ พฤติกรรมการใฝ่เรียนรู้ พฤติกรรมการอยู่อย่างพอเพียง และพฤติกรรมความมุ่งมั่นในการทำงาน

3.2.3 ควรศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตลักษณะหรือพฤติกรรมที่พึงประสงค์อื่น ๆ สำหรับนักเรียนช่วงวัยอื่น เช่น อายุ 10 - 12 ปี หรือ 16 - 18 ปี

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ (2523) *แนวทางการพัฒนาจริยธรรมไทย* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์การศาสนา
- กรมวิชาการ (2528) *เอกสารเสริมความรู้สำหรับครู กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยจริยศึกษา*
กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- กรมวิชาการ (2546) *แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน*
พุทธศักราช 2544 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- กระทรวงศึกษาธิการ (2551) *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*
กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด
- กীরติ บุญเจือ (2542) *พิมพ์ครั้งที่ 8 จริยศาสตร์สำหรับผู้เริ่มต้น* กรุงเทพมหานคร
ไทยวัฒนาพานิช
- โกศล มีคุณ (2533) *การวัดจริยธรรม* ราชบุรี วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง
- โกศล มีคุณ (2544) “ข้อบ่งชี้ของงานแนะแนวและภารกิจของงานแนะแนว” ใน *ประมวลสาระ*
ชุดวิชา หลักการและแนวคิดทางการแนะแนว หน่วยที่ 1 หน้า 1-58 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- ชนิษฐา เรื่องขนาบ (2550) “ผลการฝึกเพื่อพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียน
- วัยรุ่น ที่มีจิตลักษณะแตกต่างกันด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว” วิทยานิพนธ์ปริญญา
- ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- ชัตติยา วรรณสุด (2547) “การสังเคราะห์ผลการศึกษาวิจัยคุณธรรม พฤติกรรมความซื่อสัตย์
- ของคนไทย: การเชื่อมโยงสู่นโยบาย” ใน รายงานการวิจัยคุณธรรม พฤติกรรม
- ความซื่อสัตย์ของคนไทย สำนักงาน ป.ป.ช. 2546.
- คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2547) *จิตวิทยาและจิตวิทยาพัฒนาการ*
กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์พัฒนาศึกษา
- จิตภา โลหะพงศ์พันธ์ (2551) “ผลการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงาน
- เพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่นที่มีจิตลักษณะแตกต่างกัน” วิทยานิพนธ์
- ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

- จิตติมา ณะศักดิ์ศิริ (2548) “การสร้างเสริมคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้จากการอ่านวรรณกรรมสำหรับเด็กภาษาไทย ที่พิมพ์ระหว่างปี 2543 – 2545” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ และสารนิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- จินตนา บัวเขียน (2550) “ผลการฝึกเพื่อพัฒนาความเชื่อในการควบคุมสาเหตุและผลจากการกระทำของตน ของนักเรียนวัยรุ่นที่มีจิตลักษณะแตกต่างกันด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2538) “ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม : การวิจัยและพัฒนาบุคคล” โครงการส่งเสริมเอกสารวิชาการ กรุงเทพมหานคร สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- _____ (2549) “ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรมสำหรับคนไทย : อดีต ปัจจุบัน และอนาคต” ในเอกสารหลักสูตรฝึกอบรมการวิจัยขั้นสูงแบบบูรณาการทางจิตพฤติกรรมศาสตร์ เล่ม 1 บทที่ 1 หน้า 102-129 กรุงเทพมหานคร หจก.อรุณการพิมพ์
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจฉิม (2520) “จริยธรรมของเยาวชนไทย” รายงานการวิจัย ฉบับที่ 21 กรุงเทพมหานคร สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- ทิศนา แคมมณี (2545) กลุ่มสัมพันธ์เพื่อการทำงานและการจัดการเรียนการสอน กรุงเทพมหานคร นิชนเอดเวอร์ไทซิ่ง กรุ๊ป
- นวลลออ แสงสุข (2544) การศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยรามคำแหง คณะศึกษาศาสตร์
- นงลักษณ์ วิรัชชัย และรุ่งนภา ตั้งจิตเรเจริญกุล (2551) การวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงคุณธรรมจริยธรรมของคนไทย กรุงเทพมหานคร ศูนย์คุณธรรม
- นงลักษณ์ วิรัชชัย และคนอื่น ๆ (2551) การสำรวจและสังเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรม กรุงเทพมหานคร ศูนย์คุณธรรม
- นพมาศ อึ้งพระ (ธีรเวคิน) (2546) ทฤษฎีบุคลิกภาพและการปรับตัว พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- บัณฑิต เหล่าสุขา (2544) “ปัจจัยทางสถานการณ์และจิตลักษณะกับพฤติกรรมการมีระเบียบวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น

- บุญลักษณ์ อึ้งชัยพงษ์ (2536) “ผลของการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ปรางสุทิพย์ ทรงวุฒิสีล (2544) *จิตวิทยาเด็กและวัยรุ่น* พิมพ์ครั้งที่ 7 กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ปรีชา วิหคโต (2544) “หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์เพื่อการแนะแนว” ใน *ประมวลสาระชุดวิชา หลักการและแนวคิดทางการแนะแนว* หน่วยที่ 2 หน้า 59-112 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2545) “กระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมวัยรุ่น” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชา พฤติกรรมวัยรุ่น* หน่วยที่ 9 พิมพ์ครั้งที่ 8 หน้า 412-431 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- “แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบ พ.ศ. 2550 – 2554” สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2549) กรุงเทพมหานคร
- “พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542” (2542) *ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 74 ก.*
- พิเชษฐ์ มหาวงศ์ (2546) “การพัฒนาครูในการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะ ด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียน โรงเรียนบ้านคำบง 2 อำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร” รายงานการค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- พิชิต พันธุ์พิทยแพทย (2543) *คู่มือครู 170 วิธีการสอน: ที่หลากหลาย* (อัดสำเนา)
- พิภพ วงษ์เงิน (2545) *จริยธรรมวิชาชีพ* กรุงเทพมหานคร บริษัทรวมสาสน์ (1977) จำกัด
- ภนิตา ภูโตมนา และคนอื่นๆ (2548) “ผลของกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3” *โครงการวิจัยในชั้นเรียน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*
- มยุรี วิสูตราศัย (2547) “ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อการตระหนักรู้ในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

- มังกร กุลวานิช (2537) “ปัจจัยด้านชีวสังคมต่อคุณลักษณะด้านความรับผิดชอบของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษา ในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก” วิทยานิพนธ์ปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
- รสิตา กุดแถลง (2550) “ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับความซื่อสัตย์ของนักเรียนระดับ
มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนนครักษ์ จังหวัดนครนายก” วิทยานิพนธ์ปริญญา
วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาพัฒนาการ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ราชบัณฑิตยสถาน (2539) *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525* พิมพ์ครั้งที่ 6
กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์ อจท.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2538) *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา* พิมพ์ครั้งที่ 5
กรุงเทพมหานคร สิริวิริยาสาน์
- _____ (2543) *การวัดด้านจิตพิสัย* กรุงเทพมหานคร สิริวิริยาสาน์
- ลักษณะเสด็จ ทองคำ (2546) “จิตลักษณะและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมวินัยในตนเอง
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น” วิทยานิพนธ์
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- วงพัถกร ภูพันธ์ศรี (2545) “ทฤษฎีการเรียนรู้กับการศึกษา” ใน *เอกสารการสอนวิชาจิตวิทยา
พัฒนาการประยุกต์ทางการศึกษา* พิมพ์ครั้งที่ 11 บทที่ 6 หน้า 131-147
กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยรามคำแหง คณะศึกษาศาสตร์
- วัชรียา แจ่มใส (2552) “ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมเคารพนับถือผู้อื่นของ
นักเรียนวัยรุ่นตอนต้น” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชา
การแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- วินัย ไมถึง (2548) “ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จังหวัด
อุบลราชธานี” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิจัยและประเมินผล
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
- สมบูรณ์ ทินกร (2535) “การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถและความซื่อสัตย์ในการเขียน
สะกดคำภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึก
ทักษะการเขียนสะกดคำกับการใช้แบบฝึกหัดตามคู่มือครู” วิทยานิพนธ์ปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการมัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

- สมพงษ์ จินดารุ่งเรืองรัตน์ (2546) “ปัจจัยทางจิตวิทยาและปัจจัยทางชีวสังคมที่เกี่ยวข้องกับการเห็นคุณค่าในตนเองของเด็กวัยรุ่น” สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาพัฒนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2544) พิมพ์ครั้งที่ 19 “ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำ” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชา พฤติกรรมเด็ก* หน่วยที่ 14 หน้า 356-381 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดเชียงราย “สถิติเด็กและเยาวชนกระทำความผิดในความดูแลของสถานพินิจฯ จ.เชียงราย มกราคม - ธันวาคม 2550 คำนับวันที่ 3 ตุลาคม 2553 จาก <http://www.spchiangrai.com/statistic>
- สามารถ กลางบุญเรือง (2547) “การสร้างแบบวัดจริยธรรมความซื่อสัตย์สุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5” รายงานการศึกษาอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- สายพิณ ช่างไม้ (2544) “ผลการใช้ชุดแนะแนวและการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเผชิญความจริงที่มีต่อพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนชาวเขา” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545) พิมพ์ครั้งที่ 2 *แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2545 – 2559): ฉบับสรุป* กรุงเทพมหานคร สกศ.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, ผู้รวบรวม (2552) *10 สถานการณ์ที่ต้องเอาใจใส่: เด็กและเยาวชนไทย ปี 51 ข้อมูลโครงการติดตามสภาพการณ์เด็กและเยาวชนรายจังหวัด (Child Watch) สถาบันรามจิตติ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ*
- สุมณฑา สวนผลรัตน์ (2550) “การสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3” สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- สุรางค์ ใคว์ตระกูล (2548) *จิตวิทยาการศึกษา* กรุงเทพมหานคร พิมพ์ครั้งที่ 6 โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- เสาวนิจ นิจนันต์ชัย (2546) การวิเคราะห์โครงสร้างความสัมพันธ์ในชุมชนที่เข้มข้นในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมความซื่อสัตย์: ศึกษาชุมชนพุทธ คริสต์ และอิสลาม
- หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (2525) *เอกสารการนิเทศการศึกษา ฉบับสมโภชน์กรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี* กรุงเทพมหานคร กรมการฝึกหัดครู

- อรณีฎฐา โยธะกา (2551) “ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสังคม
ของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชา
การแนะแนว มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- อโนมา ชันพันธ์ (2548) “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนศรีบุญยานนท์ จังหวัดนนทบุรี” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- อังคณา เมตุลา (2546) “ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการที่มีต่อการรู้จักและ
เห็นคุณค่าในตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสหราษฎร์รังสฤษดิ์
จังหวัดนครพนม” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชา
การแนะแนว มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- อัจฉรา สุขารมณ (2532) “องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับการปรับตัวของนักเรียนวัยรุ่น”
รายงานวิจัย สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ออนไลน์)
สาระสังเขป คืบคืบวันที่ 17 พฤษภาคม 2553 จาก [http://www.thaiedresearch.org/
thaied/index.php](http://www.thaiedresearch.org/thaied/index.php)
- อัจฉรีย์ ศรีไตรรัตน์ (2542) “ผลการสอนโดยใช้บทบาทสมมติและสถานการณ์จำลองที่มีต่อการให้
เหตุผลเชิงจริยธรรมและพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5” ปริญญานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
ประถมศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- อัมพร แสงวิเชียร (2546) “ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการที่มีต่อพฤติกรรม
ประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนกุศบากรราษฎร์บำรุง จังหวัด
สกลนคร” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการแนะแนว
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- Bandura , A. (1977). *Social Learning Theory*. Englewood Cliffs. New Jersey : Prentice-Hall.
- Gibson, Janice T. (1976) “Explaining Behavior : Associationist Theories” *Psychology for The
Classroom*. Englewood Cliffs , New Jersey : Prentice-Hall อ้างถึงใน วงพักตร์
ภูพันธ์ศรี (2545) พิมพ์ครั้งที่ 11 “ทฤษฎีการเรียนรู้กับการศึกษา” ใน *เอกสารการสอน
วิชาจิตวิทยาพัฒนาการประยุกต์ทางการศึกษา* บทที่ 6 หน้า 133 กรุงเทพมหานคร
มหาวิทยาลัยรามคำแหง คณะศึกษาศาสตร์

- Kohlberg , L. (1987). Theories of Moral Development. Retrieved from:<http://www.faculty.plts.edu/gepence/html/Kohlberg.htm> อ้างถึงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย และรุ่งนภา ตังจิตรเจริญกุล (2551) การวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงคุณธรรมจริยธรรมของคนไทย กรุงเทพมหานคร ศูนย์คุณธรรม
- Kottman , Terry , Ashby , Jeffrey S. & DeGraaf , Danald. (2001). *Adventures in Guidance: How to Integrate Fun Into Your Guidance Program*. Alexandria : Library of Congress Cataloging Publication. อ้างถึงใน สมร ทองดี และปราณี รามสูต (2545) “แนวคิดในการพัฒนากิจกรรมแนะแนว” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาเครื่องมือและกิจกรรมแนะแนว* หน้าที่ 9 หน้า 11 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. ชื่อ นางจิตติรัตน์ พิพัฒนาศักดิ์

สถานที่ทำงาน โรงเรียนสามัคคีวิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย 57000

วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี สาขาเคมี - คณิตศาสตร์

ประสบการณ์หรือความชำนาญ

- ครูคศ. 3 วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
 - หัวหน้ากิจกรรมเรียนรู้(แนะแนว)โรงเรียนสามัคคีวิทยาคม
 - ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
- ผลงานเด่น
- ครูแม่แบบ งานแนะแนว ประจำปีการศึกษา 2542
 - ครูผู้มีจิตวิญญาณแห่งความเป็นครู ประจำปีการศึกษา 2545
 - ผู้ปฏิบัติงานดีเด่น ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประจำปีการศึกษา 2547
 - ครูผู้สอนดีเด่น ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนช่วงชั้นที่ 3-4 ประจำปีการศึกษา 2550

2. ชื่อ ดร. ประภาส ณ พิกุล

สถานที่ทำงาน โรงเรียนดำรงราษฎร์สงเคราะห์ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย 57000

วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี สาขาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญาเอก สาขาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสบการณ์หรือความชำนาญ

- วิทยฐานะครูชำนาญการ
- หัวหน้างานแนะแนว โรงเรียนดำรงราษฎร์สงเคราะห์
- อาจารย์พิเศษ คณะครุศาสตร์ และคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงราย และคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย
- ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยต่าง ๆ ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
- ร่วมผลิตเอกสารและตำรา ร่วมกับศูนย์แนะแนว กรมวิชาการ
- เป็นวิทยากรฝึกอบรมด้านการให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่ครูใน กทม. และครู อาชีวศึกษาทั่วประเทศ
- เป็นผู้ร่วมวิจัยกับสภาอากาศไทย มหาวิทยาลัยมหิดล และสถาบันวิจัย พฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

3. นายดวงจันทร์ สมณะ

สถานที่ทำงาน โรงเรียนเทศบาล 1 ศรีเกิด อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย 57000

วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี วิชาเอกคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ปริญญาโท การวัดและประเมินผล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ประสบการณ์หรือความชำนาญ

- ครู คศ.3 วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

ผลงานเด่น ศึกษาผลการจัดกิจกรรมปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านความมีน้ำใจ

สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาล 1 ศรีเกิด

ที่ ศธ 0522.16 (บ) 44

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ 30 มีนาคม 2553

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์จตุรรัตน์ พิพัฒน์ศักดิ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวอารีพรรณ อะทะวงษา นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการแนะแนว
วิชาเอก - สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมข้อดีสูงสุดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย จังหวัดเชียงราย ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและ
ได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ชั้นหนึ่งแล้ว เพื่อให้เครื่องมือ
ที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย
ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้าน การแนะแนว ได้โปรดพิจารณา
ตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับ
รายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี
จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2503-2870

โทรสาร 0-2503-3566-7

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/ ๙๖

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ 30 มีนาคม 2553

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.ประกาศ ณ พิบูล

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวอารีพรรณ อะทะวงษา นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการแนะแนว
วิชาเอก - สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย จังหวัดเชียงราย ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและ
ได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ชั้นหนึ่งแล้ว เพื่อให้เครื่องมือ
ที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย
ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้าน การแนะแนว ได้โปรดพิจารณา
ตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับ
รายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี
จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีศักดิ์ จินตานุรักษ์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2503-2870

โทรสาร 0-2503-3566-7

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/ ๑๔

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ 30 มีนาคม 2553

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ดวงจันทร์ สมณะ

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาวอริพรณ อะทะวงษา นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แผนกวิชาการแนะแนว
วิชาเอก - สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมชีวิตที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย จังหวัดเชียงราย ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและ
ได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ชั้นหนึ่งแล้ว เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำ
นั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย
ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้าน การวัดและประเมินผล
ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้
นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี
จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. วิสิทกดิ์ จินตานุรักษ์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2503-2870

โทรสาร 0-2503-3566-7

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามการแสดงออกตามความเป็นจริง

แบบสอบถาม

“การแสดงออกตามความเป็นจริง”

นางสาวอริพรณ อะทะวงษา

ผู้วิจัย

แขนงวิชาการแนะแนว

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

แบบสอบถาม “การแสดงออกตามความเป็นจริง”

แบบสอบถามนี้ ต้องการทราบการกระทำของนักเรียน การตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ ไม่มีผลเสียเลยต่อนักเรียน แต่จะเกิดผลดีต่อนักเรียนและเพื่อน ๆ โดยทั่วไป

นักเรียน โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกตอนและทุกข้อ เพราะถ้าขาดข้อใดข้อหนึ่ง จะทำให้ผลการวิเคราะห์ไม่สมบูรณ์ หากนักเรียนไม่เข้าใจวิธีทำหรือข้อความใด ๆ ขอให้ให้นักเรียนถามครูก่อนทำ เมื่อนักเรียนเข้าใจแล้วจึงลงมือทำได้

ขอขอบคุณ โรงเรียนและนักเรียนเป็นอย่างมากที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ในครั้งนี้อย่างยิ่ง

อารีพรรณ อะทะวงษา

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามการแสดงผลตามความเป็นจริงของนักเรียน ประกอบด้วย
ตอนที่ 1 แบบสอบถาม “ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียน”
ตอนที่ 2 แบบสอบถาม “การแสดงผลตามความเป็นจริง”
2. โปรดอ่านคำชี้แจงแต่ละตอนให้เข้าใจก่อนตอบแบบสอบถาม
3. โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ ตามความเป็นจริงของนักเรียน เพื่อประโยชน์
ในการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลในทางวิชาการ

ตอนที่ 1 แบบสอบถาม “ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียน”

คำชี้แจง ให้นักเรียนกรอกข้อความลงในช่องว่าง และทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความ
ที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียน

1. ชื่อ – สกุล

2. เพศ

ชาย

หญิง

3. ผลการเรียนเฉลี่ยของปีการศึกษา 2552

2.49 ลงมา

2.50 ขึ้นไป

4. รายได้ของสมาชิกทุกคนในครอบครัวต่อเดือน

น้อยกว่า 10,000

10,000 ขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถาม “การแสดงออกตามความเป็นจริง”

คำแนะนำในการตอบ

ขอให้นักเรียนอ่านแต่ละข้อความอย่างตั้งใจ แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงบน
เหนือ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” เพียงระดับเดียว ที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด
โปรดตอบให้ครบทุกข้อ

ตัวอย่าง

0. ถิ่นนำสิ่งของที่เก็บได้ไปให้ครูประกาศหาเจ้าของ

..... ✓
จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

1. ฉันทำทุกอย่างตามที่พูดเสมอ

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. ฉันมักส่งงานล่าช้ากว่ากำหนด

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3. ฉันจดสูตรคำนวณคณิตศาสตร์เข้าห้องสอบ

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4. ฉันพูดความจริงเสมอ

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. ฉันแอบดูข้อสอบของเพื่อนที่นั่งสอบข้าง ๆ บ่อยครั้ง

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. ฉันไม่นำเงินที่เก็บได้มาใช้เอง แม่ที่บ้านจะมีฐานะยากจน

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. ฉันพูดเท็จเพื่อให้ตนเองพ้นผิด

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. ฉันทำงานบ้านที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเองจนสำเร็จ

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. ฉันทำการบ้านด้วยความรู้ความสามารถของตนเอง

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. ฉันมักคิดสินบนให้ผู้อื่นทำงานแทน

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

11. ฉันไปถึงที่นัดหมายตรงเวลา

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

12. ฉันเปลี่ยนชื่อหน้าปกรายงานของเพื่อนมาเป็นของตนเอง

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

13. ฉันทำตามสัญญาที่ให้ไว้กับผู้ปกครอง

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

14. ฉันปลอมลายเซ็นของผู้ปกครองบ่อยครั้ง

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

15. ฉันไม่นำเงินที่เหลือจากการซื้อสินค้าคืนให้ผู้ปกครอง

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

16. ฉันนำของที่ขำรดมาลับเปลี่ยนกับของเพื่อนที่อยู่ในสภาพที่ดี

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

17. ฉันแนะนำสิ่งที่ถูกต้องให้เมื่อเพื่อนทำผิด

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

18. ฉันกล้าสารภาพความจริงแม้ถูกผู้ปกครองลงโทษก็ตาม

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

19. ฉันแบ่งหน้าที่ในการทำงานกลุ่มตามที่สมาชิกตกลงกันได้

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

20. ฉันยอมรับผิดแทนเพื่อน

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

21. ฉันทำตามระเบียบของโรงเรียนเสมอ

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

22. ฉันมักชวนเพื่อนขี่รถจักรยาน/จักรยานยนต์ย้อนศร

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

23. ฉันนำขนมไปรับประทานบนอาคารเรียน

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

24. ฉันทิ้งขยะไว้บนรถประจำทางถ้าไม่มีใครเห็น

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

25. ฉันเด็ดดอกไม้ ผลไม้จากสวนสาธารณะมาใช้ส่วนตัว

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

26. ฉันแต่งกายถูกต้องตามที่โรงเรียนกำหนด

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

27. ฉันรักษาความลับได้

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

28. ฉันมักปฏิบัติตามกฎจราจร เช่น สวมหมวกกันน็อก คาดเข็มขัดนิรภัยขณะขับขี่รถ

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

29. ฉันให้ข้อมูลเฉพาะของกลุ่มกับสมาชิกของกลุ่มอื่นทราบ

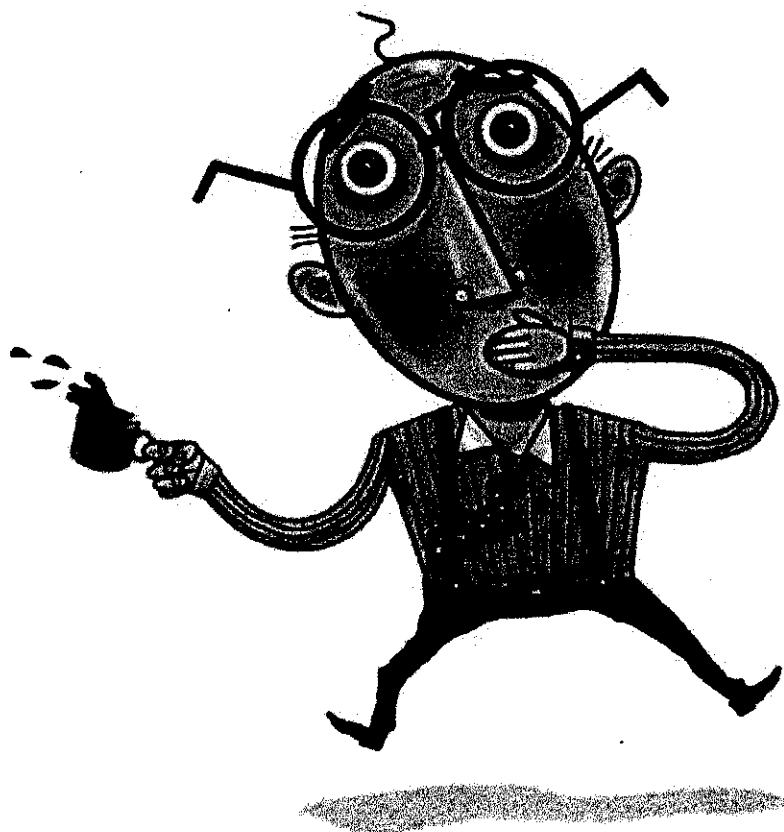
.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

30. ฉันส่งคืนหนังสือยืมเรียนให้กับโรงเรียนเมื่อปิดภาคเรียน

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

แบบสอบถาม

“การคาดการณ์ไกล”

นางสาวอริพรณ อะทะวงษา

ผู้วิจัย

แขนงวิชาการแนะแนว

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยนครราชสีมา

แบบสอบถาม “การคาดการณ์ไกล”

แบบสอบถามนี้ ต้องการทราบการกระทำของนักเรียน การตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ ไม่มีผลเสียเลยต่อนักเรียน แต่จะเกิดผลดีต่อนักเรียนและเพื่อน ๆ โดยทั่วไป

นักเรียนโปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกตอนและทุกข้อ เพราะถ้าขาดข้อใดข้อหนึ่ง จะทำให้ผลการวิเคราะห์ไม่สมบูรณ์ หากนักเรียนไม่เข้าใจวิธีทำหรือข้อความใด ๆ ขอให้ให้นักเรียนถามครูก่อนทำ เมื่อนักเรียนเข้าใจแล้วจึงลงมือทำได้

ขอขอบคุณ โรงเรียนและนักเรียนเป็นอย่างมากที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ในครั้งนี้อย่างยิ่ง

อารีพรณ อะทะวงษา

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามการคาดการณ์ไกลของนักเรียน
2. โปรดอ่านคำชี้แจงแต่ละตอนให้เข้าใจก่อนตอบแบบสอบถาม
3. โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ ตามความเป็นจริงของนักเรียน เพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลในทางวิชาการ

แบบสอบถาม “การคาดการณ์ไกล”

คำแนะนำในการตอบ

ขอให้นักเรียนอ่านแต่ละข้อความอย่างตั้งใจ แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงบน
 เหนือ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” เพียงระดับเดียว ที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด
 โปรดตอบให้ครบทุกข้อ

ตัวอย่าง

0. ฉันเลือกซื้อของที่ราคาแพงเพราะเชื่อว่าเป็นของที่ใช้งานได้นาน

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

1. ฉันทำงานและการบ้านเสร็จก่อนเวลาที่กำหนดเสมอ

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. ฉันไม่จำเป็นต้องเรียนหนังสือถ้ามีเงินมาก ๆ

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3. ฉันดำเนินชีวิตไปวัน ๆ โดยไม่คิดถึงอนาคต

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4. ฉันเลือกทำสิ่งที่มีประโยชน์และคุ้มค่ากับเวลาที่ผ่านไปแต่ละวัน

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. ฉันพยายามทำงานทุกอย่างด้วยตนเอง จะได้มีประสบการณ์มากยิ่งขึ้น

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. ฉันรับประทานข้าวเช้าทุกวัน เพื่อให้ร่างกายแข็งแรง

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

17. ฉันมักไว้วางคนที่เมื่อมีคนขัดใจ

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

18. ฉันตัดสินใจซื้อของที่ถ้าพบของที่ถูกใจแม้จะมีราคาสูงมากก็ตาม

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

19. ฉันปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้ใหญ่ที่เจตนาดี

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

20. ฉันระงับความโกรธ พยายามไม่ทะเลาะกับผู้อื่น เพราะจะทำให้เสียสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

การตรวจให้คะแนนแบบสอบถาม “การแสดงออกตามความเป็นจริง”
(แบบสอบถามพฤติกรรมข้อสัตย์สุจริต)

1. มาตรฐานมี 6 ระดับ คือ จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง และไม่จริงเลย
 - 1.1 ข้อความที่เป็นด้านบวก ให้คะแนน “จริงที่สุด” เท่ากับ 6 คะแนน ถึง “ไม่จริงเลย” เท่ากับ 1 คะแนน ได้แก่ข้อ 1, 4, 6, 8, 9, 11, 13, 17, 18, 19, 21, 26, 27, 28 และ 30
 - 1.2 ข้อความที่เป็นด้านลบ ให้คะแนน “จริงที่สุด” เท่ากับ 1 คะแนน ถึง “ไม่จริงเลย” เท่ากับ 6 คะแนน ได้แก่ข้อ 2, 3, 5, 7, 10, 12, 14, 15, 16, 20, 22, 23, 24, 25 และ 29
2. คะแนนรวมทั้งหมด 30 ข้อ ถ้านักเรียนได้คะแนนมากแสดงว่านักเรียนมีพฤติกรรมข้อสัตย์สุจริตสูง ถ้านักเรียนได้คะแนนน้อยแสดงว่านักเรียนมีพฤติกรรมข้อสัตย์สุจริตต่ำ

การตรวจให้คะแนนแบบสอบถาม “การคาดการณ์ไกล”
(แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคตและความคุมตน)

1. มาตรฐานมี 6 ระดับ คือ จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง และไม่จริงเลย
 - 1.1 ข้อความที่เป็นด้านบวก ให้คะแนน “จริงที่สุด” เท่ากับ 6 คะแนน ถึง “ไม่จริงเลย” เท่ากับ 1 คะแนน ได้แก่ข้อ 1, 4, 5, 6, 8, 9, 13, 15, 16, 19 และ 20
 - 1.2 ข้อความที่เป็นด้านลบ ให้คะแนน “จริงที่สุด” เท่ากับ 1 คะแนน ถึง “ไม่จริงเลย” เท่ากับ 6 คะแนน ได้แก่ข้อ 2, 3, 7, 10, 11, 12, 14, 17 และ 18
2. คะแนนรวมทั้งหมด 20 ข้อ ถ้านักเรียนได้คะแนนมากแสดงว่านักเรียนมีลักษณะมุ่งอนาคตและความคุมตนสูง ถ้านักเรียนได้คะแนนน้อยแสดงว่านักเรียนมีลักษณะมุ่งอนาคตและความคุมตนต่ำ

โครงสร้างแบบวัดพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

นิยามปฏิบัติการของตัวแปร

พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง การกระทำของบุคคลที่แสดงออกถึงการยึดมั่นความจริง ความถูกต้องดีงาม และความตรงไปตรงมา เป็นหลักในการดำเนินชีวิตทั้งต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อส่วนรวม

การกำหนดคุณลักษณะที่จะพัฒนา

จากนิยามปฏิบัติการของตัวแปร สามารถกำหนดคุณลักษณะที่จะพัฒนาได้ 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1. **พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง** หมายถึง การกระทำของบุคคลที่แสดงออกถึงการยึดมั่นความจริง ความถูกต้องดีงาม และความตรงไปตรงมาเป็นหลักในการดำเนินชีวิตต่อตนเอง ได้แก่ การยอมรับทั้งจุดเด่นและจุดด้อยต่างๆ ของตนเอง ได้ตามความเป็นจริง การพูดความจริง และการทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเองจนสำเร็จ
2. **พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตต่อผู้อื่น** หมายถึง การกระทำของบุคคลที่แสดงออกถึงการยึดมั่นความจริง ความถูกต้องดีงาม และความตรงไปตรงมาเป็นหลักในการดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่น ได้แก่ การปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างจริงใจ ตรงไปตรงมา การรักษาความลับสัญญาที่ให้ไว้กับผู้อื่น การไม่หลอกลวงผู้อื่น และการไม่นำสิ่งของหรือผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน
3. **พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตต่อส่วนรวม** หมายถึง การกระทำของบุคคลที่แสดงออกถึงการยึดมั่นความจริง ความถูกต้องดีงาม และความตรงไปตรงมาเป็นหลักในการดำเนินชีวิตต่อส่วนรวม ได้แก่ การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของหมู่คณะ ชุมชน และสังคม การไม่นำสมบัติของส่วนรวมมาเป็นของตน และการไม่เปิดเผยความลับของส่วนรวม

ผังแบบวัด

จากนิยามปฏิบัติการของตัวแปร สามารถจำแนกได้ 3 องค์ประกอบย่อย แต่ละองค์ประกอบย่อยมีแบบวัด จำนวน 10 ข้อ รวม 30 ข้อ โดยมีข้อที่เป็นบวกและลบจำนวนใกล้เคียงกัน

องค์ประกอบของนิยามปฏิบัติการ	ข้อความ		รวม
	ทางบวก	ทางลบ	
1. พฤติกรรมซื้อสัตย์สุจริตต่อตนเอง	ข้อ 1 , 4 , 6 , 8 และ 9	ข้อ 2 , 3 , 5 , 7 และ 10	10
2. พฤติกรรมซื้อสัตย์สุจริตต่อผู้อื่น	ข้อ 11 , 13 , 17 , 18 และ 19	ข้อ 12 , 14 , 15 , 16 และ 20	10
3. พฤติกรรมซื้อสัตย์สุจริตต่อส่วนรวม	ข้อ 21 , 26 , 27, 28 และ 30	ข้อ 22 , 23 , 24 , 25 และ 29	10
รวม	15	15	30

โครงสร้างแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

นิยามปฏิบัติการของตัวแปร

ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน คือ ความสามารถในการคาดการณ์ไกล การเล็งเห็นผลดีหรือผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต สามารถวางแผนปฏิบัติเพื่อรองรับผลดี หรือป้องกันผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และสามารถปฏิบัติหรืองดเว้นการปฏิบัติเพื่อผลที่ดีกว่าที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

องค์ประกอบของลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน

จากนิยามปฏิบัติการของตัวแปร สามารถกำหนดคุณลักษณะสำหรับวัดลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนได้ 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ความสามารถในการคาดการณ์ไกล
2. การเล็งเห็นผลดีหรือผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต
3. ความสามารถในการวางแผนปฏิบัติเพื่อรองรับผลดี หรือป้องกันผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต
4. ความสามารถในการปฏิบัติหรืองดเว้นการปฏิบัติเพื่อผลที่ดีกว่าที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

ผังแบบวัด

จากนิยามปฏิบัติการของตัวแปร มีแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน จำนวน 20 ข้อ โดยมีข้อที่เป็นบวกและลบจำนวนใกล้เคียงกัน

ตารางผังแบบวัด

องค์ประกอบ	ข้อความ		รวม
	ทางบวก	ทางลบ	
1. ความสามารถในการคาดการณ์ไกล	ข้อ 1, 4 และ 5	ข้อ 2 และ 3	5
2. การเล็งเห็นผลดีหรือผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต	ข้อ 6, 8 และ 9	ข้อ 7, 10 และ 11	6
3. สามารถวางแผนปฏิบัติเพื่อรองรับผลดี หรือป้องกันผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต	ข้อ 13 และ 15	ข้อ 12 และ 14	4
4. สามารถปฏิบัติหรืองดเว้นการปฏิบัติเพื่อผลที่ดีกว่าที่จะเกิดขึ้นในอนาคต	ข้อ 16, 19 และ 20	ข้อ 17 และ 18	5
รวม	11	9	20

แบบรายงานคุณภาพของแบบวัดที่ใช้ในการวิจัย

ตารางที่ 1 คุณภาพรายข้อและรวมทั้งฉบับ ของแบบวัดพฤติกรรมซื้อสัตย์สุจริต หรืออีกชื่อหนึ่งว่า “แบบสอบถามการแสดงออกตามความเป็นจริง”

ชื่อแบบวัด	จำนวนที่ใช้	ค่า r	ค่า α
1. แบบสอบถามการแสดงออกตามความเป็นจริง	30 ข้อ	จาก .18	.84
		ถึง .64	

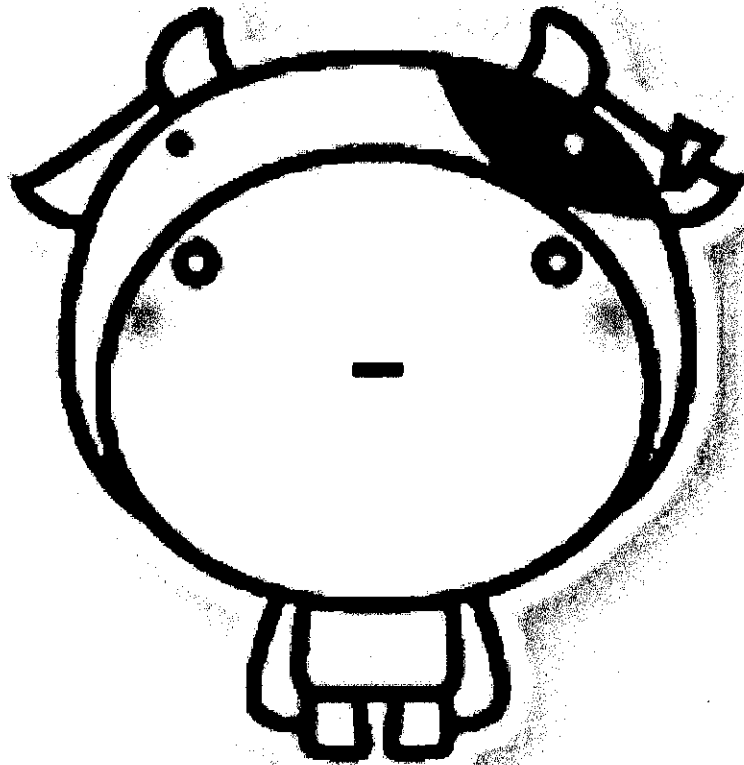
ตารางที่ 2 คุณภาพรายข้อและรวมทั้งฉบับ ของแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน หรืออีกชื่อหนึ่งว่า “แบบสอบถามการคาดการณ์ไกล”

ชื่อแบบวัด	จำนวนที่ใช้	ค่า r	ค่า α
2. แบบสอบถามการคาดการณ์ไกล	20 ข้อ	จาก .31	.86
		ถึง .70	

ภาคผนวก ก

ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

**คู่มือชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย
จังหวัดเชียงราย**

นางสาวอารีพรรณ อะทะวงษา

ผู้วิจัย

แขนงวิชาการแนะแนว

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

คู่มือชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

1. คำชี้แจง

1.1 พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต เป็นพฤติกรรมที่ครอบคลุม 3 องค์ประกอบ คือ พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตต่อผู้อื่น และพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตต่อส่วนรวม

1.2 ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต เป็นกิจกรรมแนะแนวที่ใช้เพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น ชาย หญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้เวลาทำกิจกรรม 11 วัน วันละ 60 นาที ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตประกอบด้วยกิจกรรมแนะแนว จำนวน 11 กิจกรรม คือ

1) “จุดเริ่มต้น”	2) “คุณค่าในตัวตน”	3) “ตั้งใจคิด”
4) “งานในหน้าที่”	5) “น้ำใสใจจริง”	6) “สัญญาที่ให้ไว้”
7) “ความไว้วางใจ”	8) “ไม่คิด ไม่ทำ”	9) “กฎระเบียบ”
10) “สาธารณสมบัติ”	11) “คนซื่อสัตย์สุจริต”	

1.3 แผนการจัดกิจกรรมแนะแนว แต่ละกิจกรรมของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต ประกอบด้วย หัวข้อย่อย ดังนี้ 1) ชื่อกิจกรรม 2) เวลา 3) ระดับ/วัยของผู้เข้าร่วมกิจกรรม 4) ขนาดของกลุ่ม 5) แนวคิด 6) วัตถุประสงค์ 7) ขั้นตอนกิจกรรม (ประกอบด้วยขั้นนำ ขั้นกิจกรรมหลัก และขั้นสรุป) 8) สื่อ/อุปกรณ์ และ 9) การประเมินผล

1.4 กิจกรรมใช้เทคนิค/วิธีการที่หลากหลาย ประกอบด้วย การอภิปราย การแสดงบทบาทสมมติ การศึกษากรณีตัวอย่าง และการฝึกพฤติกรรม และมีสื่อ อุปกรณ์ประกอบการจัดกิจกรรม เช่น แผนภูมิเพลง ใบความรู้ รูปภาพ วิดีทัศน์ เครื่องเล่นซีดี คอมพิวเตอร์ แผ่นซีดี และวัสดุอื่น ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการจัดกิจกรรม

1.5 ผู้ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต ควรศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องให้เข้าใจ รวมทั้งฝึกซ้อมการจัดกิจกรรมตามรายละเอียดที่เขียนไว้ในแผนการจัดกิจกรรมแนะแนวแต่ละกิจกรรม จนสามารถดำเนินการจัดกิจกรรมได้อย่างราบรื่น และประสบผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้

โครงสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

นิยามปฏิบัติการของตัวแปร

พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง การกระทำของบุคคลที่แสดงออกถึงการยึดมั่นความจริง ความถูกต้องดีงาม และความตรงไปตรงมา เป็นหลักในการดำเนินชีวิตทั้งต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อส่วนรวม

การกำหนดคุณลักษณะที่จะพัฒนา

จากนิยามปฏิบัติการของตัวแปร สามารถกำหนดคุณลักษณะที่จะพัฒนาได้ 3 องค์ประกอบย่อย ดังนี้

1. พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง หมายถึง การกระทำของบุคคลที่แสดงออกถึงการยึดมั่นความจริง ความถูกต้องดีงาม และความตรงไปตรงมาเป็นหลักในการดำเนินชีวิตต่อตนเอง ได้แก่ การยอมรับทั้งจุดเด่นและจุดด้อยต่างๆ ของตนเองได้ตามความเป็นจริง การพูดความจริง และการทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเองจนสำเร็จ
2. พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตต่อผู้อื่น หมายถึง การกระทำของบุคคลที่แสดงออกถึงการยึดมั่นความจริง ความถูกต้องดีงาม และความตรงไปตรงมาเป็นหลักในการดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่น ได้แก่ การปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างจริงใจ ตรงไปตรงมา การรักษาความลับที่ไว้กับผู้อื่น การไม่หลอกลวงผู้อื่น และการไม่นำสิ่งของหรือผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน
3. พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตต่อส่วนรวม หมายถึง การกระทำของบุคคลที่แสดงออกถึงการยึดมั่นความจริง ความถูกต้องดีงาม และความตรงไปตรงมาเป็นหลักในการดำเนินชีวิตต่อส่วนรวม ได้แก่ การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของหมู่คณะ ชุมชน และสังคม การไม่นำสมบัติของส่วนรวมมาเป็นของตน และการไม่เปิดเผยความลับของส่วนรวม

โครงสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมข้อสัตย์สุจริต

ลำดับที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	เทคนิค วิธีการ
ของกิจกรรม			
ปฐมนิเทศ			
1	“จุดเริ่มต้น”	หลังจากนักเรียนร่วมปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้ว นักเรียนสามารถ: 1. สร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อกันได้ 2. สรุปเป้าหมาย ประโยชน์ และแนวทางการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งหมดได้ 3. แสดงออกถึงความสนใจ และ/หรือ กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมครั้งต่อไป	- การอภิปราย
องค์ประกอบที่ 1 พฤติกรรมข้อสัตย์สุจริตต่อตนเอง			
2	“คุณค่าในตัวเอง”	1. จำแนกพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการยอมรับ และไม่ยอมรับตนเองตามความเป็นจริง และยกตัวอย่างผลดี – ผลเสียที่เกิดขึ้นได้ 2. แสดงออกถึงพฤติกรรมการยอมรับตนเองตามความเป็นจริงในสิ่งที่ถูกต้องได้ 3. เสนอแนวทางการนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้	- การอภิปราย - การฝึก พฤติกรรม
3	“คั่งใจคิด”	1. สรุปความสำคัญของการพูดความจริงได้ 2. จำแนกผลดี – ผลเสียของการพูดความจริงและการพูดเท็จได้	- การอภิปราย - การฝึก พฤติกรรม

ลำดับที่ ของกิจกรรม	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	เทคนิค วิธีการ
		3. แสดงออกถึงพฤติกรรมการพูด ความจริงได้ 4. เสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้	
4	“งานใน หน้าที่”	1. สรุปความสำคัญของการทำงาน ที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเอง จนสำเร็จได้ 2. ยกตัวอย่างผลดี-ผลเสียของ การปฏิบัติงาน และการละทิ้งงาน ที่ได้รับมอบหมายได้ 3. ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายด้วย ตนเองจนสำเร็จได้ 4. เสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้	- การศึกษากรณี ตัวอย่าง - การอภิปราย
องค์ประกอบที่ 2 พฤติกรรมข้อสัตย์สุจริตต่อผู้อื่น			
5	“น้ำใสใจจริง”	1. สรุปความสำคัญของการปฏิบัติต่อ ผู้อื่น อย่างจริงใจ ตรงไปตรงมาได้ 2. แสดงออกถึงพฤติกรรมการปฏิบัติ ต่อผู้อื่นอย่างจริงใจ ตรงไปตรงมาได้ 3. เสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนิน ชีวิตประจำวันได้	- การศึกษากรณี ตัวอย่าง - การอภิปราย - การฝึก พฤติกรรม
6	“สัญญาที่ให้ไว้”	1. สรุปความสำคัญของการปฏิบัติ ตามคำมั่นสัญญาที่ให้ไว้กับผู้อื่นได้	- การอภิปราย

ลำดับที่ ของกิจกรรม	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	เทคนิค วิธีการ
		2. ยกตัวอย่างผลเสียที่เกิดจากการไม่ รักษาสัญญาที่ให้ไว้กับผู้อื่นได้ 3. แสดงออกถึงพฤติกรรมการรักษา คำพูด หรือการรักษาสัญญาที่ให้ไว้กับผู้อื่นได้ 4. เสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ประจำวันได้	- การฝึก พฤติกรรม
7	“ความไว้วางใจ”	1. สรุปความสำคัญของการไม่หลอกลวง ผู้อื่นได้ 2. จำแนกผลดี – ผลเสียจากการไม่ หลอกลวงผู้อื่น และการหลอกลวง ผู้อื่นได้ 3. แสดงออกถึงพฤติกรรมการไม่ หลอกลวงผู้อื่นได้ 4. เสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนิน ชีวิตประจำวันได้	- การศึกษากรณี ตัวอย่าง - การอภิปราย - การฝึก พฤติกรรม
องค์ประกอบที่ 3 พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตต่อส่วนรวม			
8	“ไม่คิด ไม่ทำ”	1. สรุปผลเสียที่เกิดจากการนำความคิด สิ่งของ หรือผลงานของผู้อื่น มาเป็นของตนเองได้ 2. แสดงออกถึงการเป็นผู้ไม่นำความคิด สิ่งของ หรือผลงานของผู้อื่นมาเป็น ของตนเองได้	- การแสดง บทบาทสมมติ - การอภิปราย - การฝึก พฤติกรรม

ลำดับที่ ของกิจกรรม	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	เทคนิค วิธีการ
		3. เสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไป ประยุกต์ใช้ในการดำเนิน ชีวิตประจำวันได้	
9	“กฎระเบียบ”	1. สรุปความสำคัญของการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และข้อบังคับของสังคมได้ 2. ยกตัวอย่างพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และข้อบังคับของสังคมได้ 3. แสดงออกถึงพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติตาม กฎ ระเบียบ และข้อบังคับของสังคมได้ 4. เสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนิน ชีวิตประจำวันได้	- การอภิปราย - การแสดง บทบาทสมมติ - การฝึก พฤติกรรม
10	“สาธารณสมบัติ”	1. เปรียบเทียบผลดีของการใช้สาธารณ สมบัติอย่างรู้คุณค่า และผลเสียจาก การใช้สาธารณสมบัติอย่างไม่รู้ คุณค่าได้ 2. แสดงออกถึงพฤติกรรมการใช้สาธารณ สมบัติอย่างรู้คุณค่าได้ 3. เสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนิน ชีวิตประจำวันได้	- การอภิปราย - การฝึก พฤติกรรม
ปัจฉิมนิเทศ			
11	“คนซื่อสัตย์ สุจริต”	1. สรุปความสำคัญของการมีพฤติกรรม ซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง ผู้อื่น และ ส่วนรวมได้	- การแสดง บทบาทสมมติ

ลำดับที่ ของกิจกรรม	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	เทคนิค วิธีการ
		2. แสดงพฤติกรรมตัวอย่างที่แสดงออกถึง ความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง ผู้อื่น และ ส่วนรวมได้	- การอภิปราย - การฝึก พฤติกรรม
		3. เสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไป ประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ได้	

คำแนะนำในการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

การนำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตไปใช้ ควรปฏิบัติตาม
ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นเตรียมการ

1. ศึกษาคู่มือการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตอย่างละเอียด
จนเข้าใจ สามารถนำไปใช้ได้อย่างมั่นใจ ส่วนใดที่ไม่เข้าใจให้อ่านซ้ำ หากยังไม่เข้าใจควรติดต่อ
สอบถามผู้จัดทำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

2. เมื่อเข้าใจแล้วควรฝึกซ้อมดำเนินกิจกรรมกับกลุ่มตัวอย่าง ประมาณ 30 คน เพื่อสำรวจ
เชิงประเมินความเป็นไปได้ในการดำเนินการ

3. เตรียมสถานที่ใช้จัดกิจกรรม ควรเป็นสถานที่สะอาด สบาย มีความเป็นส่วนตัว
กว้างขวางพอที่จะดำเนินกิจกรรมได้โดยสะดวก

4. จัดเตรียมสื่อ และวัสดุอุปกรณ์ที่ต้องใช้ในการดำเนินกิจกรรมให้พร้อม

ขั้นดำเนินการ

1. รับสมัครนักเรียน (ประมาณ 30-40 คนในแต่ละรุ่น) ที่จะเข้าร่วมกิจกรรม ควรเป็น
นักเรียนที่มีลักษณะดังนี้

1.1 นักเรียนวัยรุ่นตอนต้น ชาย – หญิงที่กำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

1.2 นักเรียนทั่วไป หรือนักเรียนที่มีพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตน้อย

1.3 นักเรียนที่มีความพร้อม และเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมตั้งแต่เริ่มต้นจนสิ้นสุดครบทุก

กิจกรรม

2. ทดสอบก่อนเริ่มกิจกรรม โดยให้นักเรียนทำแบบสอบถาม ซึ่งมี 2 ตอน ตอนที่ 1
แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียน (แบบสอบถามภูมิหลังทางชีวสังคม) และตอนที่ 2

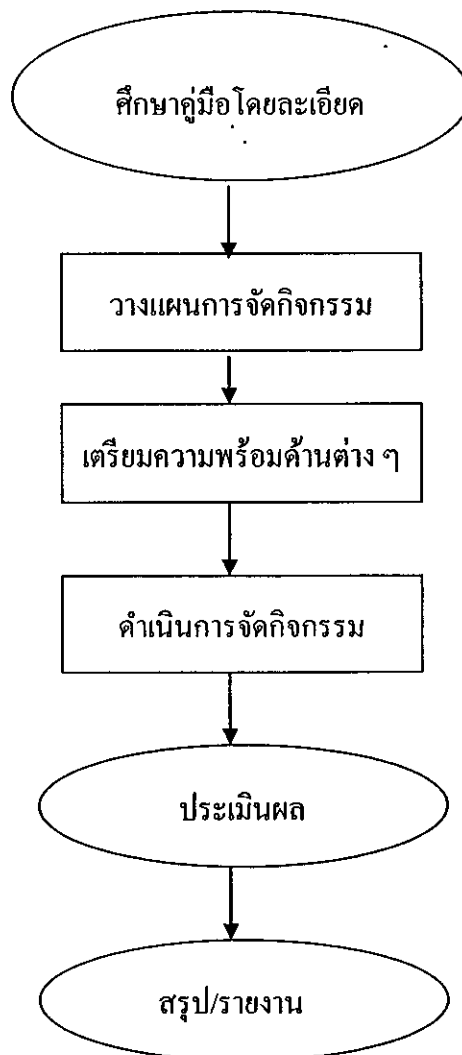
แบบวัดพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต หรือในอีกชื่อหนึ่งว่า “แบบสอบถามการแสดงออกตามความเป็นจริง”

3. ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตตามแผนการจัดกิจกรรม

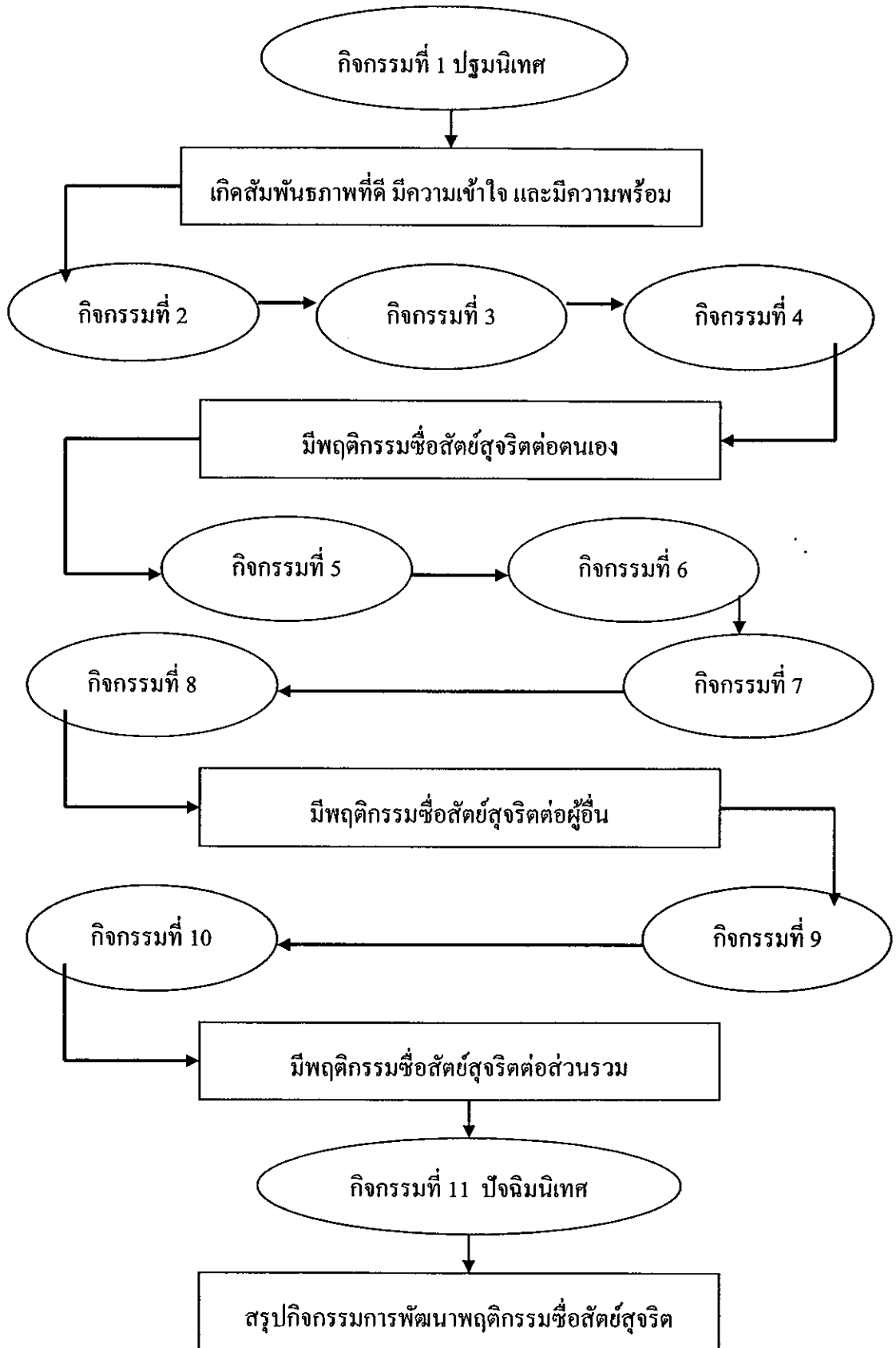
ขั้นการทดสอบหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

1. ให้นักเรียนทำแบบสอบถามพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต หลังร่วมกิจกรรมครบทั้งหมด
2. นำข้อมูลไปวิเคราะห์ หากพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตสูงขึ้น แสดงว่าการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต ได้ผล หากเป็นไปในทางตรงกันข้าม ให้ประเมินตนเองแล้วแก้ไขปรับปรุงปัญหา อุปสรรคที่พบให้หมดไป

สรุปขั้นตอนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

แผนภูมิชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

กิจกรรมที่ 1 ปฐมนิเทศ

ชื่อกิจกรรม “จุดเริ่มต้น”

เวลา 60 นาที

ระดับ/วัยของผู้เข้าร่วมกิจกรรม มัธยมศึกษาปีที่ 2 /วัยรุ่นตอนต้น

ขนาดของกลุ่ม ประมาณ 30-40 คน

แนวคิด

การปฐมนิเทศเป็นจุดเริ่มต้นของการจัดกิจกรรม เป็นการสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียน และยังเป็นการให้แนวทางให้แก่ นักเรียนในการร่วมกิจกรรม ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเป้าหมาย ประโยชน์ของการจัดกิจกรรม เกิดความเข้าใจข้อตกลง วิธีการรวมทั้งขั้นตอนการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างถูกต้อง

วัตถุประสงค์

หลังจากนักเรียนร่วมปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้ว นักเรียนสามารถ:

1. สร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อกันได้
2. สรุปเป้าหมาย ประโยชน์ และแนวทางการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งหมดได้
3. แสดงออกถึงความสนใจ และ/หรือกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมครั้งต่อไปได้

ขั้นตอนกิจกรรม

1. ชำนาญ (5-10 นาที)

1.1 ครูกล่าวต้อนรับนักเรียน และกล่าวความรู้สึกยินดีและชื่นชมนักเรียนที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรม และให้นักเรียนทุกคนแนะนำตนเองสั้น ๆ ใน 2 ประเด็น เช่น 1) ชื่อเล่น และ 2) งานอดิเรกที่ชอบทำยามว่าง (Ac, G, P)

1.2 ให้นักเรียนร่วมกันร้องเพลง “สวัสดี” (G, Ap)

2. ขั้นตอนกิจกรรมหลัก (40-45 นาที)

2.1 ให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลมหันหน้าเข้าหากัน (G)

2.2 ครูแจกกระดาษตารางบิงโกให้นักเรียนคนละ 1 แผ่น ปากกา 1 ด้าม

2.3 ให้นักเรียนแข่งขันล่าลายเซ็นเพื่อน ไม่ให้ชื่อซ้ำกัน ลงในตารางบิงโกให้ครบ

ทุกช่องอย่างรวดเร็วใช้เวลา 2 นาที (Ac, G, E, P)

2.4 ให้นักเรียนกลับมา นั่งเป็นวงกลมเหมือนเดิม

2.5 ให้นักเรียน 1 คน อาสาออกมาจับสลากซึ่งมีรายชื่อของนักเรียนทุกคนขึ้นมา 1 ใบ

ครูอ่านรายชื่อในสลาก แล้วให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาททับชื่อเพื่อนคนนั้นในตารางบิงโก ส่วนนักเรียนที่ถูกเรียกชื่อให้ลุกขึ้นยืนให้เพื่อน ๆ สัมภาษณ์ สั้น ๆ คนละไม่เกิน 2 ประเด็น โดยครู

ให้คำถามเสนอแนะ เช่น ทำอย่างไรเพื่อนจึงชอบ ทำอย่างไรผู้ปกครองจึงไว้ใจ ทำอย่างไร เพื่อให้คนในชุมชนชื่นชม เป็นต้น เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน ใช้เวลาประมาณ 2 นาที ต่อคน (Ac, G, E, E, Ap)

2.6 ให้นักเรียนคนที่ถูกเรียกชื่อ จับสลากรายชื่อนักเรียนคนต่อไป และให้เพื่อน ๆ สัมภาษณ์ จนกว่าจะมีคนได้ชื่อเพื่อนในตารางบิงโกของตนเองครบ 4 ชื่อเรียงกัน ให้ร้องออกมา ดัง ๆ ว่า “บิงโก” จึงถือว่ายุติ ครูให้การเสริมแรงโดยเชิญชวนให้นักเรียนทุกคนปรบมือแสดงความชื่นชม (ใช้เวลาประมาณ 20 นาที) (Ac, P)

2.7 ให้ผู้ชนะออกมาเล่า “เป้าหมายชีวิต” ของตนเอง สั้น ๆ 1 นาที และครูดามรายชื่อที่เหลือในตารางบิงโกว่ามีใครบ้าง และให้นักเรียนที่เหลือลุกขึ้นเล่า “เป้าหมายชีวิต” ของตนเอง สั้น ๆ 1 นาที (Ac, Ap)

2.8 ครูอธิบายประเด็นสำคัญต่าง ๆ จากใบความรู้ที่แจกให้นักเรียน เช่น เป้าหมาย ประโยชน์ ข้อตกลง วิธีการ และขั้นตอนของการเข้าร่วมการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมชีวิตสัตย์สุจริตให้นักเรียน (G, E, Ap)

3. ขั้นสรุป 10 นาที

3.1 นักเรียนและครูร่วมกันสรุปทบทวน เป้าหมาย ประโยชน์ ข้อตกลง วิธีการ และขั้นตอนของการเข้าร่วมกิจกรรม (Ac,E, P)

3.2 ครูนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการเข้าร่วมกิจกรรมครั้งต่อไป

สื่อ/อุปกรณ์

1. แผนภูมิเพลง “สวัสดี”
2. ตารางบิงโก ขนาด 4 × 4
3. สลากรายชื่อนักเรียน
4. กระดานและปากกาไวท์บอร์ด
5. ใบความรู้เป้าหมาย ประโยชน์ ข้อตกลง วิธีการ และขั้นตอนของการเข้าร่วมการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมชีวิตสัตย์สุจริต

ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมชีวิตสัตย์สุจริต

การประเมินผล

ประเมินตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม ดังนี้

1. สังเกตการร่วมปฏิบัติกิจกรรม
2. สังเกตการร่วมอภิปราย ตอบคำถาม และการแสดงออกถึงความสนใจ และ/หรือ

กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมครั้งต่อไปของนักเรียน

เพลงสวัสดิ์

คำร้องและทำนอง โดย กิตติขวดี บุญซื่อ

สวัสดิ์ สวัสดิ์ วันนี้เรามาพบกัน
 เธอกับฉัน พบกันสวัสดิ์

หมายเหตุ

ขณะร้องเพลง ฝึกให้นักเรียนยกมือไหว้อย่างนอบน้อม งดงาม ถูกกาลเทศะ
 และบุคคล เมื่อร้องเพลงถึงคำว่า “สวัสดิ์” ครูอาจแสดงการไหว้เพื่อเป็นตัวอย่างที่

๑๕

ให้นักเรียนเห็นและเลียนแบบ

ตารางบิงโก

ชื่อ - สกุล.....

ใบความรู้กิจกรรมที่ 1

เป้าหมายในการเข้าร่วมกิจกรรม

1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการเป็นผู้มีพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต
2. เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกการปฏิบัติตนให้เป็นผู้มีพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต
3. เพื่อให้นักเรียนสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม

ประโยชน์ที่รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม

นักเรียนจะได้รับประโยชน์ภายหลังการเข้าร่วมกิจกรรมจนครบทุกครั้ง ดังนี้

1. ได้แนวทางในการพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต
2. ได้รับการพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต ทั้งต่อตนเอง ผู้อื่น และส่วนรวม
3. สามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง
4. ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีทั้งกาย และใจ
5. ช่วยให้รู้จักตนเอง สำนึกในหน้าที่ ความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่น และส่วนรวม
6. ช่วยให้มีสติปัญญาในการแก้ปัญหา ไม่มั่งงาย ไม่หลงผิด
7. ได้รับความไว้วางใจจากผู้อื่น ได้รับมอบหมายงานที่สำคัญหรือเป็นความลับของส่วนรวม
8. ได้รับการยอมรับ ความเชื่อถือ และการกล่าวถึงในทางที่ดีจากบุคคลรอบข้าง
9. ช่วยสร้างเสริมบุคลิกภาพทั้งด้านกาย จิตใจ สังคม และสติปัญญา
10. สามารถอยู่ร่วมกันอย่างกัลยาณมิตร
11. มีสิ่งยึดเหนี่ยว หรือป้องกันการเบียดเบียน เหาঁรดเอาเปรียบและหลอกลวงกัน
12. เป็นการสร้างสันติภาพ ทำให้ความสัมพันธ์กับผู้อื่นเป็นไปอย่างราบรื่น เกิดความสุข

สงบในสังคม

ข้อตกลง วิธีการ และขั้นตอนของการเข้าร่วมกิจกรรม

นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมต้องปฏิบัติตน ดังนี้

1. เข้าร่วมกิจกรรมตามที่นัดหมายให้ครบทุกกิจกรรม
2. ตรงต่อกำหนด วัน และเวลา
3. ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมด้วยความตั้งใจ

4. รับฟังและแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์
5. แสดงความมีน้ำใจต่อสมาชิกคนอื่นด้วยความจริงใจ
6. ให้ความเคารพนับถือซึ่งกันและกันระหว่างสมาชิกกลุ่ม

กิจกรรมที่ 2

ชื่อกิจกรรม “คุณค่าในตัวฉัน”

เวลา 60 นาที

ระดับ/วัยของผู้เข้าร่วมกิจกรรม มัธยมศึกษาปีที่ 2 /วัยรุ่นตอนต้น

ขนาดของกลุ่ม ประมาณ 30-40 คน

แนวคิด

ทุกคนมีคุณค่าในตนเอง ซึ่งมีทั้งจุดเด่นและจุดด้อย เช่น รวย-จน ฉลาดมาก – ฉลาดน้อย แข็งแรง – อ่อนแอ มั่นคง – อ่อนไหว และ สง่างาม – ขี้เหร่ เป็นต้น การยอมรับตนเองได้ ตามความเป็นจริงโดยไม่เสแสร้ง พுகและทำเพื่อปลอมแปลง หรือหลอกลวงตนเองให้แตกต่างไปจากความเป็นจริงในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง เป็นพฤติกรรมของผู้ที่ซื้อสัตย์สุจริตต่อตนเอง

วัตถุประสงค์

หลังจากนักเรียนร่วมปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้ว นักเรียนสามารถ:

1. จำแนกพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการยอมรับ และไม่ยอมรับตนเองตามความเป็นจริง และยกตัวอย่างผลดี – ผลเสียที่เกิดขึ้นได้
2. แสดงออกถึงพฤติกรรมการยอมรับตนเองตามความเป็นจริงในสิ่งที่ถูกต้องได้
3. เสนอแนวทางการนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

ขั้นตอนกิจกรรม

1. ขั้นนำ (5-10 นาที)

- 1.1 ให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลม หันหน้าเข้าหากัน (Ac)
- 1.2 ให้นักเรียนบอกความสามารถหรือความถนัดของตนเอง คนละ 1 อย่าง โดยการหมุนปากกา ถ้าปลายปากกาชี้ตรงกับนักเรียนคนใดให้นักเรียนคนนั้นเป็นผู้ตอบ (Ac, E)

2. ขั้นกิจกรรมหลัก (40-45 นาที)

- 2.1 ให้นักเรียนอาสาซักตัวอย่างว่าทุกคนต่างมีความแตกต่างกันในด้านต่าง ๆ อะไรบ้าง เช่น ทางร่างกาย จิตใจหรืออารมณ์ สังคม และ/หรือสติปัญญา (Ac, E, P)
- 2.2 ให้นักเรียนแต่ละคนบอกจุดเด่น และจุดด้อยของตนเองด้านละ 1 อย่าง และครุถามว่านักเรียนยอมรับในจุดเด่น และจุดด้อยของตนเองได้หรือไม่ เพราะเหตุใด (Ac, E, P, Ap)
- 2.3 แบ่งนักเรียน ออกเป็น 10 กลุ่ม โดยให้นักเรียนนับเลข 1-10 ผู้ใดที่นับเลขเดียวกัน ให้จับกลุ่มด้วยกัน (G)

2.4 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับผลดี – ผลเสียของการยอมรับและไม่ยอมรับตนเองตามความเป็นจริงในสิ่งที่ถูกต้อง และให้นักเรียนฝึกพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการยอมรับและไม่ยอมรับตนเองตามความเป็นจริงในสิ่งที่ถูกต้อง แล้วนำมาเขียนแผนผังความคิดลงกระดาษบรู๊ฟ และตกแต่งให้สวยงาม ให้เวลา 25 นาที (Ac, G, E, P, Ap)

2.5 ให้ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน และแสดงตัวอย่างพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการยอมรับตนเองได้ตามความเป็นจริงในสิ่งที่ถูกต้อง ครูให้การเสริมแรง เช่น กล่าวคำชมเชยในผลงาน วิธีการนำเสนอและบุคลิกภาพของผู้นำเสนอผลงาน เป็นต้น (Ac, G, P, Ap)

2.6 นักเรียนและครูร่วมกันสรุปผลการอภิปราย (E, P)

3. ชั้นสรุป (5-10 นาที)

3.1 ให้นักเรียนอาสาซักตัวอย่างการพูดที่แสดงออกถึงการยอมรับตนเองได้ตามความเป็นจริงในสิ่งที่ถูกต้อง เช่น “ฉันเป็นคนผิวคล้ำแต่ก็คู่ดี” “ถึงฉันจะไม่ได้เกรด 4 ทุกวิชาแต่ฉันก็เล่นกีฬาเก่ง” และ “ถึงฉันจะอ่อนแอแต่ฉันมีจิตใจเข้มแข็ง” เป็นต้น (Ac, E, Ap)

3.2 นักเรียนและครูร่วมกันเสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน (E, Ap)

สื่อ/อุปกรณ์

1. กระดาษบรู๊ฟ 10 แผ่น
2. ปากกาเคมี 10 แท่ง
3. ดินสอสี

การประเมินผล

ประเมินตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม ดังนี้

1. สังเกตการร่วมปฏิบัติกิจกรรม
2. ผลงานของนักเรียน
3. สังเกตการร่วมอภิปราย การตอบคำถาม และการแสดงออกถึงการยอมรับตนเองได้ตามความเป็นจริงในสิ่งที่ถูกต้องของนักเรียน

กิจกรรมที่ 3

ชื่อกิจกรรม “ตั้งใจคิด”

เวลา 60 นาที

ระดับ/วัยของผู้เข้าร่วมกิจกรรม มัธยมศึกษาปีที่ 2 /วัยรุ่นตอนต้น

ขนาดของกลุ่ม ประมาณ 30-40 คน

แนวคิด

การพูดความจริง คือ การพูดในสิ่งที่จริง ไม่คลาดเคลื่อน บิดเบือนจากความเป็นจริง ไม่ปั้นแต่ง หรือไม่เสริมความ ซึ่งเป็นพฤติกรรมของผู้ซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง

วัตถุประสงค์

หลังจากนักเรียนร่วมปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้ว นักเรียนสามารถ:

1. สรุปความสำคัญของการพูดความจริงได้
2. จำแนกผลดี – ผลเสียของการพูดความจริงและการพูดเท็จ ได้
3. แสดงออกถึงพฤติกรรมการพูดความจริงได้
4. เสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

ขั้นตอนกิจกรรม

1. ขั้นนำ (5-10 นาที)

1.1 ให้นักเรียนจับสลากอักษรภาษาอังกฤษ (M, O, D, E, S, T)

- ผู้ใดได้อักษรเหมือนกันให้จับกลุ่มย่อยกันเป็น 6 กลุ่ม นั่งเป็นวงกลมหันหน้าเข้าหากัน (Ac, G, E, P)

- ให้นักเรียนผสมคำแล้วแข่งกันแปลความหมาย (สุจริต เรียบร้อย สุภาพ) ผู้ใดแปลได้ถูกต้อง และรวดเร็วที่สุด ได้รับรางวัลจากครู เช่น ขนมไทย ปากกา ยางลบ เป็นต้น (Ac, E)

1.3 ครูอธิบายวิธีเล่นเกม “ปากต่อปาก” (P)

1) ให้สมาชิกกลุ่มละ 1 คน ออกมารับกระดาษซึ่งมีข้อความสั้น เพื่ออ่านให้เวลา 30 วินาที แล้วส่งคืนครู (Ac)

2) ให้นักเรียนคนที่อ่านข้อความ กระซิบบอกต่อข้อความที่ตนเองอ่านให้เพื่อนคนที่นั่งถัดไปทางขวา แล้วให้คนถัดไปกระซิบบอกข้อความต่อไปเรื่อย ๆ จนถึงคนสุดท้าย (Ac)

3) ให้สมาชิกคนสุดท้ายของแต่ละกลุ่มตอบว่าข้อความที่ได้ยินนั้นคืออะไร และให้นักเรียนคนแรกพูดทวนข้อความที่ตนอ่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง (Ac)

1.3 ครูมอบรางวัลให้กับกลุ่มที่พูดตรงกันทุกคน และเชื่อมโยงเข้าสู่กิจกรรมหลัก

1.4 ครูยกตัวอย่าง นิทาน เรื่อง “คนตัดไม้กับทเวดา” และ “เด็กเลี้ยงแกะ” ซึ่งมีพฤติกรรมพูดความจริงและการพูดเท็จ (P)

2. ชั้นกิจกรรมหลัก (40-45 นาที)

2.1 ให้นักเรียนทั้ง 6 กลุ่มย่อย ร่วมกันอภิปรายและหาข้อสรุปของกลุ่ม แสดงความคิดเห็น และฝึกการแสดงออกในประเด็นต่อไปนี้ (Ac, G, E, P, Ap)

- 1) ความสำคัญของการพูดความจริง
- 2) ผลดี – ผลเสียของการพูดความจริงและการพูดเท็จ
- 4) ฝึกแสดงพฤติกรรมกรพูดความจริง

2.2 ให้นักเรียนสรุปผลการอภิปราย แสดงความคิดเห็น โดยจัดทำเป็นแผนผังความคิด พร้อมตกแต่งให้สวยงาม (Ac,G, E, P)

2.3 นักเรียนนำผลงานติดบนกระดาน และตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอและแสดงตัวอย่าง พฤติกรรมการพูดความจริง ครูให้การเสริมแรงโดยการเชิญชวนให้ทุกคนปรบมือให้เกียรติกับนักเรียน ที่มีผลงานดี การนำเสนอที่น่าสนใจ มีบุคลิกภาพดี กล่าวแสดงออก เป็นต้น (Ac, G, E, P, Ap)

2.4 นักเรียนและครูร่วมกันสรุปผลการอภิปรายแสดงความคิดเห็น (E, Ap)

3. ชั้นสรุป (5-10 นาที)

3.1 ให้นักเรียนจับคู่กับเพื่อนในกลุ่ม แล้วให้สลับกันกล่าวคำพูดตามความคิดของตนเองที่มีต่อคู่ของตนตามความเป็นจริง (Ap)

3.2 นักเรียนร่วมกันเสนอแนะแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้จากกิจกรรมครั้งนี้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน (Ap)

สื่อ/อุปกรณ์

1. สลากตัวอักษรภาษาอังกฤษ (M, O, D, E, S, T)
2. บัตรข้อความ จำนวน 6 บัตร
3. กระดาษบรูฟ
4. ปากกาคემีสีต่าง ๆ
5. ของรางวัล เช่น ขนมไทย ปากกา ยางลบ เป็นต้น

การประเมินผล

ประเมินตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม ดังนี้

1. สังเกตการร่วมปฏิบัติกิจกรรม
2. ผลงานของนักเรียน
3. สังเกตการร่วมอภิปราย การตอบคำถาม และการแสดงพฤติกรรมกรพูดความจริงของนักเรียน

กิจกรรมที่ 4

ชื่อกิจกรรม “งานในหน้าที่”

เวลา 60 นาที

ระดับ/วัยของผู้เข้าร่วมกิจกรรม มัธยมศึกษาปีที่ 2 /วัยรุ่นตอนต้น

ขนาดของกลุ่ม ประมาณ 30-40 คน

แนวคิด

ทุกคนต่างมีภารกิจ และบทบาทหน้าที่ การปฏิบัติงานด้วยความรู้ ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่จนสำเร็จตามวัตถุประสงค์ การไม่ทำงานของตนเองไปให้ผู้อื่นทำแทน การไม่หลีกเลี่ยงหรือละทิ้งหน้าที่ของตนเอง เป็นพฤติกรรมของผู้ที่ซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง

วัตถุประสงค์

หลังจากนักเรียนร่วมปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้ว นักเรียนสามารถ:

1. สรุปความสำคัญของการทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเองจนสำเร็จได้
2. ยกตัวอย่างผลดี-ผลเสียของการปฏิบัติงาน และการละทิ้งงานที่ได้รับมอบหมายได้
3. ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเองจนสำเร็จได้
4. เสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

ขั้นตอนกิจกรรม

1. ขั้นนำ (5-10 นาที)

ให้นักเรียนอาสาเล่าถึงประสบการณ์ที่นักเรียนภาคภูมิใจในที่ได้ใช้ความรู้ ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่ในการทำภารกิจหรือกิจกรรมนั้น ในประเด็นต่อไปนี้ ผลงานคืออะไร เพราะเหตุใดจึงภาคภูมิใจ (Ac, E)

2. ขั้นกิจกรรมหลัก (40-45 นาที)

2.1 ให้นักเรียนประดิษฐ์การ์ด คนละ 1 ใบ โดยให้นักเรียนออกมาเลือกหยิบวัสดุที่ครูจัดไว้ให้ และประดิษฐ์การ์ด ซึ่งนักเรียนจะต้องใช้วัสดุที่ตนเองหยิบมาให้หมด ให้เวลา 20 นาที

(Ac, E, P)

2.2 ให้นักเรียนนำผลงานของตนเองที่ประดิษฐ์ชิ้นงานของตนเองเรียบร้อยแล้วไปติด

บนกระดาน

2.3 ให้นักเรียนร่วมกันวิจารณ์ผลงาน และข้อคิดที่ได้รับจากการปฏิบัติกิจกรรม ครูให้การเสริมแรงโดยการกล่าวชื่นชม และเชิญชวนให้ทุกคนปรบมือให้กับตนเอง และให้รางวัลกับนักเรียนที่ประดิษฐ์การ์ด ได้สวยงามที่สุดจากการลงคะแนนของเพื่อน ๆ (G, E, P, Ap)

2.4 ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มจำนวน 3 กลุ่ม โดยจับสลากอักษรภาษาอังกฤษ (F, U, N)

- ผู้ใดได้อักษรเหมือนกันให้จับกลุ่มย่อย นั่งเป็นวงกลมหันหน้า (Ac, G, P)

- นำตัวอักษรมาเรียงเพื่อหาความหมายของคำ ผู้ที่แปลความหมายได้ถูกต้องและเร็วที่สุดได้รับของรางวัล เช่น ผลไม้ไทย อุปกรณ์เครื่องเขียน เป็นต้นครูแจกกรณีตัวอย่าง “งานในหน้าที่” ให้นักเรียนร่วมกันศึกษาและอภิปรายแสดงความคิดเห็น (Ac, G, E, P)

2.5 ครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับกรณีตัวอย่างดังกล่าว ดังนี้ (Ac, G, E, P, Ap)

- 1) นักเรียนจะเลือกเป็นใครระหว่างไบเตชกับไบตอง เพราะเหตุใด
- 2) ถ้านักเรียนเป็นไบเตชนักเรียนจะทำงานส่งหรือไม่ เพราะเหตุใด
- 3) ถ้าไบตองเห็นด้วยกับไบเตชกับคำพูดที่ว่า “ถึงทำก็ไม่ถูกต้อง” นักเรียนคิดว่า

ไบตองควรทำอะไร เพราะเหตุใด

3. ขั้นสรุป (5-10 นาที)

1) ให้นักเรียนช่วยกันสรุปความสำคัญของการทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเองจนสำเร็จ (Ac, E, Ap)

2) ให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างผลดี – ผลเสีย ของการปฏิบัติงาน และการละทิ้งงานที่ได้รับมอบหมาย (Ac, G, E, Ap)

3) ให้นักเรียนเสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน (E, Ap)

สื่อ/อุปกรณ์

1. สลากอักษรภาษาอังกฤษ (F, U, N)
2. กระดาษร้อยปอนด์ ตัดเป็นแผ่น \square ผืนผ้า ขนาด 4×6 นิ้ว เท่าจำนวนนักเรียน
3. วัสดุสำหรับตกแต่งการ์ด เช่น กระดาษสาสีต่าง ๆ เศษผ้า เศษกระดาษสี ริบบิ้น สีไม้

กาลาเทีกซ์ ฯลฯ

4. กรณีตัวอย่าง “งานในหน้าที่”
5. ของรางวัล เช่น ผลไม้ไทย อุปกรณ์เครื่องเขียน เป็นต้น

การประเมินผล

ประเมินตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม ดังนี้

1. สังเกตการร่วมปฏิบัติกิจกรรม
2. ประเมินจากผลงานของนักเรียน
3. สังเกตการร่วมอภิปราย การตอบคำถาม และการแสดงพฤติกรรมการปฏิบัติงานที่ได้รับ

มอบหมายของนักเรียน

กรณีตัวอย่าง “งานในหน้าที่”

ไบเตยและไบตอง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของโรงเรียนแห่งหนึ่ง ทั้งสองเรียนอยู่ห้องเดียวกันและเป็นเพื่อนสนิทกันมาก วันหนึ่งในวิชาการงาน คุณครูสอนการประดิษฐ์สร้อยข้อมือจากเชือก หลังจากที่คุณครูอธิบายวิธีทำและสาธิตขั้นตอนการทำให้ดูแล้ว คุณครูก็มอบหมายให้นักเรียนทุกคนประดิษฐ์สร้อยข้อมือคนละ 1 เส้น และให้ส่งผลงานท้ายชั่วโมงเรียน ไบเตยและไบตองต่างก็ไม่ถนัดในงานประเภทนี้ เมื่อลงมือทำไปได้สักครู ไบเตยก็รู้สึกหงุดหงิดที่ทำไม่ได้จึงเลิกทำ แล้วก็ไปนั่งแอบอยู่หลังห้องเรียน ส่วนไบตองที่ทำไม่ได้เช่นกัน ได้ลุกไปถามคุณครูเพื่อให้คุณครูช่วยสาธิตให้ดูอีกครั้ง ในตอนแรกไบตองก็ทำผิด แต่ก็พยายามทำใหม่หลาย ๆ ครั้งจนกระทั่งทำได้ถึงแม้จะไม่สวยก็ตาม แต่ไบตองก็พอใจในผลงานของตนเอง เมื่อใกล้หมดเวลา ไบตองซึ่งเห็นว่าไบเตยยังไม่ได้เริ่มถักสร้อยข้อมือจึงเข้าไปเตือนให้ไบเตยทำงานส่ง แต่ไบเตยบอกว่าทำไม่ได้ถึงทำได้ผลงานก็ไม่สวย เพราะฉะนั้นไม่ทำดีกว่า

เมื่อหมดเวลาคุณครูให้นักเรียนนำสร้อยข้อมือมาส่ง ปรากฏว่ามีไบเตยเพียงคนเดียวที่ไม่มีผลงานส่งคุณครู โดยอ้างเหตุผลว่าทำไม่ได้ คุณครูจึงเรียกไบตองเข้ามาสอบถามว่าเพราะเหตุใดไบตองจึงทำได้ เมื่อไบตองเล่าวิธีการของตนให้เพื่อน ๆ ฟัง คุณครูจึงชมเชยไบตองว่าเป็นคนที่มีความเพียรพยายามดีมาก คุณครูจึงแนะนำให้ไบเตยเอาอย่างไบตองบ้าง และให้ไบเตยถักสร้อยข้อมือมาส่งตอนเลิกเรียน โดยให้ไบตองเป็นผู้ช่วยสอน

กิจกรรมที่ 5

ชื่อกิจกรรม “น้ำใสใจจริง”

เวลา 60 นาที

ระดับ/วัยของผู้เข้าร่วมกิจกรรม มัธยมศึกษาปีที่ 2 /วัยรุ่นตอนต้น

ขนาดของกลุ่ม ประมาณ 30-40 คน

แนวคิด

การปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างจริงใจ ตรงไปตรงมา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยไม่หวังผลตอบแทน เป็นพฤติกรรมของผู้ที่ซื่อสัตย์สุจริตต่อผู้อื่น

วัตถุประสงค์

หลังจากนักเรียนร่วมปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้ว นักเรียนสามารถ:

1. สรุปความสำคัญของการปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างจริงใจ ตรงไปตรงมาได้
2. แสดงออกถึงพฤติกรรมการปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างจริงใจ ตรงไปตรงมาได้
3. เสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้

ขั้นตอนกิจกรรม

1. ขั้นนำ (5-10 นาที)

1.1 ครูถามว่ามีนักเรียนผู้ใดที่เคยช่วยเหลือผู้อื่นอย่างจริงใจโดยไม่หวังผลตอบแทน และนักเรียนรู้สึกอย่างไรบ้าง เพราะเหตุใด (Ac, E)

1.2 ให้นักเรียนแข่งขันอาสาออกมาเล่าประสบการณ์ที่ตนเองเคยปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างจริงใจ ตรงไปตรงมา ให้เพื่อน ๆ ฟัง (Ac, G, E, Ap)

1.3 ครูยกตัวอย่างเรื่องของ “คริส เบญจกุล” ที่เข้าไปช่วยเหลือผู้ที่ประสบอุบัติเหตุบนถนน และทำให้เขาถูกคนขับรถที่เมาสุราชนจนพิการให้นักเรียนฟัง (E, P)

2. ขั้นกิจกรรมหลัก (40-45 นาที)

2.1 ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มจำนวน 4 กลุ่มโดยการจับคู่เป้ายิงลูก ผู้ชนะอยู่กลุ่มกับผู้ชนะ 2 กลุ่ม ผู้แพ้อยู่กลุ่มกับผู้แพ้ 2 กลุ่ม และให้แต่ละกลุ่มตั้งเป็นวงกลมหันหน้าเข้าหากัน (Ac, G, P)

2.2 ให้นักเรียนศึกษากรณีตัวอย่าง “เฟลมมิง” ที่ครูแจกให้ แล้วร่วมกันอภิปราย และหาข้อสรุปของกลุ่มในประเด็นดังต่อไปนี้ (Ac, G, E, P, Ap)

1) เฟลมมิงมีพฤติกรรมใด

2) ถ้านักเรียนเป็นเฟลมมิงนักเรียนจะเข้าไปช่วยเหลือเด็กหนุ่มคนนั้นหรือไม่ เพราะเหตุใด

3) นักเรียนคิดว่าถ้าเฟลมมิงไม่เข้าไปช่วยเหลือเด็กหนุ่ม ชีวิตของเขาจะเป็นอย่างไร

4) จะเกิดอะไรขึ้นถ้าทุกคนมีพฤติกรรมเหมือนกับเฟลมมิง

2.3 ให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานและแสดงตัวอย่างพฤติกรรม การปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างจริงใจ ตรงไปตรงมา หน้าชั้นเรียน ครูให้การเสริมแรงโดยเชิญชวนให้ ทุกคนปรบมือให้กับตัวแทนทุกกลุ่มที่ออกมานำเสนอผลงาน และชื่นชมผลงานของทุกกลุ่ม (Ac, G, E, Ap)

2.4 นักเรียนและครูร่วมกันสรุปผลการอภิปราย (Ac, G, E, P)

3. ชั้นสรุป (5-10 นาที)

3.1 นักเรียนร่วมกันสรุปความสำคัญของการปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างจริงใจ ตรงไปตรงมา (Ac, G, E, Ap)

3.2 นักเรียนแข่งขันอาสาแสดงพฤติกรรมของการปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างจริงใจ ตรงไปตรงมา (Ac, E, Ap)

3.3 นักเรียนร่วมกันเสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนิน ชีวิตประจำวันชีวิตประจำวัน (Ap)

สื่อ/อุปกรณ์

1. ภาพถ่าย “คริส เบญจกุล”
2. กรณียตัวอย่าง “เฟลมมิง”

การประเมินผล

ประเมินตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม ดังนี้

1. สังเกตการร่วมปฏิบัติกิจกรรม
2. สังเกตการร่วมอภิปราย การตอบคำถาม การนำเสนอผลงาน และการแสดงพฤติกรรม

การปฏิบัติต่อผู้อื่น อย่างจริงใจ ตรงไปตรงมาของนักเรียน

กรณีตัวอย่าง “เฟลมมิง”

เฟลมมิง เป็นชาวนาชาวสกอตแลนด์ผู้ยากจน วันหนึ่งระหว่างที่เขากำลังทำงานอยู่ในไร่ เฟลมมิงได้ยินเสียงร้องขอความช่วยเหลือดังมาจากบึงโคลนที่อยู่ไม่ไกลแคว้นนั้น โดยไม่ต้องคิด เขาวางมือจากงานที่ทำอยู่ แล้ววิ่งตรงไปที่บึงอย่างรวดเร็วโดยไม่ลังเล เมื่อเข้าไปใกล้เขาก็เห็นเด็กหนุ่มคนหนึ่งกำลังถูกโคลนคูดอยู่กลางบึง ยิ่งเด็กหนุ่มพยายามดิ้นรนช่วยเหลือตัวเองมากเท่าใด เด็กหนุ่มก็ยิ่งจมลงไปใบบึงโคลนมากขึ้นเท่านั้น ตอนนั้น โคลนอยู่สูงถึงหน้าอกของเขาแล้ว เด็กหนุ่มจึงร้องอย่างกลัวความตาย เมื่อเห็นอย่างนั้น เฟลมมิงก็วิ่งลุยโคลนลงไปโดยไม่คิดถึงความปลอดภัยของตัวเอง ความคิดของเฟลมมิงขณะนั้นคือ เขาจะต้องช่วยเด็กหนุ่มให้ขึ้นมาจากบึงโคลนให้ได้ โชคดีเป็นของเด็กหนุ่มที่เฟลมมิงอยู่ตรงนั้น ทำให้เขารอดพ้นจากความตาย

ในวันต่อมา มีรถม้าอันหรูหราสวยงามมาจอดตรงหน้าบ้านอันยากแค้นของเฟลมมิง แล้วขุนนางผู้สูงศักดิ์ในเครื่องแต่งกายงดงามก็ก้าวลงจากรถม้า เขาแนะนำตัวเองว่าเป็นบิดาของเด็กหนุ่มที่เฟลมมิงช่วยชีวิตไว้เมื่อวานนี้ “ข้าต้องการจะตอบแทนเจ้าที่ได้ช่วยชีวิตลูกชายของข้าไว้” ชายสูงศักดิ์กล่าว “ข้ารับค่าตอบแทนจากสิ่งที่คุณทำลงไปไม่ได้หรอก” เฟลมมิงตอบกลับ และในเวลาเดียวกันนั้น ลูกชายของเฟลมมิงก็เดินออกมาจากตัวบ้าน “นั่นคือลูกชายของท่านใช่หรือไม่” ชายสูงศักดิ์ถาม “ใช่” เฟลมมิงตอบ “ถ้าเช่นนั้นข้ามีเรื่องจะตกลงกับเจ้า ข้าอยากช่วยลูกชายของเจ้าให้ได้เรียนหนังสือ มากเท่าที่ลูกชายของเจ้าพอใจจะได้หรือไม่ เพราะถ้าหากว่าลูกชายของเจ้าเป็นเหมือนพ่อของเขาแล้ว เขาจะเติบโตขึ้นเป็นคนที่พวกเราจะต้องภาคภูมิใจอย่างไม่ต้องสงสัย” เฟลมมิงตอบตกลงรับข้อเสนอ

ต่อมาลูกชายของเฟลมมิงจึงได้เข้าเรียนในโรงเรียนที่ดีที่สุด หลังจากที่เขาเรียนจบจากโรงเรียนแพทย์ ของโรงพยาบาลเซนต์แมรีส์ในลอนดอนประเทศอังกฤษ ชายหนุ่มคนนี้ก็เป็นที่รู้จักกว้างขวางไปทั่วโลก ชื่อของเขาคือ เซอร์อเล็กซานเดอร์ เฟลมมิง ผู้ค้นพบยาเพนนิซิลินนั่นเอง

เรียบเรียงจาก: หนังสือพิมพ์โพสทูเดย์ คอลัมน์ “กำลังใจ... ไคอะรี่”

กิจกรรมที่ 6

ชื่อกิจกรรม “สัญญาที่ให้ไว้”

เวลา 60 นาที

ระดับ/วัยของผู้เข้าร่วมกิจกรรม มัธยมศึกษาปีที่ 2 /วัยรุ่นตอนต้น

ขนาดของกลุ่ม ประมาณ 30-40 คน

แนวคิด

การรักษาคำมั่นสัญญาที่ให้ไว้กับผู้อื่น โดยการปฏิบัติตามที่ตนเองได้พูดไว้ หรือสัญญาไว้ เป็นพฤติกรรมของผู้ที่ซื่อสัตย์สุจริตต่อผู้อื่น ทำให้ได้รับความเชื่อถือ ยกย่องและไว้วางใจจากผู้อื่น
วัตถุประสงค์

หลังจากนักเรียนร่วมปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้ว นักเรียนสามารถ:

1. สรุปความสำคัญของการปฏิบัติตามคำมั่นสัญญาที่ให้ไว้กับผู้อื่น
2. ยกตัวอย่างผลเสียที่เกิดจากการไม่รักษาสัญญาที่ให้ไว้กับผู้อื่น
3. แสดงออกถึงพฤติกรรมการรักษาคำพูดหรือการรักษาสัญญาที่ให้ไว้กับผู้อื่นได้
4. เสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้

ขั้นตอนกิจกรรม

1. ขั้นนำ (5-10 นาที)

1.1 ให้นักเรียนร่วมกันร้องเพลง “สัญญาต้องเป็นสัญญา” (Ac, G)

1.2 นักเรียนเล่าประสบการณ์ที่ประทับใจหรือภาคภูมิใจของตนเองเกี่ยวกับการรักษา

สัญญา (Ac, E, G)

2. ขั้นกิจกรรมหลัก (40-45 นาที)

2.1 ให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลมหันหน้าเข้าหากัน แบ่งกลุ่มจำนวน 5 กลุ่มโดยการนับเลข 1-5 แต่ละกลุ่มเลือกตัวแทนกลุ่มละ 1 คนมาเป็นผู้สังเกตการณ์ (Ac, G, P)

2.2 ครูอธิบายวิธีเล่นเกม “สัจจะ” (P)

1) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มยื่นเรียงแถวตอนลึก

2) ครูนำภาพให้คนที่ยื่นท้ายแถวดู แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งขันกัน

วาดภาพลงบนหลังของเพื่อนให้เหมือนต้นฉบับ ทำจนครบทุกคนในกลุ่มและเร็วที่สุด

3) ให้นักเรียนคนสุดท้ายออกมาเขียนชื่อภาพบนกระดาน ว่าภาพนั้นคืออะไร

4) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทายภาพ กลุ่มใดทายถูกมากที่สุดจะได้รับรางวัล เช่น

สมุดบันทึกเล่มเล็ก หนังสือเล่มเล็กเกี่ยวกับชีวประวัติบุคคลสำคัญ เป็นต้น

2.3 ให้นักเรียนช่วยกันตั้งกติกาการเล่น และให้นักเรียนกล่าวคำสัญญาว่าจะปฏิบัติตามกติกาที่ร่วมกันกำหนดขึ้น (Ac, G, E, P, Ap)

2.4 ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ให้สำเร็จอย่างรวดเร็วที่สุด โดยมีตัวแทนกลุ่ม
สังเกตการณ์เล่นเกม (Ac, G, E, P)

2.5 เมื่อจบเกม ให้ผู้สังเกตการณ์รายงานผลจากการสังเกต ในประเด็นต่อไปนี้ ผลงาน
พฤติกรรมของนักเรียนขณะเล่นเกม กระบวนการ และบรรยากาศ (Ac, E, P)

2.6 ครูอธิบายเชื่อมโยงเกมสู่วัตถุประสงค์ของกิจกรรมที่กำลังฝึกนี้ (E)

2.7 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปราย และหาข้อสรุปของกลุ่มตามหัวข้อ ดังนี้
(Ac, G, E, Ap)

- 1) เหตุใดจึงควรมีการรักษาคำมั่นคำสัญญาที่ให้ไว้กับผู้อื่น
- 2) การรักษาคำมั่นสัญญามีความสำคัญต่อการอยู่ร่วมกันอย่างไร
- 3) พฤติกรรมใดบ้างที่แสดงว่าเป็นบุคคลที่รักษาคำมั่นสัญญาที่ให้ไว้กับผู้อื่น

2.8 ครูกล่าวคำชมเชย พร้อมให้นักเรียนร่วมประบมือให้กับเพื่อนกลุ่มที่อภิปรายได้
อย่างครบถ้วนและครอบคลุมที่สุด (P)

3. ขั้นสรุป (5-10 นาที)

3.1 ครูซักถามเกี่ยวกับข้อคิดที่ได้จากกิจกรรม (Ac, E)

3.2 นักเรียนร่วมกันสรุปความสำคัญของการรักษาคำมั่นสัญญาที่ให้ไว้กับผู้อื่น (Ac,
G, E, Ap)

3.3 นักเรียนร่วมกันยกตัวอย่างผลเสียที่เกิดจากการไม่รักษาคำมั่นสัญญาที่ให้ไว้กับ
ผู้อื่น (Ac, G, E, Ap)

3.4 นักเรียนร่วมกันเสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนิน
ชีวิตประจำวัน (Ac, G, E, Ap)

สื่อ/อุปกรณ์

1. เครื่องเล่น ซี.ดี.
2. ซี.ดี. เพลง “สัญญาต้องเป็นสัญญา”
3. แผนภาพรูปไข่ไม้ ผลไม้ ดอกไม้ ร่ม แจกัน และโบว์
4. ของรางวัล 1 ชุด

การประเมินผล

ประเมินตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม ดังนี้

1. สังเกตการร่วมปฏิบัติกิจกรรม
2. สังเกตการร่วมอภิปราย การตอบคำถาม และการแสดงพฤติกรรมการรักษาคำพูดหรือ
การรักษาสัญญาที่ให้ไว้กับผู้อื่นของนักเรียน

กิจกรรมที่ 7

ชื่อกิจกรรม “ความไว้วางใจ”

เวลา 60 นาที

ระดับ/วัยของผู้เข้าร่วมกิจกรรม มัธยมศึกษาปีที่ 2 /วัยรุ่นตอนต้น

ขนาดของกลุ่ม ประมาณ 30-40 คน

แนวคิด

การพูดแต่ความจริง ในสิ่งที่ถูกต้อง ไม่โกหก หลอกลวงผู้อื่น ซึ่งส่งผลให้บุคคลนั้นได้รับความเชื่อถือ ไว้วางใจ ซึ่งเป็นพฤติกรรมของผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อผู้อื่น

วัตถุประสงค์

หลังจากนักเรียนร่วมปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้ว นักเรียนสามารถ:

1. สรุปความสำคัญของการไม่หลอกลวงผู้อื่นได้
2. จำแนกผลดี - ผลเสียจากการไม่หลอกลวงผู้อื่น และการหลอกลวงผู้อื่นได้
3. แสดงออกถึงพฤติกรรมการไม่หลอกลวงผู้อื่นได้
4. เสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้

ขั้นตอนกิจกรรม

1. ขั้นนำ (5-10 นาที)

1.1 ครูนำภาพของท่าน ว. วชิรเมธี ให้นักเรียนดู แล้วถามนักเรียนว่าท่านมีชื่อเสียงด้านใดบ้างที่ควรนำไปเป็นแบบอย่าง และถามนักเรียนว่าผู้ใดที่พูดแต่ความจริง เพราะเหตุใด นักเรียนจึงพูดแต่ความจริง และนักเรียนรู้สึกอย่างไรที่ได้พูดความจริง ผลที่ตามมาของการพูดความจริงเป็นอย่างไร (Ac, E, Ap)

1.2 ครูนำภาพของนาธาน โอมาน และนายสมพงษ์ เลือดทหาร ให้นักเรียนดู แล้วถามนักเรียนว่าบุคคลในภาพมีพฤติกรรมอย่างไร และถามนักเรียนว่าผู้ใดเคยพูดโกหกบ้าง เพราะเหตุใดนักเรียนจึงพูดโกหก นักเรียนรู้สึกอย่างไรที่พูดโกหก และผลเสียจากการพูดโกหกเป็นอย่างไร (Ac, E, Ap)

2. ขั้นกิจกรรมหลัก (40-45 นาที)

2.1 ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม จำนวน 5 กลุ่ม โดยการหยิบลูกปัด และผู้ที่หยิบได้ลูกปัดสีเดียวกันนั่งเป็นวงกลมหันหน้าเข้าหากัน (Ac, G)

2.2 ครูแจกกรณีตัวอย่าง “จุดจบนักต้มตุ๋น” ให้นักเรียนศึกษาและร่วมกันอภิปราย และหาข้อสรุปของกลุ่ม ตามหัวข้อที่กำหนด ดังนี้ (Ac, G, E, P, Ap)

- 1) สมัยและเพื่อน ๆ มีพฤติกรรมอย่างไร

- 2) พฤติกรรมของสมัย ส่งผลเสียต่อตัวเองอย่างไรบ้าง
- 3) พฤติกรรมของสมัยและเพื่อน ๆ ส่งผลเสียต่อผู้อื่นอย่างไรบ้าง
- 4) ถ้าในสังคมปัจจุบันมีบุคคลที่มีพฤติกรรมเช่นเดียวกับสมัยและเพื่อน ๆ เพิ่มขึ้นจะส่งผลเสียต่อผู้อื่นอย่างไร
- 5) ถ้านักเรียนเป็นสมัย นักเรียนมีวิธีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองได้อย่างไร

2.3 ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอและแสดงตัวอย่างพฤติกรรมที่ไม่หลอกลวงผู้อื่น ครูให้การเสริมแรงโดยการเชิญชวนให้ทุกคนปรบมือให้เกียรติกับตัวแทนกลุ่มที่มีการนำเสนอที่น่าสนใจ มีบุคลิกภาพดี กล้าแสดงออก เป็นต้น (Ac, G, E, P, Ap)

2.4 นักเรียนและครูร่วมกันสรุปผลการอภิปราย ตามหัวข้อที่กำหนด (Ac, G, P)

3. ชั้นสรุป 10 นาที

3.1 ให้นักเรียนร่วมกันยกตัวอย่างความสำคัญของการไม่หลอกลวงผู้อื่น (Ac, E, Ap)

3.2 นักเรียนและครูร่วมกันจำแนกผลดีที่เกิดจากการไม่หลอกลวงผู้อื่น และผลเสียของการหลอกลวงผู้อื่น (Ac, E, Ap)

3.3 นักเรียนร่วมกันเสนอแนวทางการปฏิบัติตนเป็นผู้ไม่หลอกลวงผู้อื่น เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน (Ac, E, Ap)

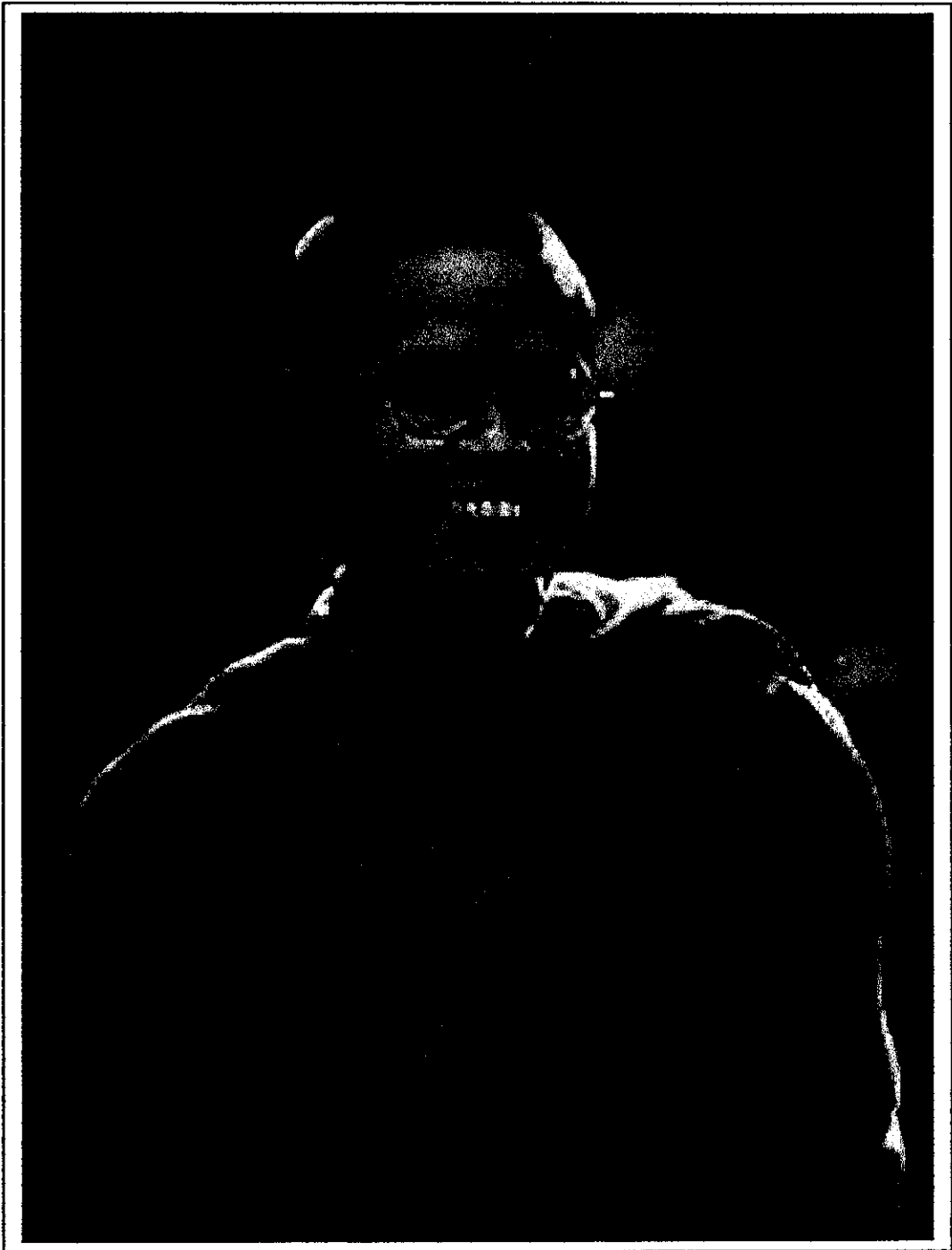
สื่อ/อุปกรณ์

1. ลูกปัดขนาดเล็ก 5 สี
2. ภาพของ ท่าน ว. วชิรเมธี นาธาน โอมาน และ สมพงษ์ เลือดคทหาร
3. กรณีตัวอย่าง “จุดจบนักคัมภีร์”

การประเมินผล

ประเมินตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม ดังนี้

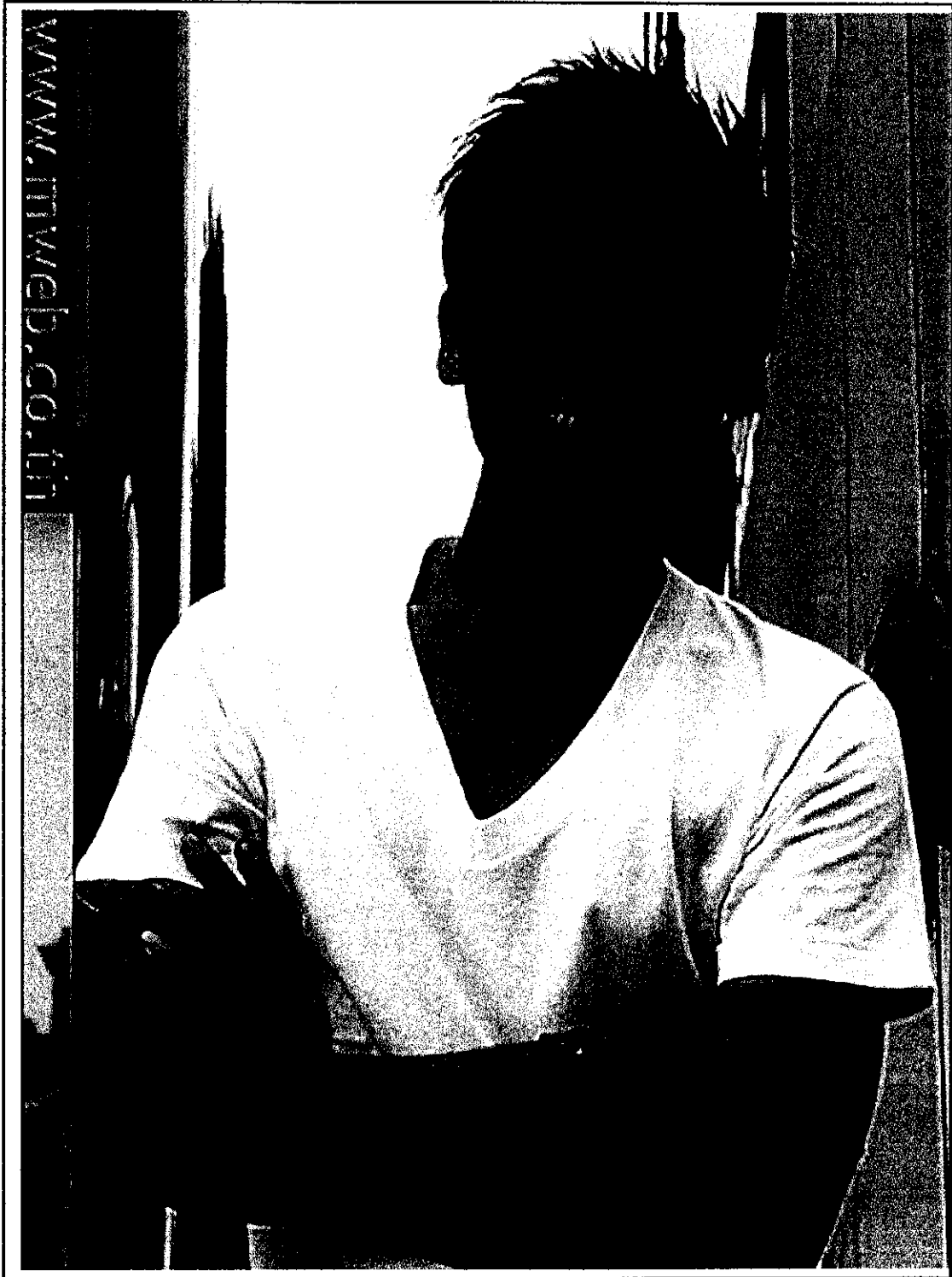
1. สังเกตการร่วมปฏิบัติกิจกรรม
2. สังเกตการร่วมอภิปราย การตอบคำถาม การนำเสนอผลงาน และแสดงพฤติกรรมที่ไม่หลอกลวงผู้อื่นของนักเรียน

ท่าน ว.วชิรเมธี

พลเอกเปรม ติณสูลานนท์

นาธาน โอมาน

สมพงษ์ เลือดทหาร

กรณีตัวอย่าง “จุดจบนักต้มตุ๋น”

นายสมย์เป็นคนที่ชอบ โทกหกจนกลายเป็นนิสัย พ่อแม่พ่าร้าสอนเขาตั้งแต่เล็ก ๆ ว่าอย่าโทกหก หลอกหลวง ให้เป็นคนดี ตั้งใจเรียนหนังสือ สมย์ก็เป็นเด็กดีเชื่อฟังพ่อแม่เสมอมา หลังจบชั้นประถม ได้ย้ายเข้ามาเรียนต่อในกรุงเทพฯ

การเรียนในกรุงเทพฯ ทำให้ชีวิตสมย์เริ่มเปลี่ยนไป เพราะเพื่อนที่เขาคบอยู่นั้น เป็นคนค่อนข้างแกล่ ชอบหนีโรงเรียน เทียวเตร่ ส่งผลให้ความเป็นเด็กซื่อสัตย์สุจริตของสมย์ค่อย ๆ จางหายไปเรื่อย ๆ

เมื่อเวลาผ่านไปเป็นปี สมย์จึงเปลี่ยนเป็นคนละคนกับเมื่อครั้งเข้ามาอยู่กรุงเทพฯ ใหม่ ๆ ยี่งนานวันสมย์ก็ยิ่งเชื่อวชาญเรื่องการ โทกหกหลอกหลวงมากขึ้น เขากำลังหลงผิด คิดว่าเพื่อนกลุ่มนี้เป็นเพื่อนที่ดีที่สุด เขาเที่ยวต้มตุ๋นผู้อื่นอยู่เป็นประจำ ตั้งแต่เพื่อนในชั้นเรียน คุณครู และบุคคลอื่น ๆ

สมย์เริ่มรู้สึกว่าการเรียนในโรงเรียนไม่ได้ ช่วยให้เขาสุขสบายขึ้นมาได้เลย ตรงกันข้ามการใช้ความสามารถพิเศษของเขากับเพื่อนๆ ไปหลอกหลวงผู้อื่น กลับทำให้เขามีเงินทองไปเที่ยวสนุกสนานมากกว่า ในที่สุดสมย์และเพื่อนๆ จึงตัดสินใจเลิกเรียนหนังสือ ออกมาตั้งแก๊งต้มตุ๋นหลอกหลวงเอาทรัพย์สินจากคนอื่น

เวลาผ่านไปไม่นาน สมย์ก็มีเงินเป็นกอบเป็นกำ เขามีเงินกินเหล้าเที่ยวสนุกสนานกับเพื่อนๆ ได้ทุกวัน โดยไม่ต้องทำงานหนักอะไรเลย และไม่ได้คิดว่าสิ่งที่ตนเองทำนั้นจะสร้างความเดือดร้อนให้กับคนอื่นอย่างไร

เป็นเวลาเกือบปีที่สมย์และเพื่อนไม่ถูกตำรวจจับ เขาจึงได้ใจ คิดว่าตำรวจไม่มีความสามารถพอที่จะตามเขาทัน แต่อย่างไรก็ตาม กฎแห่งกรรมย่อมไม่มีทางปล่อยให้คนชั่วลอยนวล เพราะเมื่อถึงเวลามันย่อมทำงานของมันเอง ไม่ต้องให้ใครมาสั่ง

วันหนึ่งสมย์และเพื่อนได้วางแผนหลอกผู้หญิงคนหนึ่งที่เพิ่งไปถอนเงินจากธนาคารมาจำนวนครึ่งล้าน เพื่อจะเอาไปลงทุนทำมาหากิน เงินจำนวนนี้เป็นเงินก้อนเดียวที่เธอเหลืออยู่ หากหมดไปแล้วเธอก็ไม่รู้อะไรต่อไป นับเป็นความโชคร้ายอย่างยิ่งเมื่อเธอได้พบกับแก๊งต้มตุ๋นหลอกหลวงอย่างสมย์และเพื่อน

สมย์กับพวกเข้าไปตีสนิทกับเธอ พูดยาหวานล่อมอย่างสนิทสนมเพื่อให้เธอตายใจ หญิงสาวก็ไม่รู้เหมือนกันว่าถูกมันดลใจอะไร จึงทำให้เธอยอมมอบเงินไว้กับแก๊งพวกนี้อย่างไม่เฉลียวใจ แต่เมื่อรู้ตัวอีกที ทุกคนก็หายไปแล้ว เธอร้องไห้เสียอกเสียใจอย่างมาก ไม่รู้ว่าจะทำอะไรต่อไปกับอนาคต เงินก้อนเดียวที่จะทำให้เธอและครอบครัวอยู่รอด ก็ถูกแก๊งต้มตุ๋นหลอกไปจนหมดแล้ว กระทบใจสติ เธอจึงไปแจ้งตำรวจ

หลังได้เงินก้อนใหญ่มา แก๊งของสมัยก็พากันไปเลี้ยงฉลองกินเหล้าเมาอย่างสนุกสนานกันเต็มที่ พอสมัยและเพื่อนเริ่มรู้สึกเมา จึงเรียกหญิงสาวคนหนึ่งในร้านอาหารมานั่งดื่มกินด้วย เวลาผ่านไปสักพัก หญิงสาวคนนี้ก็เริ่มออกลาย เธอออกอ้อนฉ้อเลาะหลอกเอาเงินของพวกเขาจนหมดเนื้อหมดตัว ทั้งเงินห้าแสนที่เพิ่งได้มา รวมถึงเงินทั้งหมดที่มีอยู่ก่อนหน้านั้นด้วย เพราะกรรมที่เคยไปหลอกคนอื่น สมัยและเพื่อนจึงถูกผู้หญิงหลอกเช่นเดียวกัน แค้นนี้ยังไม่พอ ตำรวจที่ตามสืบคดีจนรู้ว่าพวกแก๊งต้มตุ๋นมากินเหล้ามั่วสุมอยู่แถวนี้ จึงเข้ามารวบตัวไปโรงพัก

สมัยและเพื่อนถูกจับเข้าคุกเพราะมีหลายข้อหา กรรมที่พวกเขา ร่วมกันก่อมานั้น ทำให้ต้องติดคุกหลายสิบปี อนาคตอันสดใสของทุกคนจึงจบลงเพียงเท่านี้

ที่มา : หนังสือธรรมลีลา ฉบับที่ 113 เมษายน 2553 โดย มาลาวชิโร

<http://www.dhammadjak.net/forums/viewtopic.php?f=19&t=31298&view=previous>

กิจกรรมที่ 8

ชื่อกิจกรรม “ไม่ดี ไม่ทำ”

เวลา 60 นาที

ระดับ/วัยของผู้เข้าร่วมกิจกรรม มัธยมศึกษาปีที่ 2 /วัยรุ่นตอนต้น

ขนาดของกลุ่ม ประมาณ 30-40 คน

แนวคิด

การปฏิบัติตนโดยไม่นำความคิด สิ่งของ หรือผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเองแม้จะมีโอกาส ย่อมทำให้บุคคลนั้นได้รับการยกย่อง ชมเชยว่าเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตต่อผู้อื่น
วัตถุประสงค์

หลังจากนักเรียนร่วมปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้ว นักเรียนสามารถ:

1. สรุปผลเสียที่เกิดจากการนำความคิด สิ่งของ หรือผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเองได้
2. แสดงออกถึงการเป็นผู้ไม่นำความคิด สิ่งของ หรือผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเองได้
3. เสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้

ขั้นตอนกิจกรรม

1. ขั้นนำ (5-10 นาที)

1.1 ให้นักเรียนจับสลากอักษรภาษาอังกฤษ (H, O, N, E, S, T)

- ผู้ใดได้อักษรเหมือนกันให้จับกลุ่มย่อยกันเป็น 6 กลุ่ม นั่งเป็นวงกลมหันหน้า

เข้าหากัน (AC, G, P)

- ให้นักเรียนผสมคำแล้วแข่งกันแปลความหมาย (ซื่อสัตย์สุจริต) ผู้ใดแปลได้

ถูกต้องและรวดเร็วที่สุดได้รับรางวัลจากครู เช่น ขนมไทย ปากกา ยางลบ เป็นต้น (Ac, E)

1.3 ครูอธิบายกติกาการเล่นเกมที่ให้นักเรียนฟัง ดังนี้ (Ac, G, E, P)

1) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำของใช้ของตนเอง ออกมาใส่กล่องที่ครูกำหนดไว้

คนละ 1 ชิ้น

2) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มยื่นเข้าแถวตอนลึก โดยให้คนแรกของกลุ่มยื่นตรงจุด

ที่ครูกำหนด

3) เมื่อครูให้สัญญาณเริ่มเล่นเกม ให้นักเรียนคนแรกวิ่งไปหยิบของใช้ของตนเอง

นำกลับมาใส่ลงในกล่องใบใหม่ แล้ววิ่งไปเตะไหล่เพื่อคนถัดไป เพื่อให้วิ่งไปหยิบของใช้ของ

ตนเอง ทำจนครบทุกคนในกลุ่มจึงนั่งลง

1.4 เมื่อจบเกมการแข่งขันครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลการแข่งขัน โดยพิจารณา การปฏิบัติตามกติกาและความเร็ว ครูให้การเสริมแรง เช่น เพิ่มอ่อนใส่เอกสาร ปากกา เป็นต้น (Ac, G, P)

2. ขั้นปฏิบัติกิจกรรม (40-45 นาที)

2.1 ให้นักเรียนร่วมกันสรุปพฤติกรรมที่เกิดจากการเล่นเกม (Ac, E)

2.2 ครูขออาสาสมัครนักเรียน 4 คน เพื่อแสดงบทบาทสมมติ ครูแจกบทบาทสมมติ ให้นักเรียนแต่ละคนอ่านโดยไม่ให้ผู้อื่นล่วงรู้ และเตรียมการแสดงเพื่อให้สมบทบาทมากที่สุด ให้ เวลา 5 นาที ส่วนนักเรียนที่เหลือช่วยกันจัดสภาพแวดล้อมและเป็นผู้สังเกตการณ์ (Ac, G, E, P)

2.3 ให้ผู้แสดงเริ่มแสดงตามบทบาทที่ตนเองได้รับ (Ac, P)

2.4 นักเรียนที่ไม่ได้แสดงเริ่มสังเกตเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และบทบาทของผู้แสดง แต่ละคน (Ac, E, P)

2.5 เมื่อการแสดงสิ้นสุดลงให้ผู้แสดงแต่ละคนกล่าวถึงตัวละครที่ตนเองสวมบทบาท ว่าเป็นคนอย่างไร และทำไมต้องแสดงบทบาทเช่นนั้น (Ac, P)

2.6 ให้ผู้สังเกตการณ์ทุกคนร่วมกันวิเคราะห์ วิจัย และอภิปรายแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับตัวละคร และหาข้อสรุปของกลุ่มจากเรื่องดังกล่าว ดังนี้ (Ac, E, P, Ap)

1) นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรกับการกระทำของกุลวัฒน์ และจอมทัพ

2) ถ้ากุลวัฒน์ยอมให้จอมทัพเปลี่ยนชื่อที่ปรากฏงาน โดยไม่บอกใคร นักเรียน คิดว่าเจ้าของรายงานจะรู้สึกอย่างไร

3) ถ้านักเรียนอยู่ในสถานการณ์เดียวกับกุลวัฒน์และจอมทัพ นักเรียนจะทำ อย่างไร เพราะเหตุใด

2.7 ให้นักเรียนอาสาสมัครเล่าถึงพฤติกรรมของตนเองที่คล้ายคลึงกับบทบาทสมมติ เรื่องนี้ และผลที่ได้รับจากการกระทำนั้น ๆ (Ac, E, Ap)

3. ขั้นสรุป (5-10 นาที)

3.1 ให้นักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้รับจากการแสดงบทบาทสมมติ (Ac, E)

3.2 ให้นักเรียนเสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนิน ชีวิตประจำวัน (Ac, E, Ap)

สื่อ/อุปกรณ์

1. สลากอักษรภาษาอังกฤษ H, O, N, E, S และ T
2. กล้องกระดาษสำหรับใส่ของใช้ของนักเรียน 2 ใบ

3. เอกสารบทบาทสมมติเรื่อง “กุลวัฒน์ผู้มีน้ำใจงาม”

4. ของรางวัล

การประเมินผล

ประเมินตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม ดังนี้

1. สังเกตการร่วมปฏิบัติกิจกรรม

2. สังเกตการร่วมอภิปราย การตอบคำถาม และแสดงออกถึงการเป็นผู้ไม่นำความคิด

สิ่งของ หรือผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเองของนักเรียน

เอกสารบทบาทสมมติเรื่อง “กุลวัฒน์ผู้มีน้ำใจงาม”

กุลวัฒน์เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เขาเป็นคนขยัน ตั้งใจเรียน ชอบช่วยเหลือผู้อื่น รักความถูกต้อง และรักเพื่อน จึงเป็นที่รักของคุณครู แต่กุลวัฒน์ไม่ชอบไปวิ่งเล่นกับสนุกสนานกับเพื่อน ๆ เขาชอบนั่งอ่านหนังสือหรือทำการบ้านคนเดียว แต่เมื่อเห็นเพื่อน ๆ ทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง เขาจะเข้าไปห้าม ทำให้เพื่อน ๆ ไม่ค่อยชอบเขานัก

วันหนึ่งขณะกุลวัฒน์กำลังเดินขึ้นอาคารเรียนพร้อมกับเพื่อนชื่อจอมทัพ กุลวัฒน์พบรายงานวางไว้บน โต๊ะม้าหินอ่อนข้างตึกเรียน ซึ่งเป็นรายงานเรื่องเดียวกันกับที่คุณครูมอบหมายให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทุกคนต้องทำส่งคุณครูภายในวันนี้ กุลวัฒน์บอกกับจอมทัพว่าจะนำรายงานไปคืนเพื่อนคนที่เป็นเจ้าของ แต่จอมทัพไม่ยอมให้นำไปคืน แต่ให้ตั้งปรายงานออกแล้วเปลี่ยนเป็นชื่อของเขาแทน เนื่องจากเขายังทำรายงานไม่เสร็จ จอมทัพจึงบอกกับกุลวัฒน์ว่าไม่ต้องนำรายงานไปคืนเจ้าของ แต่กุลวัฒน์เห็นว่าไม่ถูกต้อง ควรจะนำรายงานไปคืนให้กับเจ้าของ เขาจึงตั้งรายงานเล่มดังกล่าวกลับคืนมา และนำไปคืนให้กับเจ้าของซึ่งเป็นเพื่อนคนละห้องกับกุลวัฒน์และจอมทัพ เจ้าของรายงานดีใจมากที่ได้รับรายงานกลับคืน เพราะเขาตั้งใจค้นคว้าและรวบรวมมาเป็นอย่างดี

ในวันถัดมา คุณครูได้ประกาศชมเชยกับพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตของกุลวัฒน์ต่อหน้านักเรียนคนอื่น ๆ ขณะทำกิจกรรมหน้าเสาธง กุลวัฒน์รู้สึกภูมิใจและมีความสุขมากที่ได้รับการยกย่องชมเชย

บทบาทของตัวละคร

บทบาทของกุลวัฒน์

ฉันชื่อกุลวัฒน์ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นคนขยัน ตั้งใจเรียน ชอบช่วยเหลือผู้อื่น รักความถูกต้อง และรักเพื่อน เมื่อเก็บรายงานได้ก็นำไปส่งคืนให้เจ้าของ แม้จะต้องขัดแย้งกับเพื่อนก็ตาม

บทบาทของจอมทัพ

ฉันชื่อจอมทัพ เป็นเพื่อนของกุลวัฒน์ เป็นคนค่อนข้างเกียจคร้าน เมื่อกุลวัฒน์เก็บรายงานได้ก็บอกให้ตั้งปรายงานออกแล้วเปลี่ยนชื่อเป็นชื่อของฉันแทน แล้วนำไปส่งคุณครู เพราะฉันยังทำรายงานไม่เสร็จ

บทบาทของเจ้าของรายงาน

เป็นคนนำรายงานไปวางไว้ที่โต๊ะหินอ่อนข้างอาคารเรียน เพื่อไปเล่นกับเพื่อน ๆ ที่สนามฟุตบอล แต่เมื่อกริ่งดังก็รีบขึ้นห้องเรียน ไปทันที เมื่อนึกขึ้นได้ก็กลับลงมาที่โต๊ะไม้หินอ่อนแต่ไม่พบรายงานที่โต๊ะแล้ว แต่ในที่สุดก็ได้รายงานกลับคืนจากกุลวัฒน์

บทบาทของครู

เป็นผู้กล่าวคำชมเชยพฤติกรรมซื่อสัตย์ต่อผู้อื่นของกุลวัฒน์ต่อหน้านักเรียนทั้งโรงเรียน ในการไม่นำความผิด สิ่งของหรือผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน

กิจกรรมที่ 9

ชื่อกิจกรรม “กฎระเบียบ”

เวลา 60 นาที

ระดับ/วัยของผู้เข้าร่วมกิจกรรม มัธยมศึกษาปีที่ 2 /วัยรุ่นตอนต้น

ขนาดของกลุ่ม ประมาณ 30-40 คน

แนวคิด

การอยู่ร่วมกันในสังคมต้องอาศัยกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ เป็นแนวทางปฏิบัติของคน ในหมู่คณะและสังคม โดยเริ่มต้นจากครอบครัว ห้องเรียน โรงเรียน จนถึงชุมชน และประเทศชาติ ถ้าแต่ละคนต่างปฏิบัติตามความพอใจของตนเอง ไม่เคารพข้อตกลง กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่กำหนดไว้ ย่อมทำให้สังคมประสบปัญหา รุนแรง และสูญเสีย

วัตถุประสงค์

หลังจากนักเรียนร่วมปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้ว นักเรียนสามารถ:

1. สรุปความสำคัญของการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และข้อบังคับของสังคมได้
2. ยกตัวอย่างพฤติกรรมกรปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และข้อบังคับของสังคมได้
3. แสดงออกถึงพฤติกรรมกรปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และข้อบังคับของสังคมได้
4. เสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้

ขั้นตอนกิจกรรม

1. ขั้นนำ (5-10 นาที)

1.1 ครูนำภาพข่าวเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ เช่น ภาพผู้ไม่เข้าคิวขอรับ บริการสาธารณะ ภาพนักเรียนวัยรุ่นแต่งเครื่องแบบนักเรียนแอบสูบบุหรี่ ภาพผู้ฝ่าฝืนสัญญาณจราจร เป็นต้น ให้นักเรียนดูและถามความคิดเห็นที่มีต่อภาพข่าว (E, P)

1.2 ให้นักเรียนแข่งขันกันอาสาเสนอว่าตนเองมีพฤติกรรมปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของ โรงเรียน หรือชุมชน หรือสังคมอย่างไรบ้าง (Ac)

2. ขั้นกิจกรรมหลัก (40-45 นาที)

2.1 ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม จำนวน 3 กลุ่ม โดยการนับเลข 1-3 (G)

2.2 ให้ตัวแทนกลุ่มออกมาจับสลากหัวข้อการแสดงบทบาทสมมติ 3 หัวข้อ ดังนี้

- 1) ฝ่าฝืนกฎจนเกิดเหตุ
- 2) ตามรายการ
- 3) กฎต้องเป็นกฎ

2.3 นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเตรียมเนื้อหา และฝึกซ้อมบทบาทการแสดงตามหัวข้อที่ได้รับ กลุ่มละ 10 นาที และจัดสภาพแวดล้อม (Ac, G, P)

2.4 แต่ละกลุ่มแสดงบทบาทสมมติตามเนื้อหาที่ฝึกซ้อมไว้ กลุ่มละ 5 นาที (Ac)

2.5 ตัวแทนกลุ่มที่เป็นผู้สังเกตการณ์ วิเคราะห์บทบาทสมมติของกลุ่มที่กำลังแสดงว่ามีพฤติกรรมใด (Ac, E, P)

2.6 เมื่อทุกกลุ่มแสดงบทบาทสมมติครบแล้ว ให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย และหาข้อสรุปของกลุ่มเกี่ยวกับพฤติกรรมเหล่านั้น ว่ามีผลเสียต่อส่วนรวมอย่างไรบ้าง (Ac, E, Ap)

2.7 นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายถึงความสำคัญของการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และผลกระทบหากทุกคนหลีกเลี่ยง ไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ (Ac, E, Ap)

2.8 ให้นักเรียนแต่ละคนสำรวจตนเองว่า วันนี้ได้ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับของโรงเรียน ชุมชน และสังคมอะไรบ้าง รู้สึกอย่างไร เพราะเหตุใด ครูให้การเสริมแรงโดยการกล่าวยกย่อง ชมเชยนักเรียนทุกคนที่วันนี้ได้แสดงพฤติกรรมปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับของโรงเรียน ชุมชน และสังคม (Ac, E, P, Ap)

3. ชั้นสรุป (5-10 นาที)

3.1 นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความสำคัญ และยกตัวอย่างการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และข้อบังคับของสังคม (Ac, G, E)

3.3 ให้นักเรียนร่วมกันเสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน (Ac, G, E, Ap)

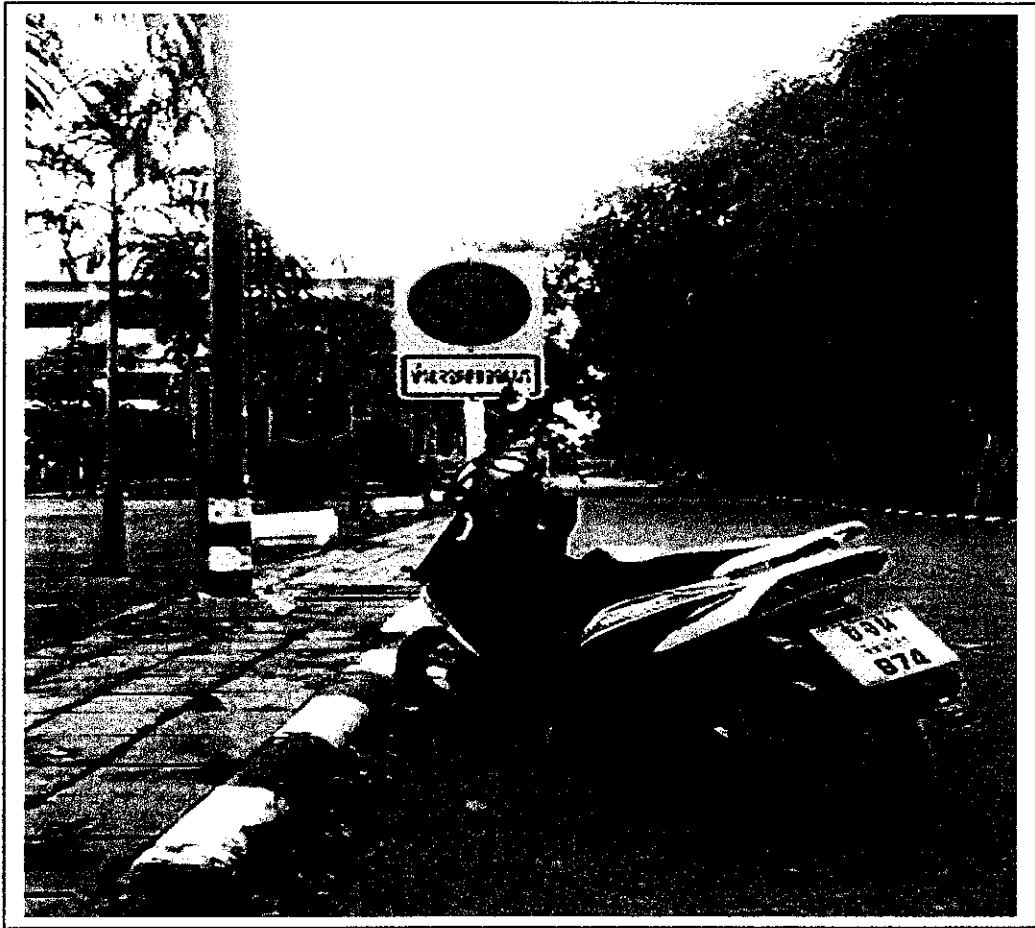
สื่อ/อุปกรณ์

1. ภาพข่าวเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ
2. เอกสารบทบาทสมมติ 3 เรื่อง

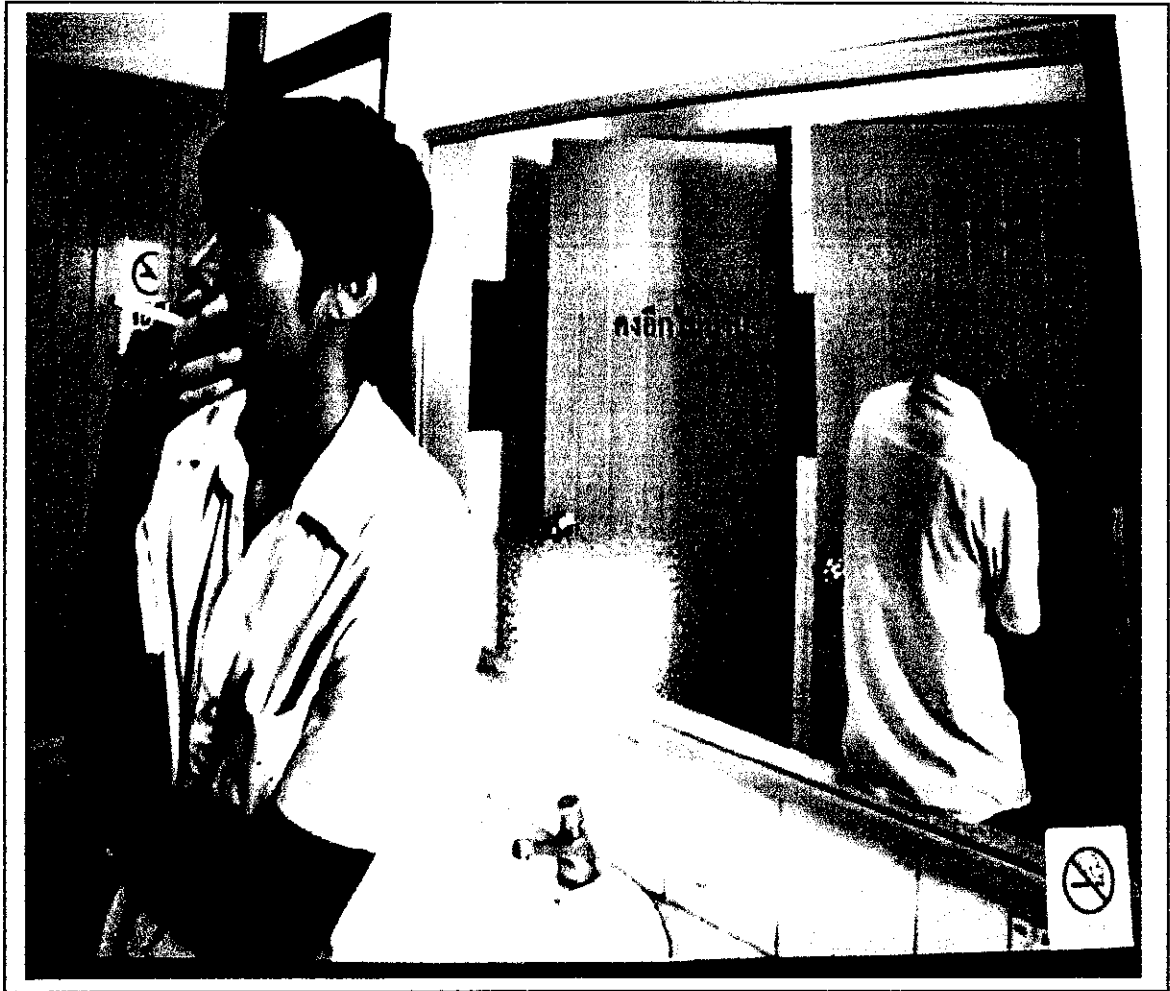
การประเมินผล

ประเมินตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม ดังนี้

1. สังเกตการร่วมปฏิบัติกิจกรรม
2. การแสดงบทบาทสมมติ
3. สังเกตการร่วมอภิปราย การตอบคำถาม และแสดงพฤติกรรมปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับของโรงเรียน ชุมชน และสังคมของนักเรียน

เอกสารบทบาทสมมติเรื่อง “ฝ่าฝืนกฎจนเกิดเหตุ”

ประจักษ์กำลังขับรถพาครอบครัวเดินทางไปท่องเที่ยวชายทะเลในช่วงวันหยุด ขณะที่เขาขับรถใกล้ถึงจุดหมาย ถนนในช่วงนั้นเป็นทางแคบและโค้งซึ่งมีป้ายเตือนจำกัดความเร็ว ห้ามแซง และทางโค้งอยู่ข้างทางเป็นระยะ ปรากฏว่ามีรถยนต์ที่กึ่งกาญจน์เป็นผู้ขับรถแซงรถของประจักษ์ขึ้นมาทางขวาวอย่างรวดเร็ว ในขณะที่เดียวกันมีรถยนต์ของบูรพากำลังขับสวนทางขึ้นมาทำให้เขา ต้องเบรกรถกระทันหัน ส่วนรถยนต์คันที่กึ่งกาญจน์เป็นผู้ขับเบรคไม่อยู่ ต้องหักหลบจึงเกิดเสียหลัก ไถลตกข้างทาง เป็นเหตุให้กึ่งกาญจน์ได้รับบาดเจ็บสาหัส ถูกนำตัวส่งโรงพยาบาล

บทบาทของประจักษ์

ฉันชื่อประจักษ์ ปฏิบัติตามกฎหมายจราจรอย่างเคร่งครัด กำลังขับรถพาครอบครัวไปเที่ยวชายทะเล ขณะขับรถใกล้ถึงจุดหมาย มีรถยนต์คันหนึ่งแซงทำให้ต้องเบรกรถกระทันหัน

บทบาทของกึ่งกาญจน์

ฉันชื่อกึ่งกาญจน์ กำลังขับรถจะไปพบเพื่อนที่ชายทะเล ด้วยความรีบร้อนทำให้ไม่ปฏิบัติตามป้ายเตือนข้างทาง และขับแซงรถของประจักษ์อย่างรวดเร็ว ปรากฏว่ามีรถของบูรพาขับสวนทางมา จึงต้องหักหลบข้างทางและเบรกรถกระทันหันเป็นเหตุให้รถไถลตกข้างทาง ได้รับบาดเจ็บสาหัส จนต้องนำตัวส่งโรงพยาบาล

บทบาทของบูรพา

ฉันชื่อบูรพา กำลังขับรถไปธุระขณะขับรถมาถึงที่เกิดเหตุ กึ่งกาญจน์ได้ขับรถแซงรถของประจักษ์เข้ามาทางช่องทางเดินรถของฉัน จึงเบรกรถกระทันหัน

เอกสารบทบาทสมมติเรื่อง “ตามรายการ”

คุณธรรม เป็นเจ้าหน้าที่พัสดุของหน่วยงานราชการแห่งหนึ่ง เขาเป็นผู้ที่ทำงานด้วยความขยันหมั่นเพียร มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต ตรงไปตรงมา และมีน้ำใจ เขามีหน้าที่ในการเบิกจ่ายพัสดุตามความต้องการของเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ ในหน่วยงานราชการ

วันหนึ่งขณะที่เขากำลังตรวจรับพัสดุอยู่นั้น วิชา เจ้าหน้าที่ธุรการได้เข้ามายื่นเอกสารขอเบิกพัสดุ ซึ่งในใบเบิกมีของที่ต้องการ 10 รายการ แต่วิชาต้องการเบิกพัสดุนานกว่านั้นเพื่อนำไปใช้งานส่วนตัว คุณธรรมไม่ยอมให้ของส่วนที่เกิดจากใบเบิกให้กับวิชา สร้างความไม่พอใจให้กับวิชาเป็นอย่างมาก

คุณธรรมจึงนำเรื่องนี้ไปปรึกษากับหัวหน้าของเขา ซึ่งหัวหน้าก็ยกย่องชมเชยเขาว่าเป็นผู้ที่ มีตรงไปตรงมา ซื่อสัตย์สุจริต ช่วยรักษาผลประโยชน์ของหน่วยงาน และขอให้เขาปฏิบัติตนเช่นนี้ตลอดไป

บทบาทของคุณธรรม

ฉันชื่อคุณธรรม ทำงานเป็นเจ้าหน้าที่พัสดุของหน่วยราชการแห่งหนึ่ง ฉันทำงานด้วยความขยันหมั่นเพียร มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต ตรงไปตรงมา วันนั้นวิชาขอเบิกพัสดุซึ่งในใบเบิกมี รายการพัสดุ 10 รายการ แต่วิชาต้องการของมากกว่ารายการในใบเบิก ฉันไม่ยอมให้ของส่วนเกินกับวิชา แม้จะทำให้วิชาไม่พอใจก็ตาม

บทบาทของวิชา

ฉันชื่อวิชา เป็นเจ้าหน้าที่ธุรการทำงานที่เดียวกับ คุณธรรม ฉันต้องการเบิกพัสดุซึ่งใช้สำหรับการทำงาน ซึ่งเขียนใบเบิกไว้ 10 รายการ แต่ต้องการเบิกพัสดุเพิ่มเพื่อเอาไว้ใช้งานส่วนตัว โดยไม่เขียนรายการเพิ่มในใบเบิกพัสดุ แต่คุณธรรมไม่ยอมให้เบิกพัสดुरายการที่เกินมา ทำให้ฉันไม่พอใจเป็นอย่างมาก

บทบาทของหัวหน้า

ฉันเป็นหัวหน้าของคุณธรรม คุณธรรมได้นำเรื่องที่เกิดขึ้นมาปรึกษา ซึ่งฉันก็ได้ยกย่องชมเชยพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตของเขา และขอให้เขาปฏิบัติเช่นนี้ต่อไป

เอกสารบทบาทสมมติเรื่อง “กฎต้องเป็นกฎ”

นพพร เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนชายแห่งหนึ่ง เป็นเด็กที่ชอบเที่ยวเล่นตามประสาเด็กผู้ชาย ชอบลองทำในสิ่งที่แปลก ๆ แต่ไม่เคยสร้างความเดือดร้อน หรือทำในสิ่งที่ผิดกฎ ระเบียบ และข้อบังคับของส่วนรวม ชุมชน หรือสังคม

พ่อของนพพรซึ่งเป็นคนที่ชอบดื่มสุรา มักจะดื่มสุราให้ลูกเห็นเสมอ ซึ่งนพพรเคยขอร้องให้พ่อเลิกดื่มสุราหลายครั้ง แต่พ่อก็ยังคงดื่มเรื่อยมา

วันหนึ่งขณะที่นพพร กำลังจะออกไปเล่นที่สนามฟุตบอลท้ายหมู่บ้านกับเพื่อนๆ พ่อของเขา ได้เรียกให้เข้าไปพบ และใช้ให้นพพรออกไปซื้อสุราที่ร้านขายของชำ ในหมู่บ้านมาให้ นพพรทราบว่าตนเองไม่สามารถจะซื้อสุราได้ เนื่องจากมีกฎหมายกำหนดว่า “ห้ามจำหน่ายสุราให้เด็กที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี ผู้ที่จำหน่ายให้จะมีความผิดและถูกดำเนินคดีตามกฎหมาย” นพพรจึงบอกกับพ่อว่าเขาไม่สามารถไปซื้อสุราให้ได้ เพราะมันผิดกฎหมาย ถึงแม้จะบอกเจ้าของร้านของชำว่าซื้อมาให้ พ่อเจ้าของร้านขายของชำก็คงไม่ขายให้ และเขาก็ขอร้องพ่ออีกครั้งให้เลิกดื่มสุราเสีย เพราะมันไม่ดีต่อสุขภาพ เขาอยากให้อยู่กับเขานาน ๆ เมื่อได้ฟังเช่นนั้นพ่อของนพพรจึงบอกกับนพพรว่าจะพยายามดื่มสุราให้น้อยลงและเลิกดื่มให้ได้ และเลิกดื่มความตั้งใจที่จะใช้ให้นพพรไปซื้อสุรามาให้

บทบาทของนพพร

ฉันชื่อ นพพร กำลังเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ชอบเที่ยวเล่นตามประสาเด็กผู้ชาย ชอบลองทำสิ่งที่แปลก ๆ แต่ก็ไม่ได้สร้างความเดือดร้อนให้ใคร และไม่ทำในสิ่งที่ฝ่าฝืนกฎ ระเบียบ และข้อบังคับของส่วนรวม ชุมชน หรือสังคม วันหนึ่งขณะที่กำลังจะออกไปเล่นกับเพื่อนๆ ที่สนามฟุตบอลท้ายหมู่บ้าน พ่อใช้ให้ไปซื้อสุรามาให้ แต่ฉันปฏิเสธและบอกพ่อว่ามันผิดกฎหมายเพราะอายุของฉันยังไม่ถึง 20 ปี และขอร้องให้พ่อเลิกดื่มสุราเสีย

พ่อ

ฉันเป็นพ่อของนพพร ฉันชอบดื่มสุราเป็นประจำ ลูกนพพรขอร้องให้เลิกดื่มสุรามาแล้วหลายครั้งแต่ก็ยังเลิกไม่ได้ วันหนึ่งใช้ให้นพพรไปซื้อสุราที่ร้านขายของชำในหมู่บ้านมาให้ แต่นพพรไม่ยอมไปซื้อให้ โดยบอกว่าผิดกฎหมาย และนพพรก็ขอร้องอีกครั้งขอให้เลิกดื่มสุรา จึงตัดสินใจว่าจะลดและเลิกดื่มสุราให้ได้ เพื่อจะได้อยู่กับนพพรได้นาน ๆ

กิจกรรมที่ 10

ชื่อกิจกรรม “สาธารณสมบัติ”

เวลา 60 นาที

ระดับ/วัยของผู้เข้าร่วมกิจกรรม มัธยมศึกษาปีที่ 2 /วัยรุ่นตอนต้น

ขนาดของกลุ่ม ประมาณ 30-40 คน

แนวคิด

สาธารณสมบัติเป็นสมบัติของส่วนรวม ผู้ที่มีพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตต่อส่วนรวมจะใช้สาธารณสมบัติอย่างรู้คุณค่า และดูแลรักษาสาธารณสมบัติไม่ให้เกิดความเสียหาย หรือไม่นำสาธารณสมบัติมาใช้ส่วนตัว

วัตถุประสงค์

หลังจากนักเรียนร่วมปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้ว นักเรียนสามารถ:

1. เปรียบเทียบผลดีของการใช้สาธารณสมบัติอย่างรู้คุณค่า และผลเสียจากการใช้สาธารณสมบัติอย่างไม่รู้คุณค่าได้
2. แสดงออกถึงพฤติกรรมการใช้สาธารณสมบัติอย่างรู้คุณค่าได้
3. เสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้

ขั้นตอนกิจกรรม

1. ขั้นนำ (5-10 นาที)

1.1 ให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลมหันหน้าเข้าหากัน (G)

1.2 ครูส่งกระดาษเปล่าให้นักเรียน 1 แผ่น แล้วให้นักเรียนส่งต่อไปเรื่อย ๆ

จนครบรอบวงกลม แล้วส่งคืนให้ครู (P)

1.3 ครูตรวจสอบสภาพของกระดาษแผ่นดังกล่าว แล้วอธิบายเปรียบเทียบว่ากระดาษแผ่นดังกล่าวก็คือสมบัติของส่วนรวม ที่ทุกคนต้องใช้อย่างระมัดระวัง (P)

2. ขั้นกิจกรรมหลัก (40-45 นาที)

2.1 ครูสนทนากับนักเรียนว่าผู้ใดเคยทำสาธารณสมบัติซึ่งเป็นสมบัติของส่วนรวมเสียหายบ้าง นักเรียนรู้สึกอย่างไรกับการกระทำของตนเอง และเพราะเหตุใด (Ac, E)

2.2 ครูซักถามนักเรียนว่าผู้ใดเคยเข้าร่วมกิจกรรมกับ โรงเรียน หรือ ชุมชน หรือสังคม ในการรักษา พัฒนา หรือซ่อมแซมสาธารณสมบัติบ้าง นักเรียนรู้สึกอย่างไร เพราะเหตุใด (Ac,E)

2.3 ให้นักเรียนจับสลากแบ่งกลุ่ม จำนวน 5 กลุ่มย่อย โดยใช้อักษรภาษาอังกฤษ ดังนี้ V, A, L, U, และ E (Ac, P)

- ผู้ใดได้อักษรเหมือนกันให้จับกลุ่มย่อย (Ac, G)

- นำตัวอักษรมารวมเป็นคำ ให้แข่งกันอาสาแปลความหมาย ครูให้การเสริมแรงผู้
ที่แปลความหมายได้ถูกต้องและเร็วที่สุด โดยการเชิญชวนให้ทุกคนปรบมือแสดงความชื่นชม
ถ้านักเรียนแปลไม่ได้ ครูแปลให้นักเรียนเข้าใจ (Ac, E, P, Ap)

2.4 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปราย และหาข้อสรุปของกลุ่มตามหัวข้อที่
กำหนด และแต่ละกลุ่มเขียนมติของกลุ่มบนกระดาษที่แจกให้ ดังนี้ (Ac, G, E, P)

กลุ่ม V การใช้สมบัติของโรงเรียน

กลุ่ม A การใช้สมบัติของชุมชน

กลุ่ม L การใช้สาธารณสมบัติ

กลุ่ม U การดูแลรักษาสมบัติของโรงเรียน ชุมชน และสังคม

กลุ่ม E การพัฒนาสมบัติของโรงเรียน ชุมชน และสังคม

2.5 ให้ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลการอภิปรายให้เพื่อนฟัง ร่วมกัน
วิพากษ์ และเสนอแนะจากสิ่งที่ตัวแทนกลุ่มนำเสนอ โดยครูให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม และให้
แรงเสริมแก่นักเรียนที่มีผลงานดี และมีวิธีการนำเสนอที่น่าสนใจ (Ac, G, E, P, Ap)

2.6 ให้นักเรียนแข่งกันอาสาแสดงพฤติกรรมการใช้สาธารณสมบัติอย่างรู้คุณค่า เช่น
ไม่ขีดเขียนโต๊ะเรียน รักษาความสะอาดห้องน้ำสาธารณะ และ ไม่ฉีกหรือทำลายหนังสือของ
ห้องสมุด (Ac, G, E, Ap)

3. ชั้นสรุป (5-10 นาที)

3.1 นักเรียนร่วมกันเสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ประโยชน์
ในชีวิตประจำวัน (Ap)

สื่อ/อุปกรณ์

1. สลากหัวข้อ 5 หัวข้อ
2. กระดาษ A 4
3. ปากกา
4. กระดานไวท์บอร์ด
5. ปากกาเขียนกระดานไวท์บอร์ด

การประเมินผล

ประเมินตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม ดังนี้

1. สังเกตการร่วมปฏิบัติกิจกรรม
2. ประเมินจากผลงานของนักเรียน

**3. สังเกตการณ์ร่วมอภิปราย การตอบคำถาม และการแสดงออกถึงพฤติกรรมการใช้
สาธารณสมบัติอย่างรู้คุณค่าของนักเรียน**

กิจกรรมที่ 11 ปัจฉินิเทศ

ชื่อกิจกรรม “คนซื่อสัตย์สุจริต”

เวลา 60 นาที

ระดับ/วัยของผู้เข้าร่วมกิจกรรม มัธยมศึกษาปีที่ 2 /วัยรุ่นตอนต้น

ขนาดของกลุ่ม ประมาณ 30-40 คน

แนวคิด

คนซื่อสัตย์สุจริต หมายถึงผู้ที่มีพฤติกรรมการแสดงออกอย่างจริงจัง ตรงไปตรงมา ยึดมั่นความจริง ความถูกต้องดีงาม ตามกฎระเบียบข้อบังคับ กฎหมาย และหลักคุณธรรมจริยธรรม ทั้งทางกาย วาจา และใจ ต่อตนเอง ผู้อื่น และส่วนรวม พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตเป็นพฤติกรรมพื้นฐานของคนดี ที่น่าชื่นชม ยกย่อง พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตยังทำให้สังคมมีความสงบสุข และเจริญก้าวหน้า

วัตถุประสงค์

หลังจากนักเรียนร่วมปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้ว นักเรียนสามารถ:

1. สรุปความสำคัญของการมีพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง ผู้อื่น และส่วนรวมได้
2. แสดงพฤติกรรมตัวอย่างที่แสดงออกถึงความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง ผู้อื่น และส่วนรวมได้
3. เสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้

ขั้นตอนกิจกรรม

1. ขั้นนำ (5-10 นาที)

1.1 ให้นักเรียนยกตัวอย่างบุคคลในข่าวประจำวันที่มีพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต (Ac, Ap)

1.2 ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ที่ผ่านมา และนักเรียนมีการพัฒนา

พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตอย่างไรบ้าง (E, P, Ap)

2. ขั้นกิจกรรมหลัก (40-45 นาที)

2.1 ให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลมหันหน้าเข้าหากัน นับเลข 1-3 เพื่อแบ่งกลุ่มจำนวน 3 กลุ่มย่อย (Ac, G, P)

2.2 นักเรียนส่งตัวแทนกลุ่มออกมาจับสลากหัวข้อการแสดงบทบาทสมมติ แบบไม่มีบท โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันแต่งบทบาทสมมติที่ตรงกับหัวข้อที่จับสลากได้ เตรียมการแสดง และสภาพแวดล้อม ให้เวลา 10 นาที ดังนี้ (G, E, P, Ap)

- 1) ผู้มีพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง
- 2) ผู้มีพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตต่อผู้อื่น

3) ผู้มีพฤติกรรมชื้อสัตย์สุจริตต่อส่วนรวม

2.3 แต่ละกลุ่มแสดงบทบาทสมมติ กลุ่มละ 7 นาที (Ac, G, E)

2.4 ให้ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มเป็นผู้สังเกตการณ์ วิเคราะห์บทบาทสมมติของกลุ่มที่กำลังทำการแสดงว่ามีพฤติกรรมใด (E, P)

2.5 เมื่อทุกกลุ่มแสดงสมมติครบแล้ว ให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย และหาข้อสรุปถึงพฤติกรรมเหล่านั้น ว่ามีผลดีต่อตนเอง ผู้อื่น และส่วนรวมอย่างไรบ้าง (Ac, E, P)

2.6 นักเรียนและครูร่วมกันอภิปราย และสรุปถึงความสำคัญของการปฏิบัติตนเป็นผู้ที่พฤติกรรมชื้อสัตย์สุจริตต่อตนเอง ผู้อื่น และส่วนรวม (Ac, G, E, Ap)

3. ขั้นสรุป (5-10 นาที)

3.1 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนคำขวัญส่งประกวดเกี่ยวกับประโยชน์ของพฤติกรรมชื้อสัตย์สุจริต เพื่อนำไปเผยแพร่ (Ac, G, E, P, Ap)

3.2 นักเรียนร่วมกันเสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการร่วมปฏิบัติกิจกรรมไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน (Ap)

3.3 ครูกล่าวคำชมเชยและมอบของรางวัลให้กับนักเรียนกลุ่มที่เขียนคำขวัญได้ดีที่สุด
สื่อ/อุปกรณ์

1. สลากหัวข้อการแสดงบทบาทสมมติแบบไม่มีบท
2. กระดาษ A4
3. ปากกาคอมพิวเตอร์ต่าง ๆ
4. ของรางวัล (สมุดจดบันทึก)

การประเมินผล

ประเมินตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม ดังนี้

1. สังเกตการร่วมปฏิบัติกิจกรรม
2. สังเกตการร่วมอภิปราย การตอบคำถาม และการมีพฤติกรรมชื้อสัตย์สุจริตต่อตนเอง ผู้อื่น และส่วนรวมของนักเรียน

การรายงานคุณภาพของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

ข้อที่	คุณลักษณะของกิจกรรม	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่าเฉลี่ย (\bar{X})
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
1.	ความถูกต้องด้านข้อมูล/สาระการเรียนรู้ของกิจกรรม	1	1	1	1
2.	ความเหมาะสมกับวัย/ระดับของผู้รับบริการ	1	1	1	1
3.	ความสะดวกในการใช้กิจกรรม	1	1	1	1
4.	ความคุ้มค่าด้านทรัพยากร (กำลังคน เวลา ค่าใช้จ่าย การจัดการ วัสดุ-อุปกรณ์ และสถานที่)	1	1	1	1
5.	ความสอดคล้องกับการเรียนรู้ :				
	5.1 ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ (Active Participation)	1	1	1	1
	5.2 ยึดกลุ่มเป็นแหล่งความรู้สำคัญ (Group Interaction)	1	1	1	1
	5.3 ยึดการค้นพบด้วยตนเองเป็นวิธีการสำคัญในการเรียนรู้ (Experiential Learning)	1	1	1	1
	5.4 เน้นกระบวนการ (Process – Oriented)	1	1	1	1
	5.5 เน้นการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน (Application of Knowledge)	1	1	1	1
ค่าเฉลี่ยรวม					1

เกณฑ์ของคะแนน

1. ช่วงคะแนน 0.00 – 0.33 คือ ควรปรับปรุง
2. ช่วงคะแนน 0.34 – 0.67 คือ พอใช้
3. ช่วงคะแนน 0.68 – 1.00 คือ ดี

สรุปการรายงานคุณภาพของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

คุณภาพของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต อยู่ในเกณฑ์ดี และคุณภาพทุกข้ออยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยรวม เท่ากับ 1.00

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวอารีพรรณ อะทะวงษา
วัน เดือน ปีเกิด	30 ตุลาคม 2522
สถานที่เกิด	อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น
ประวัติการศึกษา	คหกรรมศาสตรบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. 2544
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
ตำแหน่ง	ครู คศ. 1